

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Großfürstenthum Siebenbürgen.

Jahrgang 1853.

I. Abteilung.

XIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 29. October 1853.

Erdély nagyfejedelemségét illető
ORSZÁGOS KORMÁNYLAP.

1853-diki évfolyam.

I. Osztály.

XIV. darab.

Kiadatott és szétküldetett 1853-diki october 29-kén.

В Ъ Д Е Т Ы Н Ъ Д Ъ

ГЪБЕРНІАИ ПРОВІНЦІАЛЕ

ИЕНТРС

МАРЕЛЕ ПРИНЦИПАТЪ ТРАНЦИЛВАНІА.

КЪРОВАЪ АНЪАИ 1853.

И. С Е П Ц І Ъ Н Е.

МЪНЪНКІАЪ XIV.

Естрдатѣ ми трѣміѣ дн 29. Октобре 1853.

123. szám.

Császári rendelet

1853-diki június 8-ról, mellyel az alsó-ausztriai ürmérték Magyarországon, a Szerbvajdaságban s a temesi bánságban törvényes mértéknek nyilvánítatik.

A birodalmi törvénylap XXXVIII. dar. 119. sz. kiadott és szétküldött július 7-kén 1853.

124. szám.

Körrendelete

a hadsereg főparancsnoksága III osztályának 1853-diki június 15-ről, kiható a birodalom egész területére, melly által elhatároztatik, hogy a hadseregbe ujonan belépő főorvosok ezentul nem besorozás által veendőek föl a katonai kapcsolatba, hanem rendelet által létszámba és illetékbe veendőek.

A birodalmi törvénylap XXXVIII. dar. 120. sz. kiadott és szétküldött július 7-kén 1853.

A hadsereg főparancsnoksága azon eddigi szokást, miszerint a polgári rendből hadorvosi szolgálatba lépő, tanári diszfokozatot nyert orvosok, a katonai kapcsolatba besorozás által vétettek föl, megszüntetendőnek, s egyszersmind rendelendőnek találja, hogy jövődre a hadseregbe ujonan belépő főorvosok illető hadtestöknel, az ujonan alkalmazandó hadbírák példájára, rendelet mellett vétesse-nek létszámba és illetékbe. E részben a szolgálat időre vonatkozólag eddig létezett szabályok változatlanul maradnak.

Vilmos főherczeg s. k.
altábornagy.

125. szám.

Körrendelete

a hadsereg főparancsnoksága III osztályának 1853-diki június 24-ről, kiható a birodalom egész területére, melly által az 1853-diki június 21-kén kelt legfelsőbb határozvány folytán az eddigi hópénz-nélkülözési szabályok a cs. k. katonaságra nézve megszüntetnek, s a cs. k.

Nr. 123.

Kaiserliche Verordnung

vom 8. Juni 1853, womit das niederösterreichische Hoßmaß in dem Königreiche Ungarn, in der Wojwodenschaft Serbien und in dem Temeser Banate als gesetzliches Maß erklärt wird.

Im Reichsgesetzblatte XXXVIII. Stück No. 119, ausgegeben und versendet am 7. Juli 1853.

Nr. 124.

Circular-Verordnung

des Armee-Obercommando's, Section III, vom 15. Juni 1853, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, wodurch bestimmt wird, daß in Zukunft die neu in die Armee eintretenden Oberärzte nicht mehr durch Affentirung in den Militär-Verband aufzunehmen, sondern mittelst Verordnung in Stand und Gebühr zu nehmen sind.

Im Reichsgesetzblatte XXXVIII. Stück No. 120, ausgegeben und versendet am 7. Juli 1853.

Das Armee-Obercommando findet es von der bisherigen Gepflogenheit, die aus dem Civilstande in feldärztliche Dienste tretenden, als Doctoren graduirten Aerzte durch Affentirung in den Militär-Verband aufzunehmen, abkommen zu lassen, und zu bestimmen, daß in Zukunft die neu in die Armee eintretenden Oberärzte bei ihren respectiven Truppenkörpern, gleich den neu anzustellenden Auditoren, mittelst Verordnung in Stand und Gebühr genommen werden. Hierbei bleiben die in Bezug auf Dienstzeit bisher bestandenen Normen unverändert.

Erzherzog Wilhelm m. p.
Feldmarschall-Lieutenant.

No. 125.

Circular-Verordnung

des Armee-Obercommando's, Section III, vom 24. Juni 1853, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, wodurch in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 21. Juni 1853, die bisherigen Gage-Garenz-Vorschriften für das k. k. Militär aufgehoben, und

Nr. 123.

Ordinancynea

диперътоаскъ дин 8. Іunie 1853, prin care месъра де дикъпъчине а Ахтриел де жосъ се декларъ де месъръ легале дн ретнвалъ България, дн Воиводатълъ сербикъ ши дн Българълъ timișiană.

Дн възлетинълъ имперіале тнънънкнълъ XXXVIII, Nr. 119, естрататъ ши тръмичъ дн 7. Іunie 1853.

Nr. 124.

Ordinancynea черкъларе

а сзпремеі kommande de octe, сепчинеа III дин 15. Іunie 1853, pentru totă ămpărцeа имперіеі, prin care се determннъ, къ medicii graduați ка dontopі, карі voră intra дин noă дн octe, де аичі днаинте не се voră mai съсучене дн лерътъра militară prin ассънтаре, чи немай prin ordinancynea с. decretă сe vor trece дн ctată ши salarіs.

Дн възлетинълъ имперіале тнънънкнълъ XXXVIII, Nr. 120, естрататъ ши тръмичъ дн 7. Іunie 1853.

Сзпрема kommandă de octe афѣлъ къ кале а се азато дин далноа че ера пнъкъ акзм де а съсучене дн лерътъра militară prin ассънтаре не medicii graduați ка dontopі, карі intră дин ctată чивіле дн сервнцълъ mediciloră militară, ши dicșune, ка medicii graduați, карі voră intra дин noă дн octe, съ се треакъ доаичі днаинте ла респентивеле лорă корпусі де трене дн ctată ши salarіs prin ordinancynea с. decretă, ка ши аздиторі че снт а се деузи дин noă. Ев' нормело че ащ кцатъ пнъкъ акзм дн привнца timișiană де сервнцъ, ретнвалъ неспнмате.

Arxiduchelo Wilhelm m. p.
A. Maresch. d. K.

Nr. 125.

Ordinancynea черкъларе

а сзпремеі kommande de octe, сепчинеа III, дин 24. Іunie 1853, pentru totă ămpărцeа имперіеі, prin care, по temeілă рескриптълă диперътоаскъ дин 21. Іunie 1853, прескриптеле де сзвтрацереа с. кърнца де salarіs, че ера пнъкъ акзм pentru octea ч. р., се descннцълă,

katonaság szolgálati és rangdíjai iránt új határozatok rendeltetnek.

A birodalmi törvénylap XXXVIII. dar. 121. sz. kiadott és szétküldetett július 7-kén 1853.

Ő császári királyi apostoli Felsége 1853-diki június 21-kén kelt legfelsőbb határozványával az eddigi hópénz nélkülözési szabályok megszüntetését legkegyelmesebben elrendelni, ellenben következő határozatokat életbe léptetni méltóztatott:

Először. A szabadsági és leirati díjak egészen megszüntetendők.

Másodszor. Az egyévi előléptetési hópénz-nélkülözés, a halálzási évnegyederti nélkülözés, és a nélkülözési díj megszüntetvék.

Ezek helyébe előmozdítások eseteiben a szolgálatdíj lépend, melly a mindenkori béke-hópénz szaporodásának egy harmadrészevel szabandó ki, s az 1840-dik évi általános díjtörvény szerint tizenkét egyenlő havi részletekben fizetendő le.

Harmadszor. A hópénzek és fizetések évenkénti háromszáz forintig (300 frt) bezárólag díjmentesek, s e szerint a szolgálatdíj az első alkalmazásoknál a második pontban kijelölt mértékben csupán azon összegtől szedendő be, mellyel a kapott fizetés a háromszáz forintnyi összeget meghaladja.

Negyedszer. Olly czimekért, mellyek valamelly díjmentes vagy díjköteles járandósággal kapcsolvák össze, rangdíj nem fizetendő.

A rangdíj csupán tisztelbeli czimek adományozásáért fizetendő s következő mérsékelt összegekben szedendő be, és pedig:

főhadnagy czimért	20 frtjával
kapitány czimért	30 „
őrnagyi czimért	40 „
alezredesi ezimért	50 „
ezredesi czimért	100 „
vézérőrnagy czimért	150 „
altábornagy czimért	200 „
tábornagyi vagy lovasezéri czimért	250 „
tábornagy czimért	500 „

Ötödször. A szolgálatdíj ezentul általános alkalmazandó olly módon, hogy annak minden tisztségek, s minden egyéb már különben is alája nem vetett hadseregbeli alkalmazottak — tehát magábanérthetőleg a hadbírák, orvosok, számvivők s egyéb katonai felek is — a jelen kibocsátvány harmadik pontjában kimondott megszorítással alája vetvék, nem tekintve arra, hogy ez vagy amaz tiszttség a hópénznélkülözés vagy díjizetés alul eddig ki volt-e véve vagy sem.

neue Bestimmungen über die Dienst- und Charakters-Laren des k. k. Militärs angeordnet werden.

Im Reichs-Gesetz-Blatte XXXVIII. Stück No. 121, ausgegeben und versendet am 7. Juli 1853.

Mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 21. Juni 1853 haben Seine kaiserlich königliche Apostolische Majestät huldreichst die Aufhebung der bisherigen Gage = Carenz = Vorschriften Allernädigst zu beschließen, und dagegen die nachfolgenden Bestimmungen eintreten zu lassen geruht:

Erstens. Die Urlaubs- und Rescripts-Laren haben ganz aufzuhören.

Zweitens. Die einjährige Beförderungs-Gage = Carenz, die Carenz für das Sterb-Quartal und die Carenz-Lare sind aufgehoben.

An die Stelle derselben hat in Beförderungsfällen die Dienstes-Lare zu treten, welche mit einem Drittheile der jedesmaligen Friedens-Gage = Vermehrung zu bemessen, und nach dem allgemeinen Tax-Gesetze vom Jahre 1840 in zwölf gleichen Monat-Raten zu berichtigen ist.

Drittens. Die Gagen und Gehalte bis einschließig Dreihundert Gulden (300 fl.) jährlich bleiben tariffrei, und kommt sonach die Dienstes-Lare bei ersten Anstellungen bloß von demjenigen Betrage in der im zweiten Punkte vorgezeichneten Ausmaß einzuheben, um welchen der erlangte Gehalt den Betrag von Dreihundert Gulden übersteigt.

Viertens. Für Titel, welche mit einem tariffreien oder tarifpflichtigen Genusse systemmäßig verbunden sind, ist eine Charakters-Lare nicht zu entrichten.

Die Charakters-Lare findet bloß für die Verleihung von Titeln ad honores statt, und ist mit nachfolgenden ermäßigten Beträgen einzuheben, und zwar für den

Oberleutnants-Titel, mit	20 fl.
Hauptmanns- oder Rittmeisters-Titel mit	30 fl.
Majors-Titel, mit	40 fl.
Oberstleutnants-Titel, mit	50 fl.
Oberstens-Titel, mit	100 fl.
General-Majors-Titel mit	150 fl.
Feldmarschall-Lieutnants-Titel, mit	200 fl.
Feldzeugmeisters-Titel oder jenen eines Generals der Cavallerie, mit	250 fl.
Feldmarschalls-Titel, mit	500 fl.

Fünftens. Die Dienst-Lare hat fortan in der Art zur allgemeinen Anwendung zu gelangen, daß derselben sämtliche Officiers-Chargen und alle übrigen, solcher nicht ohnedieß schon unterliegenden Angestellten der Armee — daher selbstverständlich auch die Auditore, Aerzte, Rechnungsführer und sonstigen Militär-Parteien — unter der im dritten Punkte des gegenwärtigen Erlasses ausgesprochenen Beschränkung unterworfen sind, ohne Rücksicht darauf, ob eine oder die andere Charge von der Gage = Carenz oder der Entrichtung einer Lare bisher ausgenommen war, oder nicht.

mi co fakš dicšsčični nože despro tanca de serbičš mi de karanterš a militarilorš đšperštesčiči.

Ми вьлетиньлш имперіале мѣсннкічлш XXXVIII, N. 121, естрдатш ми трѣмичш дн 7. Іюліе 1853.

Măra cea c. p. apostolică, prin prescripție de ștergere din 21. Iunie 1853, a vînevoită a desființa prescripțiile de pînă acem de supre cîrînga de salarîș mi a pînă dî locșlș dorș șrîștorole dicšsčični.

Antels. Tăcere de permisiunea de absență mi de prescripție șorș đnceta k totșlș.

Alš doile. Cîrînga de salarîș ne șnš șnš đn kacš de đnșintare, cîrînga ne trelș đnš đn kacš de morte mi tanca de cîrîngș șnš đterce. đn locșlș dorș, đn kacșrî de đnșintare na intratunca de serbičš, kare va đi a trelș karte đin șma k kare kresčo salarîșlș de timpșlș de pace, mi ce va rescrînde đn dorșprezche rate đnșarî e-karî, đșnș leceș đnerare de tanca đin anșlș 1840.

Alš treile. Salarielo pînă la trelș este đlorinł (300 đl.) ne anš șnšlș șkatiťe de tanca; prin șrșmare la đntelș denșmipe tanca de serbičš ce va đșa nșmał pentș șma, k kare salarîșlș kșrîșlș trece necșe katzlș de trelș este de đlorinł.

Alš patrșle. Pentș titlș, k karî e cicle-matș vřo kometingș șkatiťe de tanca șer șnș-șșčš la tanca, nș ce va rescrînde tanca de karanterš.

Tanca de karanterš va anš locș nșmał pentș konșeripeș de titlș de onore (ad honores) mi ce va đșa k șrștorole șme șmłorato, mi anșme pentș titlșlș de:

Локшдинте сьперіоре кз	20 đl.
Кънитанš de nedestpime șer kșrșpime kz	30 „
Маіорš kz	40 „
Локшдинте колонелš kz	50 „
Колонелš kz	100 „
Đинșrарlș маіорš kz	150 „
Локшдинте Маресчлалš de K. kz	200 „
Đнерарlș de арlлерlș, сeашđ	} 250 „
Đнерарlș de kșrșpime kz	
Маресчлалš de kșmпшlș веллкš kz	500 „

Alš činčile. Tanca de serbičš, șvș rectpîncereș đncemnatș đn alš treile nșntš đin așeactș ordîncșlșne, ce va anșlîka deađi đnainte necșe totš, amoa, đnkšlš ș đlș șnșșmł la đanca tođl ođđișarîl de tote gradole mi tođl anșlîkajl ocelče nș vorș đi șocłš mi așarș de așeacta șnșșmł la đanca, prin șrșmare mi ađditorî, medlçil, přlçl-nlçlł mi ałte șercone mlłtarî, đърș a mał kșata đakș kștare gradš a șocłš pînă acem șkatiťe ceăș șa de cîrînga de salarîș.

Hatodszor. A szolgálatdíjak kiszabásának és beszédének ellenőrzése a hadi számvevőség által történik.

Hetedszer. Főnebbi határozatok a legfelsőbb határozvány napjától, azaz 1853-diki június 21-kétől fogva lépnek hatályba.

Ö. cs. k. apostoli Felsege egyszersmind legkegyelmesebben parancsolni méltóztatott, hogy mindazok, kik már jelenleg, azaz az e részbeni legfelsőbb határozvány napjáig eléltetés miatt nélkülözésbe jutottak a nélkülözésből kivétessenek annyiban, a mennyiben már négy vagy több hónapig nélkülözésben voltak, s ha ezen eset nem forogna is fön, a négy hónap elteltéig nélkülözésben hagyasának, mihez képest az utóbbiak által lefizetett összeg, a jövődöben fizetendő szolgálatdíjjal teljesen egyenlő leend.

Mindazok, kik 1853-diki június 21-től, mint az illető legfelsőbb határozvány napjától kezdve ujon alkalmaztattak, a szolgálatdíj alá esnek.

A szolgálatdíj beszédének módja iránt, valamint kiszabásának és behajtásának ellenőrzése tekintetében, külön utasítások fognak kiadatni.

Vilmos főherczeg s. k.
altábornagy.

126. szám.

Rendelete

az igazságügyi ministerniumnak 1853-diki június 26-ról,

küható Magyar-, Horvát-, Tótország, Erdélyre, a Szerb-vajdaságra s a temesi hánságra,

a házasság érvénytelensége vagy végelválasztása s az ágytól és asztaltól elválás fölötti olly perlekedéseknél, mellyek az ügy érdemében az egyházi bíróságok által eldöntendők, előforduló s a polgári bíróságok elé tartozó mellékponatok körüli eljárás iránt.

A birodalmi törvénylap XXXVIII. dar. 122. sz. kiadott és szétküldetelt július 7-kén 1853.

Hogy azon hitsorsosok házassági pereiben, kikre nézve Magyar-, Horvát-, Tótországban, a Szerb-vajdaságban s a temesi hánságban az 1852-diki november 29-kén kelt legfelsőbb nyiltparancs (birod. törv. lap 246 sz.), s Erdélyben az 1853-diki majus 29-kén kelt legfelsőbb nyiltparancs (birod. törv. lap 99 sz.) szerint, a házassági kötelek érvényessége vagy érvénytelensége, a házasság végelválasztása s az asztaltól és ágytól elválás fölötti itelethozás az egyházi bíróságokatt il-

Sechstens. Die Ueberwachung der Vorschreibung und Hereinbringung der Diensttaxen hat durch die Kriegs-Buchhaltung zu geschehen.

Siebentens. Die vorstehenden Bestimmungen haben vom Tage der Allerhöchsten Entschliessung, das ist vom 21. Juni 1853, in Wirksamkeit zu treten.

Zugleich haben Seine kaiserlich-königliche Apostolische Majestät Allergnädigst zu befehlen geruht, daß alle Jene, welche dormalen schon, das ist, bis zum Tage der diesfälligen Allerhöchsten Entschliessung, wegen Beförderung in die Carenz getreten sind, in soferne zu cariren aufhören sollen, wenn sie schon volle vier oder mehrere Monate in der Carenz standen, und wenn dies auch nicht der Fall ist, bis zum vollendeten vierten Monate die Carenz fortzusetzen haben, wodurch der von Letzteren erlegte Betrag der künftig zu erlegenden Dienst-Taxe vollkommen gleich wird.

Alle vom 21. Juni 1853, als dem Tage der bezüglichen Allerhöchsten Entschliessung, angefangen neu Beförderte unterliegen der Dienst-Taxe.

Ueber die Art und Weise der Einhebung der Dienst-Taxe, sowie in Bezug auf die Ueberwachung der Vorschreibung und Einbringung derselben — werden specielle Weisungen erfolgen.

Erzherzog Wilhelm m. p.
Feldmarschall-Lieutenant.

No. 126.

Berordnung

des Justizministeriums vom 26. Juni 1853,

welcher für Ungarn, Kroatien, Slavonien, Siebenbürgen, die serbische Wojwodschafft und das Temeser Banat,

über die Behandlung der, bei Streitigkeiten über die Gültigkeit oder Trennung der Ehe und über die Scheidung von Tisch und Bett, worüber in der Hauptsache die geistlichen Gerichte zu entscheiden haben, vorkommenden, vor die bürgerlichen Gerichtsbehörden gehörigen Nebenpunkte.

Im Reichsgesetzblatte XXXVIII. Stück No. 122, ausgegeben und versendet am 7. Juli 1853.

Um in den Ehestreitigkeiten derjenigen Religionsgenossen, rüchichtlich deren in Ungarn, Kroatien, Slavonien, der serbischen Wojwodschafft und dem Temeser Banate nach dem Allerhöchsten Patente vom 29. November 1852, No. 246 des Reichs-Gesetzblattes, und in Siebenbürgen nach dem Allerhöchsten Patente vom 29. Mai 1853, No. 99 des Reichs-Gesetzblattes, das Erkenntnis über die Gültigkeit oder Ungültigkeit des Ehebandes, über die Trennung der

Алѣ жеселе. Контролеа прескрипел ми а скотерел танселорѣ де сервигѣ се ви фаче прин рѣшѣнѣя волѣкѣ.

Алѣ шентеле. Ачесте дѣкассѣнѣи ворѣ интра дн нотере дин зѣса рескрипѣнѣи дѣнперѣтескѣ, адекѣ дин 21. Іанѣ 1853.

Totădeodatъ мѣрия сеа ч. р. апостолѣкѣ а вѣнесоитѣ а демандаре, ка тодѣ кѣдѣ се афѣлѣ сеѣ карингѣ пентрѣ дѣнѣнтаре акѣм, адекѣ пѣлѣ да зѣса ачестѣ рескрипѣ дѣнперѣтескѣ, сѣ есѣ де сѣнт карингѣ, дакѣ аѣ етѣлѣ сеѣ данса патрѣ дѣнѣ дѣнѣнѣ сеѣ маѣ мѣлѣ; еар' чеѣ че не етѣтерѣ патрѣ дѣнѣ дн карингѣ, сѣ о континѣ пѣлѣ ворѣ дѣнѣнѣи патрѣ дѣнѣ, канд аѣнѣи сѣма ресѣнѣсѣ де еѣ фаче кѣлѣ танса де сервигѣ, че е а се ресѣнѣде де аѣлѣ дѣнѣнтаре.

Тодѣ кѣдѣ се ворѣ фѣ дѣнѣнтѣлѣ дѣнѣнѣнѣ дѣла 21. Іанѣ 1853 днѣоче, адекѣ дин зѣса ачестѣ рескрипѣ дѣнперѣтескѣ, сѣнт сѣнѣнѣи да танса де сервигѣ.

Десѣре модѣлѣ дѣнѣссѣрѣи танселорѣ де сервигѣ, ми десѣре контролеа прескрипел ми скотерѣи лорѣ, се ворѣ да инѣрѣнѣнѣи еѣнѣиѣлѣ.

Архидучело Wilhelm m. p.
I. Марсч. d. K.

Nr. 126.

Ordinьчѣнеа

ministris de justiцѣ din 26. Іunie 1853,

pentru Ungaria, Kroacia, Slavonia, Ardealul, Voivodatsa serbica si Banatul Timisianul,

despre tratarea pentru lорѣ сѣкѣндѣри, че се дѣнѣ де жѣдекѣторѣеле чѣвѣлѣ ми карѣ окѣрѣ дн кѣсселе десѣре вѣлѣдѣтѣтеа пер десѣлѣтереа кѣсѣторѣи ми десѣре десѣрѣнѣреа де маѣ ми де патѣ, десѣре карѣ дн канѣлѣ дѣкрѣлѣ (дн мерѣтѣ) аѣ сѣ дѣчѣдѣ жѣдѣделѣ еѣлѣсѣиѣе.

Дѣнѣлетѣнѣлѣ имѣриѣле мѣнѣнѣнѣлѣ XXXIII, Nr. 122, еѣрѣдатѣ ми трѣмѣсѣ дн 7. Іулие 1853.

Сѣре а адѣсѣре дн арѣнѣлѣ прочесѣра жѣдѣделорѣ чѣвѣлѣ аѣсѣра пѣнтрѣлорѣ сѣкѣндѣри че се дѣнѣ де дѣнѣселе, кѣ прочесѣра жѣдѣделорѣ еѣлѣсѣиѣе дн канѣлѣ дѣкрѣлѣ с. дн мерѣтѣ, дн кѣсселе де кѣсѣторѣе але аѣлорѣ рѣлѣнѣнѣри, дн прѣвѣнга кѣрорѣ сѣнѣнга десѣре вѣлѣдѣтѣтеа пер невалѣдѣтѣтеа лѣгѣлѣрѣи матрѣмонѣиѣлѣ, десѣре десѣлѣтереа кѣсѣторѣи ми десѣре десѣрѣнѣреа де маѣ ми де патѣ комѣете жѣдѣделорѣ еѣлѣсѣиѣе, дн Ungaria, Kroacia si Slavonia, дн Voivodatsa ser-

leti, a polgári bíróságok elé tartozó mellékpontok iránti eljárás az egyházi bíróságoknak az ügy érdemébeni eljárásával összhangzásba hozassék, az igazságügyi ministerium következőket rendelí:

Mínt hogy a házastársaknak a házassági összeköttetés önhatalmu megszüntetése semmikép. sem engedtetik meg, ennélfogva a közöttük vagyonuk elkülönzése vagy más igények iránt keletkező keresetek, melyek a házasság érvénytelenségét vagy végelválasztását avvagy az asztaltól és ágytől elválást tesszik föl, a polgári bíró által el nem fogadtathatnak, ha azokban az illető egyházi hatóságoknak a házasság érvénytelensége vagy végelválasztása, avvagy a megengedett asztaltól és ágytől elválás iránti jogérvényes ítélete föl nem mutatattik.

Az elkülönzött lakhely előleges megengedését, az illendő tartás fizetése végett a másik házastárs-hoz intézendő meghagyást s egyéb idciglenes intézkedéseket tárgyzó kérvények a polgári bírónál előbb is benyújthatnak ugyan, mintsem az ügy érdemébeni kereset az egyházi bíróságnál megindíttatnék. A bíró azonban köteles illy esetekben kérvény megengedése mellett egyszeremind a házassági összeköttetés megszüntetése tekintetében az egyházi bíróság előtt indított kereset iránti igazolás végett kellő határidőt szabni, s ennek megtartása fölött hivatalból örködni.

Ha az asztaltól és ágytől elválás valamelly egyházi bíróság által mindkét házastárs beleegyezése következtében megengedtetett, a nélkül, hogy a házastársak egyszeremind az általános polgári törvénykönyv 103 és 1263 §§-hoz képest vagyonuk elkülönzésére vonatkozólag megegyeztek volna, a bírói hatóságok az e fölött keletkező perlekedések eldöntésénél ugyanazon határozatok szerint kötelesek eljárni, melyek az általános törvénykönyvben (1264 §.) azon esetre rendelvek, ha egyik fél sem oka a bírói ítélet által kimondott elválásnak.

A létező kiskoru gyermekek javára a szülék házassági perlekedéseinél a polgári bíróságok még azon esetben is, ha az ügy érdemében az egyházi hatóságoknak kell itélniök, kötelesek mindég a törvénynek megfelelő intézkedéseket haladéknélkül hivatalból megtenni.

Krauss, s. k.

127. szám.

Körrendelete

a hadsereg főparancsnokságának 1853-diki június 27-ről,

kiható a birodalom egész terjedelmére,

Ehe und über die Scheidung von Tisch und Bett den geistlichen Gerichtsbehörden zukommt, das Verfahren über die vor die bürgerlichen Gerichte gehörigen Nebenpuncte mit dem Einsprechen der geistlichen Gerichtsbehörden in der Hauptsache in Einklang zu setzen, hat das Justizministerium Folgendes anzuordnen befunden:

Da den Ehegatten auf keine Weise gestattet ist, die eheliche Verbindung eigenmächtig aufzuheben, so dürfen Klagen zwischen denselben über die Auseinandersetzung ihres Vermögens oder über andere Ansprüche, welche die Ungiltigkeit oder die Trennung der Ehe oder die Scheidung von Tisch und Bett voraussetzen, von dem Civilrichter nicht angenommen werden, wenn in denselben nicht die rechtskräftige Entscheidung der competenten geistlichen Behörde über die Ungiltigkeit oder Trennung der Ehe, oder die bewilligte Scheidung von Tisch und Bett beigebracht wird.

Gefuche um die vorläufige Bewilligung eines abgesonderten Wohnortes, um Auftrag an den anderen Ehegatten zur Entrichtung des anständigen Unterhaltes und andere provisorische Vorkehrungen können bei dem Civilrichter in dringenden Fällen zwar noch eher angebracht werden, als die Klage in der Hauptsache bei dem geistlichen Gerichte anhängig gemacht wird. Der Richter hat jedoch in solchen Fällen bei Bewilligung des Gesuches stets zugleich einen angemessenen Termin zur Ausweisung über die bei dem geistlichen Gerichte angebrachte Klage bezüglich der Aufhebung der ehelichen Verbindung festzusetzen und von Amtswegen über die Beobachtung desselben zu wachen.

Ist die Scheidung von Tisch und Bett von einer geistlichen Gerichtsbehörde in Folge des Einverständnisses beider Ehegatten bewilliget worden, ohne daß die letztere zugleich den §§. 103 und 1263 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches gemäß in Beziehung auf die Auseinandersetzung ihres Vermögens ein Uebereinkommen getroffen haben, so haben die Gerichtsbehörden bei der Entscheidung der hierüber etwa entstehenden Streitigkeiten nach den nämlichen Bestimmungen vorzugehen, welche in dem allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuche (§. 1264) für den Fall gegeben sind, als bei einer durch richterliches Urtheil erfolgten Scheidung kein Theil an derselben Schuld trägt.

Für das Wohl der vorhandenen minderjährigen Kinder haben die bürgerlichen Gerichte bei Ehestreitigkeiten der Eltern, selbst wenn über diese in der Hauptsache die geistlichen Behörden zu entscheiden haben, stets ohne Verzug von Amtswegen die dem Gesetze entsprechenden Verfügungen zu treffen.

Krauß m. p.

Nr. 127.

Circular-Berordnung
des Armee-Obercommando's vom 27.
Juni 1853,

wießamt für den ganzen Umfang des Reiches,

vial' mi B-natsz' imimian' daz' patenta d'npert' toask' din 29. Noembro 1852 — szl. imp. Nr. 246, ear' an Ardoaz' daz' patenta d'npert' toask' din 29. Maiz 1853 — szl. imp. Nr. 99 —, ministerz' az' d'fial' az' kate a d'cpane z'p'toroloz'.

Öindkz' konzv'lorz' az' le este ierpal' nice dek' am a z'mpero de kanz' l'orz' z'niz'noa k'z'storoaskz', d'kz'ssalo l'orz' despre alaz'peroa aversei l'orz' soaz' despre alze p'etinc'az'ni, kar' p'esz'piz'nz' nev'aliditatea ver des'faz'erea k'z'storiel, soaz' des'p'z'p'iroa de macz' mi de patz', az' ce vorz' potz' akcenta de z'z'delo z'v'ile, dakz' konz'v'ii az' vorz' prodz'ce mi d'ez'ic'neaz' cea az' potere legalz' a kompet'nc'lorz' az'or'iz'z'ul eklesiactive despre nev'aliditateaz' ver des'faz'erea k'z'storiel, soaz' permisa des'p'z'p'iroa de macz' mi de patz'.

Instançe pentr' a comede lok'indz' separez' p'z'p' ka zna ala, pentr' a ovlega pe z'sl'alaz' konz'v'oz' ka sz' d'ng'z'oz'askz' de z'nz' d'nt'p'ed'inet'z'az'iz' z'v'v'iz'ic'oz'z' mi pentr' alze d'ic'p'z'sz'v'iz'ni p'ov'ic'orie, ce vorz' potz' da de datz' an kasz'ri d'nt'eg'itorz' la z'z'delo z'v'ile mi mai d'z'ainte do a ce z'i z'p'iz'z' d'kz'sca an kanz'az' l'kz'z'az' la z'z'deuz'z' eklesiactivez'. D'ncz' an ataz'ri kasz'ri z'z'delo z'v'ile la akcentoarea instançei va z'z'ne sz'v'alikateaz'iz' z'nz' terminz' am't'esz'p'az'iz' ka sz' ce legitima despre d'kz'sca datz' la z'z'deuz'z' eklesiactivez' pentr' p'z'd'ikareaz' z'niz'nei k'z'storoasz', mi va veria din of'f'ic'iz' az' sz' ce d'inz' az'ec'iz' terminz'.

Koncedandz'ce dekz'p'z' o az'oritaz' eklesiactivez' des'p'z'p'iroa de macz' mi de patz' daz' d'z'voireaz' am'andz'oz'z' soz'ialoz', f'az'z' ka az'oc'ia sz' f'iz' f'z'kz'z' totedatz' v'p'o d'z'voiaz' despre alaz'peroa aversei l'orz' an konformitate az' §§. 103 mi 1263 az' kodiceaz' c. p., az'oritaz'ile z'z'dekz'toroasz', d'nt'p' d'ez'ic'oreaz' kontravez'ic'iorz'z' ce o'az' pasz'ce despre az'ec'ia, vorz' p'ov'ede toz'z' d'z'uz' d'ic'p'z'sz'v'iz'nie, ce ce konz'p'iz'nz' an kodiceaz' z'v. d'p'ereaz' (§. 1264) pentr' kasz'az', kandz' nice zna d'n p'z'z'ul az' portz' kz'la des'p'z'p'irei z'p'ate pe temoz's de cantinz' z'z'dekz'toroasz'.

La kontravez'ic'iele de k'z'storiz' alo p'z'p'ind'iorz', kl'az' mi kandz' az'z'ura l'orz' an kanz'az' l'kz'z'az' vorz' azz' a d'ez'ide az'or'iz'z'ile eklesiactive, z'z'dekz'toriz'ale z'v'ial vorz' f'az'ce p'amai dekz'iz' din of'f'ic'iz' toz'd'ez'na d'ic'p'z'sz'v'iz'nie konformz'e lezei pentr' z'v'ileaz' p'z'v'ic'iorz'z' m'p'oz'az'ni, ce vorz' z'i.

Krazsck m. p.

Nr. 127.

Ordinaz'one черкz'лары

a sz'p'emei kommande de octe din 27. Iz'nie 1853,

pentr' toz' z'v'p'iz'az'iz' imp'oz'az'iz',

melly által az 1853-diki junius 25-kén kelt legfelsőbb rendelet folytán elhatároztatik, hogy a német vitézi rend számára, a rend nagymesterének, vitézeinek és papjainak szabad rendelkezésü vagyona fölötti tárgyalási jog jövődre is föntartassék.

A birodalmi törvénylap XXXVIII dar. 123. sz. kiadott és szétküldetett julius 7-kén 1853.

Ő császári királyi apostoli Felsége 1853-diki junius 25-kén kelt legfelsőbb határozványával rendelni méltóztatott, hogy a német vitézi rend számára, az 1840-diki junius 28-kán kelt nyiltparancs 14 és 15 §§-ban a rend nagymesterének, vitézeinek és papjainak szabad rendelkezésü vagyona nézve engedett tárgyalási jog, az azóta kibocsátott polgári és katonai törvényhatósági szabályok határozatait nem tekintve, jövődre is föntartassék.

Vilmos főherczeg s. k.
Altábornagy.

128. szám.

Rendelete

a hadsereg főparancsnokságának s a bel- és igazságügyi ministeriumoknak 1853-diki junius 30-ról,

kiható a birodalom egész területére,

melly által az 1853-diki junius 20-kán kelt legfelsőbb határozvány folytán rendeltetik, hogy a büntett miatti súlyos börtönre ítéltés azon járandóságok elvesztését is maga után vonja, mellyeket a sérvitézek vagy általában a kiszolgált katonák köz- vagy magán-alapítványokból huznak.

A birodalmi törvénylap XXXVIII. dar. 124. sz. kiadott és szétküldetett julius 7-kén 1853.

Ő cs. k. apostoli Felsége 1853-diki junius 20-kán kelt legfelsőbb határozványával rendelni méltóztatott:

Az 1835-diki julius 20-kán kelt határozvány, melly szerint a sérvitézi javadalmak elvesztésének van helye mindazon esetekben, mellyekben az érdekllett valamely büntett miatt súlyos börtönre ítéltetik, azon járandóságokra is kiterjesztendő, mellyeket a sérvitézek, vagy általában a kiszolgált katonák köz- vagy magán-alapítványokból huznak, ha ezen hirokesztési ok az alapítási okiratban nem foglaltatnék is.

Ha az alapítási okiratban az alapítványi járan-

wodurch in Folge Allerhöchster Anordnung vom 25. Juni 1853, bestimmt wird, daß dem deutschen Ritter-Orden das Abhandlungsrecht über das freie eigene Vermögen des Hoch- und Deutschmeisters, der Ordensritter und Ordenspriester auch künftig gewahrt bleibe.

Im Reichsgesetzblatte XXXVIII. Stück No. 123, ausgegeben und versendet am 7. Juli 1853.

Seine kaiserlich-königliche Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschliesung vom 25. Juni 1853 anzuordnen geruht, daß dem deutschen Ritter-Orden das Abhandlungsrecht, so wie es demselben in den §§. 14 und 15 des Patentes vom 28. Juni 1840 über das freie eigene Vermögen des Hoch- und Deutschmeisters, der Ordensritter und Ordenspriester eingeräumt wurde, ungeachtet der Bestimmungen der mittlerweile erlassenen Civil- und Militär-Jurisdictionsnormen, auch künftig gewahrt zu bleiben habe.

Erzherzog Wilhelm m. p.
Feldmarschall-Lieutenant.

Nr. 128.

Berordnung

des Armee-Obercommando's und der Ministerien des Innern und der Justiz vom 30. Juni 1853,

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschliesung vom 20. Juni 1853, angeordnet wird, daß die Verurtheilung wegen eines Verbrechens zum schweren Kerker auch den Verlust jener Genüsse nach sich ziehe, welche Invaliden oder überhaupt ausgediente Soldaten aus öffentlichen oder Privat-Stiftungen beziehen.

Im Reichsgesetzblatte XXXVIII. Stück No. 124, ausgegeben und versendet am 7. Juli 1853.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschliesung vom 20. Juni 1853 anzuordnen geruht:

Die Entschliesung vom 20. Juli 1835, wonach der Verlust des Invaliden-Beneficiums in allen Fällen einzutreten hat, wo der Betheilete wegen eines Verbrechens zum schweren Kerker verurtheilt wird, ist auch auf jene Genüsse auszubehnen, welche Invaliden oder überhaupt ausgediente Soldaten aus öffentlichen oder Privat-Stiftungen beziehen, wenn auch dieser Ausschliesungsgrund in der Stiftungs-Urkunde nicht enthalten ist.

Wäre in der Stiftungs-Urkunde der Ber-

prin care pe temelul ordinului amper-tecui din 25. Iunie 1853 ce dicuzne, ca mi de aici înainte cu se scuzin ordinului cavalerilor testonilor dreptul de a neptanta pecte liberu mi propria avere a marelei maiestrei, a cavalerilor mi popilor auctori ordina.

Im kaiserlichen Reichsgesetzblatte XXXVIII, N. 123, erpadat mi trumic an 7. Iulie 1853.

Maria cea c. p. apostolică, prin rescriptul amper-tecui din 25 Iunie 1853, a vinevoit a ordina, ca, cu toate dicuzarile normelor de protectie a drepturilor civile mi militarilor publici ant'avea, ordinul cavalerilor testonilor cu 'i se scuzin de aici înainte dreptul de a neptanta de propria mi liberu avere a marelei maiestrei, a cavalerilor mi a popilor auctori ordina amea prezum 'i c'a conveci prin §§. 14 mi 15 al patentului din 28. Iunie 1840.

Arxiduchele Wilhelm m. p.
A. Mareca. d. K.

Nr. 128.

Ordinul

comandei de octo, a ministerei interne mi a ministerei de justicie din 30. Iunie 1853,

pentru toti soldatii imperiei,

prin care pe temelul rescriptului amper-tecui din 20. Iunie 1853 ce dicuzne, cu condamnarea la carcere proa pentru vr'o crimine va trage dupa sine mi neptarea foloselor, de karl se vaxar invalidizil, ceas pecte toti soldatii ce 'mi-a amuniti cerbitul, din fundul publici publici per private.

Im kaiserlichen Reichsgesetzblatte XXXVIII, N. 124, erpadat mi trumic an 7. Iulie 1853.

Maria cea c. p. apostolică prin rescriptul amper-tecui din 20. Iunie 1853 a vinevoit a dicuzne:

Rescriptul din 20. Iunie 1835, dupa care neptarea beneficiului de invalidizil va ave loc an toate cazurile, cand beneficiul de invalidizil se na condamna la carcere proa pentru vr'o crimine, ce va ectinde mi la avere folose, pe karl invalidizil, ceas pecte toti soldatii ce 'mi a amuniti cerbitul, de trage din fundul publici publici per private, m'car cu avocati motivul de neptare nu se cupinde an documentul de fundul publici.

Cand neptarea beneficiului din fundul publici

dóság elvesztése más hitelesítési ok létezéséhez lenne kapcsolva, úgy az alapító akarata teljesítendő.

Bamberg s. k. Bach s. k. Krauss s. k.

129. szám.

Kibocsátványa

a pénzügyministeriumnak 1853-diki július 1-ről

kiható a közös vámkapcsolat országaira,

a paradicsom-alma (*Solanum Lycopersicum*) vámkezelése iránt.

A birodalmi törvénylap XXXVIII. dar. 125. sz. kiadott és szétküldött július 7-kén 1853.

A kereskedelmi ministeriummal egyetértőleg a „Paradiesäpfel“ német nevezet alatt előforduló (magyarul „Paradicsomalma“, deákul „*Solanum Lycopersicum*“, olaszul „Pomo d' oro“) kerti termés, melly a vámjegyzék 8. szakában b) bet. világosan megnevezett „Paradicsom- (zsidó-) almától különbözik, a vámkezelés tekintetében a vámjegyzék 10. szakában említett főzéléknemek közé soroztatik.

Ez a határozat azon naptól kezdve lépend hatályba, mellyen a vámhivatalokkal az előjáró hatóság által közöltetett fog.

Baumgartner, s. k.

130. szám.

Postaszerződvény

Ausztria és Spanyolország között 1852-diki ápril 30-káról.

Aláíratott Aranjuozben 1852-diki ápril 30-kán.

A jóváhagyásában kicseréltetett San Ildefonsoban 1852-diki augusztus 24-kén.

A birodalmi törvénylap XXXIX. dar. 126. sz. kiadott és szétküldött július 11-kén 1853.

Mi Első Ferencz József,
Isten kegyelméből ausztriai császár, Magyarország, Csehország, Lombardia és Vencze, Dalmát-, Horvát-, Tórország, Galiczia, Lodomeria és Illiria királya; Ausztria főhercege; Krakó nagyhercege; Lotharingia, Salzburg, Steyer. Karantán, Krajna, Bukovina; Felső- és Alsó-Szlézia hercege; Erdély nagyfejedelme; Morvaország örgrófja; Habsburg és Tírol grófja sat. sat.

lust des Stiftungsgenußes an den Eintritt eines anderen Ausschließungsgrundes geknüpft, so ist der Wille des Stifters zu vollziehen.

Bamberg m. p. Bach m. p. Krauß m. p.

No. 129.

Er la ß

des Finanzministeriums vom 1. Juli 1853,

giltig für die Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

wegen Zollbehandlung der Paradiesäpfel (*Solanum Lycopersicum*).

Im Reichsgesetzblatte XXXVIII. Stück No. 125, ausgegeben und versendet am 7. Juli 1853.

Im Einverständnisse mit dem Handelsministerium findet man das unter der deutschen Benennung Paradiesäpfel (lat. *Solanum Lycopersicum*, ital. Pomo d'oro) vorkommende Garten-Erzeugniß, welches sich von den im Zolltarife unter Abtheilung 8, lit. b) ausdrücklich genannten „Paradies- (Zuden-) Äpfeln“ unterscheidet, behufs der Zollbehandlung den unter der Tarifabtheilung 10 genannten Gemüsegattungen anzureihen.

Diese Bestimmung tritt mit dem Tage in Wirksamkeit, an welchem sie den Zollämtern durch die vorgesezte Behörde bekannt gemacht wird.

Baumgartner m. p.

Nr. 130.

Post-Vertrag

zwischen Oesterreich und Spanien vom 30. April 1852.

Unterzeichnet zu Aranjuetz am 30. April 1852.

In den Ratificationen ausgewechselt zu San Ildefonso am 24. August 1852.

Im Reichsgesetzblatte XXXIX. Stück No. 126, ausgegeben und versendet am 11. Juli 1853.

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator; Hungariae, Bohemiae, Lombardiae et Venetiarum, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galliciae, Lodomeriae et Illiriae Rex; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae; superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

va ői legaty an dokumentaz de fundazne de alaz kazsz, se va esekta voingta fundatorazal.

Bamberg m. p. Bach m. p. Krauss m. p.

Nr. 129.

Dekretaz

ministeriaz de finance dela 1. Izlie 1853,

pentra perile de cza kommensa legiazsz portoriale, despre vtmazrea pomeloz de pzmatz romie c. a patlazelozoz romie (*Solanum Lycopersicum*).

An vzletiazal imperiale vzmazkiazal XXXVIII, N. 125, estradatz mi trzmicz dn 7. Izlie 1853.

An azdelozere az ministeriaz de kommerz az se azfal az kazo a diczne, ka patlazeloz romie mi pomelo de pzmatz romie (*Solanum Lycopersicum*, ital. pomo d'oro,) nsmite dn limza permanz „more de paradicz“, kapl se doctinz de patlazeloz romie nsmite esprecz dn tarifaz de vamz. cza deszazpizra 8, lit. b.), vatz pentz vamz cz se azmize dzre szidelo de legzmi nsmite dn deszazpizra tarif. 10.

Azactz dicnazvzne va intra dn notere din ziza, dn kape prin astopitatez szperioze se va face vzmocnaz officeloz de vamz.

Baumgartner m. p.

Nr. 130.

Tratatz

de postz dzre Azctria mi Spania din 30. Aprilaz 1852.

C'a szvazpicz az Arzovi dn 30. Aprilaz 1852.

Ratifizvznio e'az szimbatz az Can Ildefonso dn 24. Azguz 1852.

An vzletiazal imperiale vzmazkiazal XXXIX, Nr. 126, estradatz mi trzmicz dn 11. Izlie 1853.

Noi Franckz Iosef I,
din grazia az Dzmezez imparatoraz Azctriei; rezele Dzazriei mi Boemie, rezele Lotvardie mi Benegie, az Dalmazie, Kroazie, Szlavonie, Galicie, Lodomerie mi az Izlie; arhidzele Azctriei; marele dzce az Krakonie; dzcele Lotarpinie, Szlezazie, Szirie, Karintie, Karniole, Bukovine, az Szecie de cza mi de jocz; marele prinvine az Ardeazaz; komitele de marvine az Moravie; komitele de Avszaz mi Tiroz m. c. a.

Ezennel tudtul adjuk mindazoknak, kitét illet:

Mintán meghatalmazottunk és Spanyolország királynéja Ő Felségének meghatalmazottja által, a mindkettőnk országai között létező barátságos viszonyok ezilárdítása és gyarapítása, s különösen a levélforgalom könnyítése végett Aranjuezben f. é. april 30-kán követhető tartalmu postaszereződvény köttetelt és iratolt alá:

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus: Quum a Plenipotentiaris tum Nostro quam Suae Majestatis Hispaniarum Reginae Aragojovi die 30. mensis Aprilis a. c. conventio postalit inita et signata sit, qua vigentibus feliciter inter Utriusque Nostrum Regna amicis relationibus novum robur novumque incrementum addi, ac litterarum imprimis commercium magis magisque facilitari possit, quae conventio est tenoris praesentis:

Факемъ притр'ачёта вѣнчоватѣхъ тѣхъ по рѣ се вѣвине:

Анкізіндсе ан Араіові ан 30. Априле а. в. анте наинотингіаріахъ Ноцте ми анте аахъ Маіо-сател Селе рѣвинеі Сваніел трантахъ де ноцте, суре а анте ми а адѣра дін нохъ релѣузіале амікал, че ахъ ксатѣхъ кс паче анте сателе Ноцте де а-мандоє пѣрдіале, ми маі ааіесѣ суре а змиора тохъ маі шлатѣ корреспандінга прін екрісорт, каре тран-татѣ вѣвпінде зрмѣторале:

U r t e r t.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Hongrie et de Bohême etc. etc. etc.

et Sa Majesté la Reine des Espagnes etc. etc. etc.

animés du désir de faciliter et de multiplier les relations amicales heureusement existantes entre leurs états respectifs, on résolu de faire régler sur des principes plus libéraux, que ceux qui ont été suivis jusqu'ici, les communications postales entre les dits états, et ont nommés de Plenipotentiaires pour conclure une Convention à cet effet, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche

le Sieur George Comte Eszterházy de Galantha, Grand Croix de l'ordre royal de Charles III., Chevalier et Grand Croix de plusieurs autres, Chambellan actuel de Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique et Son Envoyé extraordinaire et Ministre plenipotentiaire près Sa Majesté Catholique, et

Sa Majesté la Reine des Espagnes

Don Manuel Pando, Fernandez de Pinedo Alava et Dávila, Marquis de Miraflores, Grand d'Espagne de la première Classe, Chevalier de l'insigne ordre de la Toison d'Or, Grand Croix de l'ordre royale et Distinguée de Charles III., de la Légion d'honneur de France, du Christ du Portugal, de Pie IX et de Saint Janvier des deux Sicilles, Sénateur de Royaume et Premier Secrétaire d'Etat au Département des affaires étrangères.

Lesquels après avoir échangé leurs pleinpouvoirs trouvés en bonne et due forme ont arrêté les articles suivants:

Art. 1.

Les Lettres ordinaires de l'Autriche et des états qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes pour l'Espagne et ses îles adjacentes, seront, quand à l'affranchissement, expédiées de la manière qui conviendra à l'Autriche. Les lettres ordinaires d'Espagne et de ses îles adjacentes pour l'Autriche ou pour les états qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes, seront toujours envoyées sans affranchissement préalable.

Les journaux, gazettes, ouvrages périodiques, catalogues, prospectus, annonces et avis imprimés et lithographiés devront être préalablement affranchis au bureau d'envoi.

Les livres, brochures et autres imprimés non mentionnés dans le paragraphe précédent, les gravures et les lithographies à l'exception de celles qui font partie des journaux et les papiers de musique, continueront à être assujettis aux règles des droits respectifs de douane.

Les Administrations des Postes autrichiennes et espagnoles échangeront mutuellement leurs correspondances en dépêches closes et cachetées moyennant les dépêches françaises au prussiennes après s'être entendues sur l'une ou l'autre manière de transmission ainsi que sur la direction à donner aux correspondances.

Art. 2.

Le port des lettres simples originaires d'Autriche ou de tout autre des états qui se servent de l'entremise des Postes autrichiennes, dont le poids ne dépassera pas quatre adarmes ou le quart d'une once, est fixé à quatre réaux de Vellon en Espagne:

Le port de lettres ordinaires d'Espagne pour l'Autriche ou pour l'un des états qui se servent de l'entremise des Postes autrichiennes, dont les poids ne dépassera pas un demi loth (approximativement quatre adarmes) est fixé à dix-huit Kreutzer (environ trois réaux) en Autriche. L'Administration postale d'Autriche pourra se faire payer ces dix-huit Kreutzer en prenant pour chaque lettre destinée pour l'Espagne neuf Kreutzer, et pour chaque lettre originaire de l'Espagne neuf Kreutzer.

Les lettres d'un poids d'un demi loth à un loth en Autriche et dans les autres états qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes, et de quatre à huit adarmes inclusivement en Espagne, payeront respectivement le double de ce qui est stipulé dans les deux paragraphes ci-dessus en augmentant dans la même proportion le port de demi-loth en demi-loth en Autriche et dans les autres Etats qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes et de quatre en quatre adarmes en Espagne.

Les port des lettres chargées sera le double de celui des lettres ordinaires du même poids.

Les journaux et imprimés compris dans le second paragraphe de l'article premier, envoyés sous bande et ne contenant aucun chiffre ou signe à la main, ou autre écriture quelconque, et qui ne seront pas rédigés dans la langue du pays où ils sont

adressés devront être affranchis d'un Kreuzer et demi en Autriche et dans les autres états empruntant les services des postes autrichiennes et de dix maravedis en Espagne pour chaque feuille ordinaire d'impression.

Ceux qui ne réuniraient pas les conditions ci-dessus mentionnées seraient considérés comme lettre et taxés en conséquence.

Art. 3.

Le prix du transit par la France, la Belgique, la Sardaigne, la Suisse, les Principautés de Valachie et de Moldavie et la Turquie d'Europe; le port des lettres à payer aux bureaux autrichiens établis en Turquie, dans les échelles du Levant et en Egypte, le prix convenu entre le Gouvernement autrichien et l'administration de la compagnie du Lloyd autrichien pour le transport des lettres par les bateaux à vapeur du Lloyd; enfin toute autre taxe imposée à la correspondance de deux pays, resteront à la charge de l'administration autrichienne, laquelle n'exigera à son profit qu'un seul port pour une même lettre indépendamment des frais de transport et de transit sus-mentionnés et qui se fera rembourser par les correspondans résidant soit dans les états de Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique, soit dans les pays étrangers où l'Autriche entretient des bureaux des postes.

Dans les cas où l'on obtiendrait quelque réduction sur le montant que l'Autriche paye aujourd'hui pour le susdit transit, on en appliquerait le bénéfice, aux correspondans de l'Autriche ou à ceux des états qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes.

Art. 4.

Les habitans de l'Autriche et des autres états qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes, de même que ceux de l'Espagne pourront réciproquement se transmettre des lettres chargées en payant d'avance le port tel qu'il est fixé pour les lettres ordinaires, à l'Administration qui les expédie. Quand au surplus du port imposé aux lettres chargées par le paragraphe quatre de l'Article deux de la présente Convention, en outre de celui du transit, ou port qui revient à l'Autriche d'après les dispositions de l'Articles précédent, ce surplus sera prélevé au bureau d'arrivée par chacune des deux Administrations.

Art. 5.

Les lettres transportées par mer sur de bâtimens autrichiens ou espagnols seront admises dans les ports des deux pays. Cette correspondance devra être livrée au premier bateau de santé qui communiquera avec le bâtiment conducteur ou au bureau de santé qui recevra la première déclaration du capitaine selon la pratique de chaque pays, afin que par ce moyen elle parvienne à l'Administration des postes la plus rapprochée du port d'arrivée.

Le Capitaine, patron, ou maître du bâtiment ainsi que l'équipage et les passagers qui contreviendraient à cette disposition, encourront les amendes auxquelles sont soumis dans le même cas les habitans du pays respectif.

Le port des lettres provenant des deux pays et transportées par leurs bâtimens respectifs, sera le même que celui fixé pour les correspondances transportées par voie de terre.

Art. 6.

Pour la correspondance originaire des états étrangers et destiné pour l'Espagne et vice versa l'Administration des postes d'Autriche ne percevra, pour les parcours par l'Autriche jusqu'à la frontière prussienne, bavaroise, suisse, sarde etc. et en sens inverse jusqu'à la frontière de sortie autrichienne, qu'un port de transit ne dépassant pas neuf Kreuzer par chaque lettre ordinaire, soit qu'elle aille soit qu'elle vienne sans distinction de ces correspondances.

Art. 7.

L'Administration des postes espagnols livrera exempte de tout port de lettre à la frontière franco-espagnole la correspondance originaire du Portugal et de Gibraltar pour l'Autriche et les autres états qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes.

Art. 8.

Les lettres mal dirigées ou adressées à des personnes, qui ont changé des résidence seront sans aucun délai réciproquement renvoyées par les bureaux d'échange respectifs.

Les lettres ordinaires ou chargées, les journaux ou imprimés tombés en rebut pour quelque cause que se soit, seront renvoyés de part et d'autre à la fin de chaque trimestre.

Art. 9.

L'Espagne se réserve le droit de conclure séparément pour les parcours en dehors des états autrichiens des conventions postales avec les états qui se servent aujourd'hui de l'entremise de postes autrichiennes, sans que la présente convention puisse y mettre obstacle.

Art. 10.

La présente convention sera obligatoire d'année en année pour les hautes parties contractantes, jusqu'à ce que l'une d'elles ait annoncé à l'autre, mais six mois à l'avance, l'intention de la modifier ou d'en faire cesser les effets. Dans ce cas la convention continuera d'avoir son exécution pleine et entière durant ces six mois.

Art. 11.

La présente convention sera ratifiée et les ratifications seront échangées à Madrid au bout de deux mois ou plutôt si faire se peut.

En foi de quoi les Plenipotentiaires respectifs l'ont signée en double expedition et y ont apposé les sceaux de leurs armes. Fait à la résidence royale d'Aranjuez le trente Avril de mille huit cent cinquante de deux.

G. Esterházy m. p.
(L. S.)

El Marques de Miraflores m. p.
(L. S.)

Fordítás.

Ő Felsége, az ausztriai császár, Magyar- és Csehország királya
sat. sat: sat.

és Ő Felsége Spanyolország királynéja sat. sat. sat.

azon ohajtástól áthatva, miszerint az álladalmi kö. öt létező barátságos viszonyok előmozdításának és gyarapításának, a két álladalmi közötti post-összeállításoknak az eddigieknél kedvezőbb alapokon szabályozását ehatározta, s ily célból, s. erzdvény. lő. ése végett meghatalaszottokká nevezettek, jelesen:

Ő Felsége az ausztriai császár által,

Galantiai gróf Esztorházy György, a III. Károlyról nevezett királyi rend nagykeresztese, több más rendek vitőze és nagykeresztese, Ő cs. k. apostoli Felségének valóóságos kamarája s Ő katólika Felségének telj. hatalmu ministere; és

Ő Felsége a spanyol királyné által,

Don Manuel Pando, Fernandez de Pinedo, Alava et Davila, Marquis de Miraflores, Spanyolország első osztályú országnagyja, az arany gyapjas rend vitőze, a III. Károlyról nevezett királyi rend, a francia becsületrend, a portugali Krisztus-rend, a pápai Paus-rend, és a sziciliai szent Januarius-rend nagykeresztese, az ország senatora, és a külügyek osztályának első álladalmi titára.

Kik is jó és kellő formában telt fölhatalmazásaik kicserélése után fövetkező czikkelben egyeztek meg:

I. Czikk.

Ausztriából és az ausztriai posták által közvetített álladalmi Spanyolországba s a hozzátartozó szigetekbe szóló közönséges levelek, az ausztriai kormány belátása szerint akár bérmentve, akár bérmentetlenül küldethetnek el. Spanyolországból és a hozzá tartozó szigetekből Ausztrál a s az ausz-

U e b e r s e t z u n g.

Seine Majestät, der Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn und Böhmen etc. etc. etc.

und Ihre Majestät, die Königin von Spanien etc. etc. etc.

vom Wunsche befehl, die zwischen Ihren Staaten bestehenden freundschaftlicher Beziehungen zu fördern und zu vervielfältigen, haben beschloffen, die Postverbindungen zwischen beiden Staaten auf günstigeren, als den bisherigen, Grundlagen zu regeln, und zu diesem Zwecke Bevollmächtigte zum Abschlusse eines Vertrages ernannt, nämlich:

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich

den Herrn Grafen Georg Esterházy von Galantha, Großkreuz des königlichen Ordens Karls III., Ritter und Großkreuz mehrerer anderer Orden, wirklichen Kämmerer Seiner k. k. Apostolischen Majestät, außerordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister bei Ihrer katholischen Majestät; und

Ihre Majestät die Königin von Spanien,

den Don Manuel Pando, Fernandez von Pinedo, Alava und Davilla, Marquis von Miraflores, Grand von Spanien erster Classe, Ritter des erlauchten Ordens des goldenen Vlieses, Großkreuz des königlichen Ordens Karls III., der französischen Ehrenlegion, des portugiesischen Christus-Ordens, des päpstlichen Pius-Ordens, und des sicilianischen Ordens des heiligen Januarius, Senator des Königreiches, erster Staatssecretär im Departement der auswärtigen Angelegenheiten.

Welche nach Auswechslung ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten über folgende Artikel übereingekommen sind:

Art. 1.

Gewöhnliche Briefe nach Spanien und den dazu gehörigen Inseln sowohl aus Oesterreich selbst als aus den Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, können nach dem Ermessen der österreichischen Regierung entweder frankirt oder unfrankirt abgefendet werden. Gewöhnliche Briefe aus Spa-

Традычере.

Majestatea Cea Императорскя Австрией, цеделе Империей ми алъ Боемией ш. ч. л. ш

Majestatea Cea редина Спанией ш. ч. л.

днес флегиги де допига де а кпюра ми а млатиплика рефепинделе амикал че ах ксаталъ къ паче днтре етате ле лоръ рецентиве, с'ащ детерминалъ а пергала не принципю май фавориторе, декълъ челе де пълъ акси, комминебъчснеле поетаал днтре нсмителе етате, ми ащ нсмитъ мининотинциарл епре а днкпала зюъ трантакъ нентр авчела, адекъ:

Majestatea Cea Императорскя Австрией

не домнакъ комито Георгие Естерхази де Галанта, крваче маре а ординари рецескъ алъ лри Каролъ III., кавалеръ ми крваче маре а май мхаторъ алторъ ордин, камерарис антале алъ Май етате Село Императсви ми рецесви апостоличе, ми трпичъ алъ Сех естраординаре ми министр мининотинциаре лнръ Majestatos Cea католикъ, ми

Majestatea Cea редина Спанией

не Don Mansealъ Pando, Fernandez de Pinedo Alava mi Davila, Маркисъ де Miraflores, grande de Spania de класеа пнтоа, кавалеръ алъ стрлъчъчснл ордине алъ лри де аврл, крваче маре а ординари рецескъ а лри Каролъ III., а леител де опоре фрпчесви, а ординари португескъ алъ лри Крескъ, а ординари ппале алъ лри Пис, ми алъ ординари сцилианъ алъ ентснл ланжарие, сенаторъ алъ ператснл ми антснл секретаръ де етатъ дн деентр-цимантснл челоръ естерне

Капl, дснъ чо 'ми алъ скимващ мининотингеле лоръ чо с'ащ афлалъ дн формъ зснъ ми ксвининчюсъ, с'ащ днвоитъ авспра крпаторилоръ артикал:

Art. 1

Скрпориале ординари дн Австриа ми дн етате капl се ервс с'ащ къ мнжлочеа поетелоръ австриае нентр Спания ми инсзеле село днвечинале, къкъ неч рс франкаторъ со воръ еспеди дснъ кси се ва пьрб ксвининчюсъ гвернтснл австриакъ. Скрпориале ординари дн Спания ми дн инсзеле село днвечинале нентр Австриа сщ нентр етате капl се ервескъ

triai posták által közvetített álladalmakba szóló levelek mindég bérmentetlenül küldetnek el.

Folyóiratok, hírlapok, időszaki művek, előrajzok, könyvjegyzékek, nyomtatott és könyvomatú jelentések és hirdetévények a földadásnál mindég bérmentesítendők.

Könyvek, röpiratok, s a megel'ző pontban meg nem nevezett nyomtatványok, rézmetszetek és könyvomatok, a hírlapokban foglaltakot kivéve, végre zeneművek a főnálló vámtörvények alá vetve maradnak.

A Spanyolország és Ausztria közötti levelezések kieserélése zárt és lepecsételt levélnyalábokban a francia vagy porosz levél nyálakok által fog történni, a szerint, a mint a két postaigazgatóság az elküldésnek egyik vagy másik módja iránt, nemkülönben a levelezések utjellelése iránt egyesülni fog

2. Czikk.

A vitelbér egy egyszerű, azaz négy adarmes-nál vagy egy eban (uncia) negyedrésznél többet nem nyomó levélért Ausztriából s az ausztriai posták által közvetített minden álladalmakból Spanyolországban négy real de vellon-ra határozatlik.

A vitelbér egy egyszerű, azaz egy fél latnái (körülbelül négy adarmes-nál) többet nem nyomó levélért Spanyolországból Ausztriába (és az ausztriai posták által közvetített álladalmakba, Ausztriában tizenhatszajzárkra (körülbelül három realra) határozatlik. Az ausztriai postaigazgatóságnak szabadságában álland ezen tizenhatszajzárkra azt akkép szedetni be, hogy minden Spanyolországba szóló levélért kilencz krajczár, s minden Spanyolországból jövő levélért hasonlóképen kilencz krajczár fizetessék.

Azon levelekért, mellyeknek sulya egy fél laton túl bezárólag egy latig terjed, Ausztriában s az ausztriai posták által közvetített álladalmakban, s a négyen túl bezárólag nyolcz adarmes-ig terjedő sulyu levelekért Spanyolországban, a megel'ző két pontban az egyszerű levelekre nézve megállapított vitelbér kétszeres összege fizetendő, s illy arányban emelkedik a vitelbér fél latról fél latra Ausztriában s az ausztriai posták által közvetített álladalmakban, és négy adarmes-ról négy adarmes-ra Spanyolországban.

Az ajánlott levelekérti vitelbér kétszeres összegét teszi az ugyanazon sulyu közönséges levelekérti vitelbérnek.

Az 1. czik második pontjában elősorolt keresztborítók alatti folyóiratok és nyomtatványokért, mellyek sem irott számokat vagy jegyeket, sem írásbeli közbeszúrásokat nem tartalmaznak, és nem azon ország nyelvén szerkesztvék, a hová küldetnek, a földadásnál Ausztriában s az ausztriai posták által közvetített álladalmakban másfél krajczár Spanyol-

nien und den dazu gehörigen Inseln nach Oesterreich und nach jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, werden immer unfrankirt abgesendet.

Journale, Zeitungen, periodische Werke, Prospekte Kataloge, gedruckte und lithographirte Anzeigen und Ankündigungen müssen bei der Aufgabe frankirt werden.

Bücher, Brochüren und andere, im vorhergehenden Absätze nicht genannte Drucksachen, Kupferstiche und Lithographien, mit Ausnahme derjenigen, welche in Zeitschriften enthalten sind, endlich Musikalien bleiben den bestehenden Zollgesetzen unterworfen.

Die Auswechslung der Correspondenzen zwischen Spanien und Oesterreich wird in geschlossenen und versiegelten Briefpaceten, mittelst der französischen oder preussischen Briefpacete stattfinden, je nachdem die beiden Postverwaltungen über die eine oder die andere Versendungsweise sowie über die Instruirung der Correspondenzen übereinkommen werden.

Art. 2.

Das Porto für einen einfachen, d. i. nicht mehr als vier Adarmes oder ein Biertheil einer Unze wiegenden Brief aus Oesterreich und allen jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, wird in Spanien mit vier Realen de Vellon festgesetzt.

Das Porto für einen einfachen, d. i. nicht mehr als ein halbes Loth (ungefähr vier Adarmes) wiegenden Brief aus Spanien nach Oesterreich oder einem jener Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, wird in Oesterreich mit achtzehn Kreuzern (ungefähr drei Realen) festgesetzt. Der österreichischen Postverwaltung bleibt es freigestellt, diese achtzehn Kreuzer in der Weise einheben zu lassen, daß für jeden Brief nach Spanien neun Kreuzer, und für jeden Brief aus Spanien gleichfalls neun Kreuzer abgenommen werden.

Briefe im Gewichte von mehr als einem halben Loth bis einschließlic Ein Loth in Oesterreich und in jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, und von mehr als vier bis einschließlic acht Adarmes in Spanien zahlen das Doppelte des in den vorhergehenden beiden Absätzen für einfache Briefe festgesetzten Porto und in demselben Verhältnisse steigt das Porto von halb zu halb Loth in Oesterreich und in jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, und von vier zu vier Adarmes in Spanien.

Das Porto für recommandirte Briefe beträgt das Doppelte des Porto für gewöhnliche Briefe desselben Gewichtes.

Die im zweiten Absätze des Artikel 1 angeführten Journale und Drucksachen unter Kreuzband, welche weder geschriebene Zahlen oder Zeichen, noch irgend eine schriftliche Einschaltung enthalten, und nicht in der Sprache jenes Landes abgefaßt sind, wohin sie gesendet werden, zahlen bei der Aufgabe Einen und einen hal-

къ мѣлошрца поствелорѣ австріаче, се ворѣ еспрді тождезна нефранкате.

Журнале, газете, ескрипале периодиче, каталоге, проспекте и шипублицистиче и литографиче се ворѣ франка кѣнд се ворѣ да ла постѣ.

Къ цѣле, фъчиприш и алте литографиче, вапи не с'аѣ комменторатѣ да параграфал пречединте, ико-не-ле сѣпате да арапѣ шипублицистиче, ефарт до ачеле вапи се афѣлѣ да журналѣ шипублицистиче де мѣсирѣ, ворѣ рѣшѣне сѣпавсе лецилорѣ да вапѣ че кѣсѣ.

Administruzziunea postelorѣ, австріаче шипублицистиче ворѣ скѣмва зна кѣтре ала корреспанденциелорѣ да лапѣ дѣкѣсѣ шипублицистиче прип мѣлошрцѣ пѣчелорѣ фъчипресѣ сѣѣ прѣсѣане де ескрипори, дѣпѣ кѣм се ворѣ дѣвои авспра знаи ор алтѣ модѣ де тримит ре прѣкѣм шипублицистиче дѣрѣчѣиснеи че ва фѣ а се да корреспанденциелорѣ.

Art. 2.

Portul скрипориелорѣ сѣмале дин Австрия сѣѣ дин ор кѣре дин стѣтеле вапи се сервѣскѣ кѣ мѣлошрца поствелорѣ австріаче, а кѣрора грѣстѣте не ва трѣче пѣсте напѣр адармѣс сѣѣ пѣсте пѣрѣараѣѣ знаѣ знаѣ, се стѣторѣсѣе да Спанія кѣ напѣр реал де Веллон.

Portul скрипориелорѣ ordinari дин Спанія пѣн-трѣ Австрия сѣѣ пѣн-трѣ знаѣ дин стѣтеле вапи се сервѣскѣ кѣ мѣлошрца поствелорѣ австріаче, а кѣрора грѣстѣте не ва трѣче пѣсте о жѣмѣтѣте де лотѣ (анроне напѣр адармѣ) се стѣторѣсѣе да Австрия кѣ онѣспрѣзѣче крѣчѣрѣ (анроне трѣѣ рѣгал). Administruzziunea postelorѣ дин Австрия ва нотѣ припде ач сѣи онѣспрѣзѣче крѣчѣрѣ лѣзѣндѣ де фѣкѣре ескрипоре дѣстѣнатѣ пѣн-трѣ Спанія нотѣ крѣчѣрѣ шипублицистиче фѣкѣре ескрипоре дин Спанія сѣр нотѣ крѣчѣрѣ.

Скрипориѣ де о грѣстѣте де о жѣмѣтѣте де лотѣ пѣнѣ ла знаѣ лотѣ да Австрия шипублицистиче чѣлѣлѣте стѣтеле вапи се сервѣскѣ кѣ мѣлошрца поствелорѣ австріаче, шипублицистиче напѣр пѣнѣ ла онѣ адармѣ дѣкѣсѣ да Спанія, ворѣ солѣи рѣсѣнтѣве дѣвоиѣ до чѣа че с'а стѣторѣсѣе да авспрѣи параграфѣи прѣчединѣи, грѣскѣндѣ да ачѣамѣ прѣнѣрѣисне пѣртѣлѣ дѣла о жѣмѣтѣте де лотѣ ла жѣмѣтѣте де лотѣ да Австрия шипублицистиче чѣлѣлѣте стѣтеле вапи се сервѣскѣ кѣ мѣлошрца поствелорѣ австріаче, шипублицистиче дѣла напѣр ла напѣр адармѣ да Спанія.

Portul скрипориелорѣ recomandate ва фѣ дѣвоиѣ маѣ напѣр дѣкѣсѣ лѣѣ ескрипориелорѣ ordinari до ачѣамѣ грѣстѣте.

Журнале шипублицистиче вапѣринсе да параграфѣлѣ алѣ доѣле алѣ шипублицистиче дѣтелѣ, трѣмѣсѣ сѣѣ фѣамѣ шипублицистиче нѣче знаѣ напѣрѣ сѣѣ сѣмнѣ ескрипѣрѣ шипублицистиче алѣ ескрипѣрѣ, шипублицистиче шипублицистиче компѣсѣ да лапѣва пѣрѣѣ гѣнде сѣмнѣ адрѣсѣте, се ворѣ франка кѣ знаѣ крѣчѣрѣ шипублицистиче жѣмѣтѣте да Австрия шипублицистиче чѣлѣлѣте стѣтеле вапи се сервѣскѣ кѣ мѣло-

országban pedig tíz maredi-i fizettetik minden községe nyomott ivtől.

Olly keresztboríték alatti küldemények, melyek a főnemlített föltételeket magukban nem egyesítik, levelek gyanánt tekintelnek és díjaztatnak.

3. Czikk.

A Franciaország, Belgium, Szárdinián, Schweizon, Moldva- és Oláhországon s európai Törökországon keresztül menő levelezésekérti átviteli illeték, a Törökországban, a keleti s egyiptomi kikötőhelyeken föllított ausztriai postahivatalok számára fizetendő vitelbér, az ausztriai kormány s az ausztriai Lloyd gőzhajázási társaság között az utóbbinak gőzhajóin szállított levelekért szerződésileg megállapított illetékek, végre a két ország közötti levelezésekre vetett minden más díjak, az ausztriai postaigazgatóság által viseltetnek, melly ugyan azon egy levél javára csak egyetlen vitelbért fog beszédni a főnebb említett átviteli és szállítási illetékektől függetlenül. Ezen utóbbi illetékeket az említett igazgatóság az Ö. cs. k. apostoli Felsége általadalmában vagy azon idegen országokban, hol Ausztria postaintézeteket tart, lakó levelezők által fogja magának megtéríttetni.

Ha a jelenleg Ausztria által az említett átvitelért fizetett illetékek jövőre mérsékelteknének az ebből keletkező előny az Ausztriai és az ausztriai által közvetített alladalmakbeli levelezők javára fog fordíttatni.

4. Czikk.

Az ausztriai s azon országokbeli lakosok, mellyek az ausztriai posták által közvetítetnek, valamint a spanyolországi lakosok, egymásnak kölcsönösen ajánlott leveleket küldhetnek, a föladásnál az elküldő postaintézetnek a községe levelekért megállapított vitelbért leszítván. A mi azon vitelbéri fölösleget illeti, mellyel ezen szerződvény 2. cikkének negyedik pontja szerint az ajánlott levelek, a megelőző czikk határozataihoz, kipest Ausztria számára járó átviteli illetékeken vagy különbeni vitelbérén fölül terhelték, ezen fölösleg a két alladalom mindegyikében az átadás alkalmával fog beszédtetni.

5. Czikk.

A tengeren ausztriai vagy spanyol hajókkal szállított levelek mindkét ország kikötőibe bebocsátandók. Az illyes levelek vagy azon egészségügyi lapoknak, mellyel a szállító hajó legelőször érintkezésbe lép, vagy azon egészségügyi hivatalnak adandók át, melly a hajókapitánytól a nyilatkozá-

ben Kreuzer in Desterreich und den anderen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, und zehn Maravedis in Spanien für jeden gewöhnlichen Druckbogen.

Sendungen unter Kreuzband, welche die obgedachten Bedingungen nicht in sich vereinigen, werden gleich Briefen behandelt, und als solche taxirt.

Art. 3.

Die Gebühren für den Transit der Correspondenzen durch Frankreich, Belgien, Sardinien, die Schweiz, die Fürstenthümer Moldau und Walachei und die europäische Türkei, das bei den in der Türkei, den Sealen der Levante und Egypten aufgestellten österreichischen Postämtern zu bezahlende Porto, die Gebühren, welche die österreichische Regierung vertragsmäßig an die Dampfschiffahrts-Gesellschaft des österreichischen Lloyd für die Beförderung der Briefe mit den Dampfschiffen des Letzteren zu entrichten hat; endlich jede andere Taxe, mit welcher die Correspondenz zwischen beiden Ländern belastet wird, werden von der österreichischen Postverwaltung bestritten, die zu ihren Gunsten für einen und denselben Brief nur ein einziges Porto einheben wird, unabhängig von den ob erwähnten Transit- und Beförderungsgebühren. Diese letzteren wird die genannte Verwaltung von den Correspondenten in den Staaten Seiner k. k. Apostolischen Majestät oder in jenen fremden Ländern, wo Desterreich Postanstalten unterhält, sich vergüten lassen.

Sollte in der Folge eine Ermäßigung der Gebühren erzielt werden, welche Desterreich gegenwärtig für den besagten Transit bezahlt, so wird der hierdurch sich ergebende Vortheil den Correspondenten in Desterreich und in jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, zugewendet werden.

Art. 4.

Die Bewohner Desterreichs und jener Länder, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, sowie die Bewohner Spaniens können sich wechselseitig recommandirte Briefe zusenden, indem sie das für gewöhnliche Briefe festgesetzte Porto bei der Aufgabe an die absendende Postanstalt entrichten. Was den Porto-Mehrbetrag betrifft, womit nach dem vierten Abjage des Artikels 2 dieses Vertrages recommandirte Briefe außer dem, Desterreich nach den Bestimmungen des vorhergehenden Artikels zukommenden Transit- oder sonstigen Porto belastet sind, so wird dieser Mehrbetrag in jedem der beiden Staaten bei der Abgabe eingehoben.

Art. 5.

Briefe, welche zur See mit österreichischen oder spanischen Schiffen befördert werden, sind in den Häfen beider Länder zugelassen. Solche Briefe sind entweder dem Sanitätsboote, mit welchem das transportirende Schiff zuerst in Verkehr tritt, oder an das Sanitätsamt auszu-

gitea postelorö ascrtiave, mi kş zere mappedi an Cumania pentrs fizkape folz ordinarpe tazpiti.

Ачело карл не ворѣ резни кондициале коммеморато мал есчѣ, се ворѣ концидера ка екрисорл ми се ворѣ танца ка атарл.

Apt. 3.

Tanca pentrs trancitsaş korrecsningeloroş prin Franşia, Belu's, Capdina, Elveşio, prinşinaş Romşnia mi Moldova mi Tşru a din Eşrona; corţaş ekrisorlorö ce ecte a ce recşnde ofşicialelorö postaş ascrtiave amşezate an Tşruia, an ekelere levantsaş mi an Eşintş; tanşere ascrtiave kşvora kşvornaşaş ascrtiavş mi administravşneş soşitşreş loidşaş ascrtiavş şaş şnvoiş şn şrs trancortaş ekrisorlorö prin vacele kş avşre a le loidşaş; an şine or kape şaş tanş şvş şş korrecsningida amşndşporş şerşlorö, vorş şemşneş an şarşina administravşneş postelorö ascrtiave, kape ne va şa pentrs şolocşaş eş şekş ş şş şnrşş şorşş pentrs şna mi avşamş ekrisore, indeşndinte de tanşere de trancortaş mi de trancitş şşmite mal eşčş. Avşeto din şpmş 'şil lo va şevonifika kommemorata administravşneş şela korrecsningiş din ştatele Mleşctateş Şelo ş. p. auştoşico eşş din şerşere ştrşno, an karl Ascrtia şnrşvino ofşicio postaş.

Аућмашашко ка ећ се нотъ еаче редшере да танşere че Ascrtia recşnde aşşm pentrs şşmitaşş trancitş, şevşvtaşşş чэ а; ş recşta eş va şevşvşil la korrecsningiş din Ascrtia eşş da avşea din ştatele karl ce şevşekş kş mişlorişora postelorö ascrtiave.

Apt. 4.

Lokşitopiş din Ascrtia mi din ştatele ştate karl ce şevşekş kş mişlorişora postelorö ascrtiave, şreşşm mi lokşitopiş din Cumania vorş şotó a'mi şrsmitaş şniş şatorş ekrisorl rekşmandato recşndandş şnaintaş şortaş ştatoritş şnrşş ekrisorlpe ordinarl la administravşneş do postş kape de eşned eş. Kşşş pentrs şaşaşş şortaşş şaşş şo ekrisorlpe rekşmandato prin şnrşş-şaşş aşş şatrşere şaşş şrtaşşaşş aşş doişe, avşarş de şortaşş trancitşaşş eşş şaşş şorşş kape ce şşvino Ascrtiel dşşş dicsvşvşnişe şrtaşşaşşş şrvędiate, avşetş şaşşş eş va şa an fizkape din amşndoe ştatele la ofşicialeş şotale şndo şevşekş ekrisorlpe.

Apt. 5.

Ekrisorlpe trancortate şo mare an şvşe ascrtiave eşş şvşiole ce vorş şdmite an şortaşş amşndşporş şerşlorö. Avşetş korrecsningiş şo va da la şeşş dıntelş şaşş şanitaro kape va şşminera kş şnia kşşşşştopo eşş la ofşicialeş şanşare kape va şevşere şntaşş de şrvşvşneş a şvş-

ot legelőbb átveszi, a mindkét országban divatozó szokás szerint, és pedig oly okból, hogy a levelek a megérkezési kikötőhöz legközelebbi postahivatalhoz juttassanak.

A kapitány, hajómester vagy hajóvezető, valamint a legénység és utasok, kik ezen rendelet ellen cselekesznek, ugyanazon büntetés alá vetvők, mellyek hasonló esetben az illető ország lakosai ellen szabandók.

A mindkét országból jövő, s ezeknek illető hajóin szállított levelekért a vitelbér ugyanaz, melly a szárazon szállított levelekre nézve van megállapítva.

6. Cikk.

A külálladalmakból Spanyolországba szóló levelezésekért s megfordítva, az ausztriai postaigazgatóság az Auszrián keresztül a porosz, bajor, szárdinai avagy schweitzzi határszélig sat., vagy megfordítva az ausztriai kilépési határszélig leendő átvitelért, a közönséges levélért, ezen levelezés különbsége nélkül, sem jövet sem menet kilencz krajczárnál magasb átviteli bért nem fog beszédni.

7. Cikk.

A Spanyol posta igazgatóság a Portugaltól és Gibraltartól Ausztriába s az ausztriai posták által közvetített álladalmakba szóló levelezést a francia-spanyol határszélig bérmentesen szállítja.

8. Cikk.

Hetytelenül utjelölt vagy oly személyekhez intézett levelek, kik lakásukat megváltoztatták, a rovatválásban álló illető hivatalok által egymásnak kölcsönösen haladék nélkül visszaküldendők.

Közönséges vagy ajánlott levelek, folyóiratok vagy nyomtatványok, mellyek bármi okból kézhez nem adathatnak, úgy az egyik mint a másik részről, minden évnogved végén visszaküldetnek.

9. Cikk.

A spanyol kormány föntartja magának azon jogot, miszerint a jelenleg az ausztriai posták által közvetített álladalmakkal az ausztriai álladalom területén kívüli levélszállítás iránt külföldi postaszervezeteket köhessen, a nélkül, hogy jelen szerződés arra nézve akadályul szolgálhatna.

10. Cikk.

Jelen szerződés a magas felekre nézve évről évre kötelező erejű marad mindaddig, míg kö-

liefern, welches zuerst von dem Schiffskapitän die Declaration in Empfang nimmt, je nach der in beiden Ländern bestehende Übung, und dies zu dem Zwecke, damit die Briefe jenem Postamte, welches dem Ankunfts-hafen zunächst gelegen ist, zukommen.

Der Capitän, Schiffspatron oder Schiffsführer, sowie die Mannschaft und Passagiere, welche gegen diese Anordnung handeln, unterliegen denselben Strafen, welche im gleichen Falle gegen die Bewohner des betreffenden Landes verhängt werden.

Das Porto für die aus beiden Ländern kommenden und mit ihren respectiven Schiffen beförderten Briefe ist dasselbe, welches für die auf dem Landwege beförderten Correspondenzen festgesetzt wurde.

Art. 6.

Für die Correspondenz aus fremden Staaten nach Spanien und umgekehrt erhebt die österreichische Postverwaltung für den Durchzug durch österreichisches Gebiet bis zur Gränze Preußens, Baierns, Sardinien's oder der Schweiz u. s. w. und umgekehrt bis zur österreichischen Austrittsgränze kein höheres Transitporto, als neun Kreuzer für den gewöhnlichen Brief im Hin- oder Herwege und ohne Unterschied dieser Correspondenz.

Art. 7.

Die spanische Postverwaltung liefert die Correspondenz aus Portugal und Gibraltar nach Oesterreich und jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, portofrei bis zur französisch-spanischen Gränze aus.

Art. 8.

Unrichtig geleitete Briefe, sowie Briefe an Personen, welche ihren Wohnort geändert haben, werden von den bezüglichen im Kartenwechsel stehenden Aemtern einander wechselseitig ohne Aufschub zurückgesendet.

Gewöhnliche oder recommandirte Briefe, Journale oder Drucksachen, welche aus was immer für einem Grunde nicht bestellt werden können, werden von der einen und der anderen Seite am Schlusse eines jeden Quartales zurückgesendet.

Art. 9.

Die spanische Regierung behält sich das Recht vor, mit jenen Staaten, welche sich gegenwärtig der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, besondere Postverträge wegen Beförderung der Correspondenz außerhalb des österreichischen Staatsgebietes abzuschließen, und soll der gegenwärtige Vertrag ihr dießfalls kein Hinderniß bieten.

Art. 10.

Der gegenwärtige Vertrag bleibt für die hohen Contrahenten von Jahr zu Jahr verbind-

tanxasi, dazut praktika fizkerei csero, nentrs ka prin mizlokzad aucta sz azkzntz la adminictr- nisa de postz cea mai aproape de portz de cocire.

Kapitanzs, patronzs cöz maictrzs nziel ppekzm mi matroci, mi klytoril kapl noz klyka aucto dicpcepznl, vorz fi sznizm la acele pendence kapl ce deuidz an acemino kasz ankontra lzkzitorilozz cseri pceptivo.

Portzsdz skricorilozz kapl nisz din amzndoe csero mi ce trancporiz an nzielo lorz pceptivo vi fi totz ra celz ctatoritz nentrs korrecszndin- cele trancportate no zekatz.

Art. 6.

Nentrs korrecszndinga din ctatele ctrpine de ctinatz nentrs Spania mi din kontra, adminictrvls- nea postelozz din Austria ns na pcepno nentrs trecepea prin dinzsdz azctriakz pntz la konfinzsdz prszianz, varariz, szvedianz, sardinikz szl. mi dinkontra pntz la konfinzsdz azctriakz de empire de katz sz portz de trancilz kapo ns na trece pecto noz krczaril de fizkare skricore ordinaro ancolo cöz dikocoz fizr dictinere a auctoi kor- pccszndinge.

Art. 7.

Adminictrvlsnea postelozz spaniole na da skzitz de op ce portz de skricore pntz la kon- finzsdz fizko-spanioz korrecszndinga din Por- tugalia mi Gibraltar nentrs Austria mi celedate ctate kapl ce servecz kz mizlocipea postelozz azctriace.

Art. 8.

Skricorile pez andrmate cöz adredate la persone kapl sz sz kszmzsdz mezmzntzsdz ce vorz pctrmite fizr antzriare de o parte mi de alta prin officiale de kszmzsdz pceptivo.

Skricorile ordinaril cöz rekomzndate, psp- naxelo cöz lipritdelo pekzate din op kapo mo- tivz ce vorz pctrmite de o parte mi de alta la fizoa fizkzri trimectrs.

Art. 9.

Spania szil pccszndrepszsdz de a dikzta ceparatz nentrs anantaro korrecszndingel afarz din dinzsdz ctatzil azctriakz trantate postal kz ctatele kapl ce servecz actzil kz mizlocipea postelozz azctriaco, fizr ka trantatzsdz aucta de azm sz o noz amzndisa.

Art. 10.

Trantatzsdz aucta de azm na fi ozlerztoriz dia azz an azz nentrs anantelo pntz kontrantanzil

zülök valamelyik, azonban hat hónappal előre, abbéli szándékát nem nyilvánítja, hogy az megváltoztassék vagy egészen megszüntessék. Ez esetben a szerződvény még ezen hat hónapon át teljes hatályban marad.

11. Cikk.

Ezen szerződvény jóváhagyása és a jóváhagyási okiratok kicserélése Madridban két hónap alatt, vagy lehetőleg még előbb fog megtörténni.

Minnek bizonyosságául a szerződvény két egyenlő példányban kiadatott, s a meghatalmazottak által pecsétjök reányomása mellett aláíratott.

Kelt az Aranjuezi királyi lakban, ezer nyolczszáz ötvenkettődik apríl harminczadikén.

Esterházy Gy. s. k.
(P. H.)

El Marques de Miraflores s. k.
(P. H.)

Mi jelen szerződvény czikkeit látván és megfontolván, mindazokat összesen és egyeként helyeseknek és kedveseknek nyilvánítjuk, császári szavunkra fogadván, hogy mindazt, a mi azokban foglaltatik, hiven végrehajtatjuk, s azoknak alttvalóink általi bármí módóni megszegését meg nem engedjük.

Minnek bizonyosságául jelen jóváhagyási okiratot sajátkezüleg aláírtuk és császári pecsétünkkel megerősítettük.

Kelt császári városunkban Budán, ezer nyolczszáz ötvenkötődiki junius huszonegyedikén, uralkodásunk negyedik évében.

FERENCZ JOZSEF s. k.
(P. H.)

Gróf Buol-Schauenstein s. k.

Ő cs. k. apostoli Felségének
legfelsőbb parancs'ra:
Püttlingeni Vesque János s. k.
cs. k. udvari és ministeri tanácsos.

131. szám.

Rendelete

a belügyministeriumnak s a legfőbb rendőri hatóságnak 1853-diki július 7-dikről, melly által a krakói országos elnöknek, az ottani országos kormányhoz utasított vidékre néz-

lich, bis einer von ihnen, jedoch sechs Monate voraus, die Absicht kund gibt, ihn entweder zu ändern, oder gänzlich aufzulösen. In diesem Falle behält der Vertrag noch durch diese sechs Monate seine volle Wirksamkeit.

Art. 11.

Die Ratifikation dieses Vertrages, und die Auswechslung der Ratifikations-Urkunden wird zu Madrid binnen zwei Monaten, oder wenn es möglich ist, noch früher erfolgen.

Zur Urkunde dessen ist der Vertrag in zwei gleichlautenden Exemplaren ausgefertigt, und von den Bevollmächtigten unter Beidrückung ihrer Siegel unterfertigt worden.

So geschehen in der königlichen Residenz zu Aranjuez den 30. April Eintausend achthundert zwei und fünfzig.

G. Esterházy m. p.
(L. S.)

Der Marquis von Miraflores m. p.
(L. S.)

Nos visis et perpensis omnibus et singulis conventionis hujus articulis, illos omnes et singulos ratos gratosque habere hisce declaramus, verbo Nostro Caesareo promittentes, Nos omnia ea, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatueros, nec, ut illis ulla ratione a Nostris contraveniatur, permissuros esse.

In quorum fidem praesentes conventionis tabulas Manu Nostra signavimus atque sigillo Nostro Caesareo adpresso firmari jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Budae, die vigesima prima mensis Junii, anno millesimo octingentesimo quinquagesimo secundo, Regnorum Nostrorum quarto.

FRANCISCUS JOSEPHUS m. p.
(L. S.)

Comes a Buol-Schauenstein m. p.

Ad Mandatum Sac. Caes. et Reg. Apostolicae
Majestatis proprium:
Joannes Vesque de Püttlingen m. p.
C. R. Consiliarius aulicus ac ministerialis.

Nr. 131.

Verordnung

des Ministeriums des Innern und der obersten Polizeibehörde vom 7. Juli 1853, womit dem Landespräsidenten in Krakau für das, der dortigen Landesregierung zugewiesene Gebiet in

пъзъ къндъ зна дин ело жи ва еррѣта чекѣлате кърѣтлѣ, дъсъ къ месе лъне маѣ дъainte, де алъ модѣфика сѣзъ де а'лѣ десѣинга де тотѣ. Дъ къскалѣ ачѣла трънтатлѣ жи ва авѣ валореа сѣа дѣплинѣ дъ тимълѣ ачѣсторѣ месе лъне.

Art. 11.

Achtes trantatŝ eo va ratifika mi ratifikatsione ce vorŝ skimba dŝ Madrid dŝ timŝ de doe lŝne sŝz mi maŝ kŝrŝndŝ de ce va potŝ.

Саре дъкрѣдингаре плинотиндиарѣ ресентѣлѣ лѣлѣ сѣвкрѣсѣ дъ doe есемпларе консѣне адъ-пъндѣши сѣцѣлело лорѣ.

С'а Фъкѣлѣ дъ рѣмединга рѣсѣскѣ дин Араюзи дъ трѣзѣвѣ Априле о мѣзъ онѣ сѣте чинѣзѣвѣ ми долѣ.

G. Esterhazy m. p.
(L. S.)

El Marques de Miraflores m. p.
(L. S.)

Noŝ vŝzŝndŝ mi есaminъndŝ artŝkelŝi ачѣстѣ трънтатѣ, iamŝ approvatŝ ne тоулѣ, ми декларъмѣ промитъndŝ къ къвѣнтѣлѣ Noŝtrŝ чѣсарѣо-рѣсѣскѣ, къ vomŝ фаче а се есѣкта къ fidelitate tote кѣте се къспрѣндŝ дътръншиѣ, ми къ vomŝ пермите къ чѣнеса дѣнѣре аѣ Noŝtri сѣ лъкѣре дъконтра лорѣ.

Саре дъкрѣдингаре амѣ сѣвкрѣсѣ ачѣстѣ ратѣ-фикъчѣне къ мѣна noŝtrŝ ми амѣ пѣсѣ де с'а дътрѣтѣ къ сѣцѣлѣлѣ noŝtrŝ чѣсарѣо-рѣсѣскѣ.

С'а датѣ дъ четатоа Noŝtrŝ имперѣале Бѣда дъ доезѣвѣ ми зна а ле лънеѣ лѣѣ Isntŝ, анѣлѣ о мѣзъ онѣ сѣте чинѣзѣвѣ ми долѣ алѣ дъмъсрѣдѣрѣѣ Noŝtrŝ алѣ патрѣле.

FRANCISCKŝ JOSEFŝ.
(L. S.)

Kom. Buol-Schauenstein m. p.

Dŝn mandatslŝ Maŝestatsŝ Сѣле ч. р. апостолѣче:
Joan Vesque de Püttlingen m. p.
ч. р. консѣлиарѣ гѣлѣкѣ ми ministeriale.

Nr. 131.

Ordinъчѣнеа

ministerŝlŝi de чѣле interne ми а аѣтѣпѣ-рѣѣ сѣпрѣме де полиѣиѣ дин 7. Изѣие 1853, prin карѣ precedintelŝi дѣрѣѣ дин Краковѣа, pentrŝ dŝntŝlŝ accemnatŝ гѣбернемѣнтѣлѣ провинѣиале де ароло, 'i сѣ дѣ дъ късѣле

ve, sajtóügyekben, a helytartót illető hatáskör engedtetik.

A birodalmi törvénylap XL. dar. 127. sz. kiadott és szétküldetett június 11-kén 1853.

132. szám.

Rendelete

abel- és igazságügyi ministeriumoknak 1853-diki július 9-ről

kiható Magyar-, Horvát-, és Tótországra, a Szerbvajdaságra s a temesi bánságra és az Erdélyi nagyfejedelemségre,

az 1852-diki szeptember 1-je előtt jogérvényesen kiszabott büntetéssúlyosítások elengedése iránt, a mennyiben azok az 1852. május 27. büntető törvényben meg nem engedvék.

A birodalmi törvénylap XL. dar. 128. sz. kiadott és szétküldetett július 11-kén 1853.

Az 1853-diki május 24-kén kelt legfelsőbb határozványhoz képest rendeltetik, miszerint azon büntetéssúlyosítások, melyek Magyar-, Horvát- és Tótországban, a Szerbvajdaságban s a temesi bánságban és az Erdélyi nagyfejedelemségben még 1852-diki szeptember 1-je előtt kelt jogérvényes büntető ítéletek által szabattak ugyan ki, de az 1852-diki május 27-kén kelt büntető törvény határozatai szerint meg nem engedhetők, vagy melyek az ezen utóbbiban megállapított mértéket túlhaladják, azon bűnhözözkön, kik jelenleg még büntetés alatt léteznek, jövőre többé végre nem hajtandók.

Bach, s. k. Krauss, s. k.

133 szám.

Császári nyiltparancs

1853-diki július 3-ról

kiható Erdélyre,

melly által ezen nagyfejedelemség számára a bíróságok polgári jogügyekbeni hatásköre és illetősége iránt egy új szabály (törvényhatósági rendszabály) boesáttatik ki, s elhatároztatik, miszerint azon különösen kibirdetendő naptól kezdve, mellyen ezen koronaországban az újraszervezendő járási hivatalok s a többi birói hatóságok működésüket megkezdendik, minden ottani birói hatóságok a polgári jogügyekbeni törvény-

Presß-Angelegenheiten der, den Statthaltern zustehende Wirkungskreis eingeräumt wird.

Im Reichsgesetzblatte XL. Stück No. 127, ausgegeben und versendet am 11. Juli 1853.

Nr. 132.

Verordnung

der Ministerien des Innern und der Justiz vom 9. Juli 1853,

giltig für die Königreiche Ungarn, Kroatien und Slavonien, die serbische Wojwodschafft mit dem Temeser Banate und das Großfürstenthum Siebenbürgen,

betreffend die Nachricht der, vor dem 1. September 1852 rechtskräftig verhängten Strafverschärfungen, soweit dieselben in dem Strafgesetze vom 27. Mai 1852 nicht gestattet sind.

Im Reichsgesetzblatte XL. Stück No. 128, ausgegeben und versendet am 11. Juli 1853.

In Gemäßheit der Allerhöchsten Entschliessung vom 24. Mai 1853 wird verordnet, daß diejenigen Strafverschärfungen, welche zwar durch rechtskräftige, noch vor dem 1. September 1852 erlassene Straferkenntnisse in den Königreichen Ungarn, Kroatien und Slavonien, der serbischen Wojwodschafft mit dem Temeser Banate, und in dem Großfürstenthume Siebenbürgen verhängt worden, aber nach den Bestimmungen des Strafgesetzbuches vom 27. Mai 1852 nicht gestattet sind, oder daß in dem letzteren festgesetzte Maß überschreiten, bei denjenigen Sträflingen, welche sich gegenwärtig noch in der Strafe befinden, für die Zukunft nicht mehr in Vollzug zu setzen sind.

Bach m. p. Krauß m. p.

Nr. 133.

Kaiserliches Patent

vom 3. Juli 1853,

wirksam für Siebenbürgen,

wodurch für dieses Großfürstenthum eine neue Vorschrift über den Wirkungskreis und die Zuständigkeit der Gerichte in bürgerlichen Rechts-Angelegenheiten (Civil-Jurisdictionsnorm) erlassen und bestimmt wird, daß von dem, insbesondere kundzumachenden Tage angefangen, an welchem die neu zu organisirenden Bezirksämter und die übrigen Gerichtsbehörden in diesem Kronlande ihre

de tinapş cşera de antivitate. ce kompete guvernatoriilorş.

Im kaiserlichen Reichsgesetzblatte XL. No. 127, erschienen am 11. Juli 1853.

Nr. 118.

Ordinţcişnea

ministereişri de cere interne mi a ministereişri de justiţiş din 9. Iulie 1853,

pentru remenele Ţnragia, Kroaġia mi Slavonia, Voivodatş serbiş mi Banatş timişianş mi marele principatş Ardealş,

cu privire la remitereş aspriilorş de pedeneş ce s'au deciseş cu putere de lege înainte de 1. Septembrie 1852, careş au fost emise în virtuteş legii penale din 27. Mai 1852.

Im kaiserlichen Reichsgesetzblatte XL. No. 128, erschienen am 11. Juli 1853.

În conformitate cu prescripţiile ministeriilor din 24. Mai 1853 se ordinesc, ca la acei condemnaţi careş se află acum încă cu pedeneş la remenele Ţnragia, Kroaġia mi Slavonia, Voivodatş serbiş mi Banatş timişianş mi marele principatş Ardealş, nu se vorş mai executa de aci înainte acele asprii de pedeneş, careş s'au fost deciseş cu putere de lege prin cãntinţele penale emise înainte de 1. Septembrie 1852, careş s'au deciseş în virtuteş legii penale din 27. Mai 1852 nu sunt permise, cãş trecesc peste mersa statutişri cu aceiş codice.

Bach m. p. Krauss m. p.

Nr. 133.

Patentş

imperială din 3. Iulie 1853,

pentru Ardealş,

prin careş se stabileş pentru aceiş mare principatş şri regãlmentş noi de cşera de antivitate mi de competenţa judecãtoriilorş cu privire la mi se determinş, ca dintr-un datş din ziua, la careş vorş aplicate antivitãtea lorş preţpore mi celelalte astoritşri judecãtoresciş ce vinş a se organica din noiş la acoastş deacş, careş zi se va face cunoscutş specialmente, tote judecãtoriile de aciş s'au desprindş potestatea lorş judeciare

hatóságot ezen törvény szabályai szerint gyakorlandják.

A birodalmi törvénylap, XLI. dar. 129. sz. kiadott és szétküldetett július 13-kán 1853.

Mi Első Ferencz József,

Isten kegyelméből ausztriai császár; Magyar- és Csehország, Lombardia és Velence, Dalmát-, Horvát-, Tótország, Galiczia, Lodomeria és Illiria s Jeruzsálem, s a t. királya; Ausztria főhercege; Toscana és Krakkó nagyhercege; Lotharingia, Salzburg, Steyer, Karantán, Krajna és Bukovina hercege; Erdély nagy fejedelme; Morvaország örgrófja; Fel- és Al-Szlezia, Modena, Parma, Piazenza és Guastalla, Osvieczin és Zator, Teschen, Friaul, Ragusa és Zára hercege; Habsburg, Tirol, Kyburg, Görz és Gradiska hercege; Trient és Brixen fejedelme; Fel- és Al-Lausitz, és Isztria örgrófja; Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg s a t. grófja; Trieszt, Cattaro és a szláv örgrófság ura; a Szerbvajdaság nagyvajdája s a t. sat.

ministereink és birodalmi tanácsunk meghallgatása után, az Erdélyi nagyfejedelemség számára a birói hatóságoknak polgári jogügyekbeni hatásköre és illetősége iránt egy, a birói szervezetnek az 1851-ki december 31-kén kelt nyiltparancsunkban kimondott elveivel összhangzásban levő, szabály kibocsátásuk elhatároztuk.

Ennélfogva ezen koronaország terjedelmére nézve jelenlegi elkörítése szerint következőket rendeljük:

I.

Azon különösen kihirdetendő naptól kezdve, mellyen az újra szervezendő járási hivatalok s a többi birói hatóságok Erdélyben működésüket megkezdendik, minden ottani birói hatóságok, kerületek terjedelmében, a polgári jogügyekbeni törvényhatóságot jelen törvény szabályai szerint kötelesek gyakorolni.

Ennélfogva a megszüntetett bíróságoknál ezen időben még függőben levő minden ügyek folytatás végett azon új birói hatóságoknak adandók át, mellyek ezen törvény tartalma és az új bírósági területek elkörítése szerint is arra hivatottaknak látszanak.

II.

Minden keresztény vallásu alattvalóink egyházi birói hatóságai, az 1853-diki majus 29-dikén kelt nyiltparancsunkban föntartott szabályozásuk

Thätigkeit beginnen werden, sämtliche Gerichtsbehörden daselbst die Gerichtsbarkeit in bürgerlichen Rechtsfachen nach den Vorschriften dieses Gesetzes auszuüben haben.

Im Reichsgesetzblatte XLI. Stück No. 129, ausgegeben und versendet am 13. Juli 1853.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardien und Venetias, von Dalmatien, Kroatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Istrien, König von Jerusalem u.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toscana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnten, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piacenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg u.; Herr von Trieszt, von Cattaro und auf der windischen Mark; Großwojwod der Wojwodschafft Serbien u. u.

haben nach Vernehmung Unserer Minister und Anhörung Unseres Reichsrathes beschlossen, für das Großfürstenthum Siebenbürgen eine, mit den in Unserem Patente vom 31. December 1851 ausgesprochenen Grundsätzen der Gerichtsverfassung im Einklange stehende Vorschrift über den Wirkungsbereich und die Zuständigkeit der Gerichtsbehörden in bürgerlichen Rechtsfachen zu erlassen.

Wir verordnen daher für den Umfang dieses Kronlandes nach seiner gegenwärtigen Begrenzung, wie folgt:

I.

Von dem insbesondere fundzumachenden Tage angefangen, an welchem die neu zu organisirenden Bezirksämter und die übrigen Gerichtsbehörden in Siebenbürgen ihre Thätigkeit beginnen werden, haben sämtliche Gerichtsbehörden daselbst, in dem Umfange ihrer Sprengel die Gerichtsbarkeit in bürgerlichen Rechtsfachen, nach den Vorschriften des gegenwärtigen Gesetzes auszuüben.

Alle bei den aufgelösten Gerichten zu dieser Zeit noch hangenden Geschäfte sind daher an diejenigen neuen Gerichtsbehörden zur Fortsetzung abzugeben, welche dazu auch nach dem Inhalte dieses Gesetzes und der Begrenzung der neuen Gerichtsprengel, berufen erscheinen.

II.

Die geistlichen Gerichtsbehörden aller Unserer Untertanen der Christlichen Religion, bleiben unter der, in Unserem Patente vom 29. Mai

an каже цивил дѣлъ прекаринтеле ачестел леџи.

An vslatinlā imperiale mēzsniklā XLI, Nr. 129, ectpadatē mi trmiciē an 13. Islie 1853.

Noi Francisk Iosef I,

din grația lui Dumnezeu împăratul Austriei; rețelul Țării Românești, rețelul Lombardiei și Venetiei, al Dalmatiei, Croației, Slavoniei, Galiciei, Lodomeriei și Iliriei, rețelul Ierusalimului, ș. c. l.; arhiducele Austriei; mare-duce de Toscana și Krakovia; duce de Lotaringia, ducelul Galiciei, Stiriei, Carintiei, Carniolei și Bucovinei; mare-principe al Transilvaniei, marșalul Moraviei; ducelul Siciliei de sus și de jos, duce de Modena, Parma, Placina, și Gactalia, de Ausci și Zator, de Teccin, Forșjall, Parșca și Zara, komite principe de Arșevșrș, Tirol, Kiszrș, Gorici și Gradiska; principe de Tridinte și Briccina, marșone de Ascaia de sus și de jos și an Ictria; komite de Șantlā-Amaciș, de kamplā Șampelrș, Breșina, Conenberș, ș. c. l.; domn de Trieciș, de Kattar și pe marșone vindik, mare-voivod al Voivodatului serbik ș. c. l. ș. c. l.

Askaltandē opinia m'nictrilor noștri și a koncliallilor noștror imperiale, amē deiciē a promlarare pentrș marele principatē Arșevșlā zāș pērlamantē noș de șfera de antivitate și de kompetinga jdektrorielorș (an kașe civil, an șrmoniz kș principiele de koncliallionea jdekigare enșviate an patenta noștrș din 31. Decembru 1851.

Prin șrmare pentrș konpincelē ačestel țeri a imperiālil, dșpș cea de akam a ei depozziție, ordișmē șrștorele:

I.

Amcșandē din ziș, an kașe vorș intra an antivitate prețrele și celerale astoritșil jdektrorieșilșe viș a șe organicare din noș an Arșevlā, și kașe zi șe va șare konpockș șpecialminte, tote jdektroriele deașil vorș depinde an cęrkșndarele lorș potestatea jdektrorieșakș an kașe civil dșpș portrele ačestel țeri.

Prin șrmare tote jkșrșrile, ce an timplē ačela șeșvorș așfla an kș attșrșndē la jdektroriele ce atșvī vorș ančeta, ce vorș da șre kontinzare la ačele dintre noșele astoritșil jdektrorieșil, karl vorș fi kompetișil șre ačestā dșpș jșneroa ačestel țeri și dșpș depozzițiea noșelorș cęrkșndare jdektrorieșil.

II.

Așoritșile jdektrorieșil ekleciāșe ale țatșorș șșansilorș noștri de polișionea krestianș, șșut pērlaree pēșervatē pentrș dancelē an pa-

mellét egyházi birói tisztók gyakorlatában megmaradnak, a házassági perlekedések azon részére vonatkozólag, melly a házassági kötelek érvényességét vagy érvénytelenségét, a házasság fölbomlását s az asztaltól és ágytöli elválást illeti.

A keresztény vallást követőknek minden egyéb, meg a házassági viszonyra vonatkozó jogügyei is, az országfejedelmi birói hatóságok által tárgyalandók s döntendők el.

III.

A szidó hitsorsosok a házassági kötelek érvényességét vagy érvénytelenségét, a házasság fölbomlását s az asztaltól és ágytöli elválást tárgyzó perlekedésekben is az országfejedelmi birói hatóságok alá vetvék.

IV.

Olly jogügyek, mellyeknek megindítása és folytatása 1853-diki május 29-kén kelt nyiltparancsunk (birod. törv. lap 100 sz.) szerint az egykori ősi nemesi javakra vagy nemesi zálogjavakra vonatkozólag még megengedhető, azon első folyamodási törvényszék elibe tartoznak, mellynek birósági körületében az illyes jószág fekszik.

Ha a jószág több első folyamodási törvényszékek körületében fekszik, felperesnek szabadságában áll, azok közül egyet választani.

V.

A főudvarnagyi hivatal a császári ház tagjai s azon személyek fölötti törvényhatóságnak gyakorlatában, kiket a területenkivülség joga illeti, vagy kiknek az különös rendeletek által megadatott, föntartatik.

Az általa eddig más személyek fölött gyakorlott törvényhatóság jövendőben a rendes biróságokat illetendi ugyan, ezek azonban kötelesek azon esethen, ha valamely birói cselekvéy a császári ház tagjai avvagy a területenkivüliek lakáiban, valamely azokban lakozó s a rendes birói hatóságok alatt álló személy ellen teljesítendő, a főudvarnagyi hivatalt a teljesítés végett megkeresni, kivéven, ha csupán birói kézbesítés forogna fön.

VI.

Melly személyek és jogügyek tartozzanak a katonai törvényhatóság alá, a katonai törvényhatósági szabályok által határozatatik meg.

VII.

A külföldön létező ausztriai császári ügyelőségek a hozzájuk utasított törvényhatóságot ezentul is a főálló különös szabályok szerint gyakorlandják.

VIII.

Jelen törvény hatályba léptével Erdélyben a I. 1853.

1853 vorbehaltenen Regelung derselben, in der Ausübung ihres geistlichen Richteramtes in Beziehung auf denjenigen Theil der Ehestreitigkeiten, welche die Gültigkeit oder Ungültigkeit des Ehebandes, die Trennung der Ehe und die Scheidung von Tisch und Bett betreffen.

Alle übrigen, selbst auf das eheliche Verhältniß sich beziehenden Rechts-Angelegenheiten der Angehörigen der christlichen Religion, sind von den landesfürstlichen Gerichtsbehörden zu verhandeln und zu entscheiden.

III.

Die jüdischen Glaubensgenossen sind auch in Streitigkeiten über die Gültigkeit oder Ungültigkeit des Ehebandes, über die Trennung der Ehe und über die Scheidung von Tisch und Bett, den landesfürstlichen Gerichtsbehörden unterworfen.

IV.

Rechtsstreitigkeiten, deren Anbringung und Fortsetzung nach Unserem Patente vom 29. Mai 1853, No. 100 des Reichsgesetzblattes, über ehemals avitische adelige Güter oder adelige Pfandgüter noch unzulässig ist, gehören vor denjenigen Gerichtshof erster Instanz, in dessen Gerichtssprengel ein solches Gut gelegen ist.

Liegt das Gut in dem Sprengel mehrerer Gerichtshöfe erster Instanz, so steht dem Kläger die Wahl eines derselben frei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Das Obersthofmarschall-Amt wird in der Ausübung der Gerichtsbarkeit über die Mitglieder des kaiserlichen Hauses und über die Personen, welchen das Recht der Exterritorialität zusteht, oder durch besondere Verordnungen eingeräumt wurde, erhalten.

Die früher von ihm über andere Personen ausgeübte Gerichtsbarkeit, steht zwar den ordentlichen Gerichten zu, jedoch haben diese, wenn in den Wohnungen der Mitglieder des kaiserlichen Hauses, oder der Exterritoriellen ein gerichtlicher Act gegen eine in denselben wohnende, den ordentlichen Gerichtsbehörden unterstehende Person vorzunehmen ist, das Obersthofmarschall-Amt um die Vornahme anzugehen, es wäre denn, daß es sich um eine bloße Zustellung handelt.

VI.

Welche Personen und Rechts-Angelegenheiten der Militär-Gerichtsbarkeit unterstehen, wird durch die Militär-Jurisdictionsnorm bestimmt.

VII.

Die im Auslande bestehenden kaiserlich-österreichischen Consulate haben die ihnen zugewiesene Gerichtsbarkeit auch künftig, nach den darüber bestehenden Vorschriften auszuüben.

VIII.

Mit dem Beginne der Wirksamkeit des ge-

tenta noctră din 29. Mai 1853, remană în exercițiul oficialilor lor judecătorești eclesiastici și cei pentră acea parte a cazelor ceterorului, care ce din de validitatea coasă nevaliditatea legăturii matrimoniale, de desfacerea ceterorului și de desprinderea de masă și de pat.

Tote celelalte cazese ale celor de religiea creștină, iar și de ce vorbă din de referință ceterorului, ce vorbă judeca și decide deciziv judecătoarele amperțorului.

III.

Ереит с. жданіи сѣнт сѣпсми ждекторіелорѣ ампертесчї ми ѣн контрверсіеле лорѣ де про validitatea вер nevaliditatea legăturii matrimoniale, desare desfacerea ceterorului și despre desprinderea de pat și de masă.

IV.

Прочеселе despre vnzprle nobilitari ce се кізмаш авітїче, вер despre vnzprle nobilitari inotekari, а крорѣ зрїре ми континзара маї е дпк перміс дсоз патента noctră din 29. Mai 1853 — вл. имп. Nr. 100 —, се дінѣ де ачелѣ трїзналѣ сечї крїе ждекторескѣ де форлѣ примѣ —, дп алѣ крїї черкндарїс се афлѣ вnzлѣ.

Аффлндссе вnzлѣ дп черкндарїслѣ маї мзлорѣ трїзнале, дпксантеле аре воїз де а алдере не кара ва вої дн елѣ.

V.

Оффіціалѣ сѣпрмзлї маресіалѣ де крїе ре-мѣне дптр сечрїцлѣ потестатеї ждедіарї несто мемпрїї касел ампертесчї ми несто персоне, крорѣ ле комете вер прїн ordїнарїснї снечіалї с'а датѣ дрентлѣ де етерїоріалїтате.

Potestatea ждекторескѣ депїнез маї дпайте де ачелѣ оффіціл несто алте персоне, комете акзм ждекторіелорѣ ordїнарї. Кз tote ачесте, кандѣ дп локїңгеле мемпрїлорѣ касел ампертесчї, вер дп але етерїоріалїлорѣ ва сї а се дптрїпїде врїнѣ антѣ ждекторескѣ дпконтра врїнеї персоне локїторе акелѣ ми сѣпсцѣ ждеделерѣ ordїнарї, ачесте дпн зрїт се ворѣ адреса сїре ачелѣ сконѣ ла оффіціалѣ сѣпремзлї маресіалѣ де крїе, афарї нзмаї кандѣ ва сї врва де о сѣпслѣ адмнзаре.

VI.

Че персоне ми касе се дінѣ де форлѣ милїтаре, се детермінѣ дп норма де есечрїцлѣ потестатеї ждекторесчї милїтарї.

VII.

Конзлателе чесарео-астрїауо дн стрїнїтате, ворѣ депїнде ми де акзм дпайте потестатеа ждекторескѣ конпрезлѣ лорѣ, дпзл перзлїмїтеле че ксчлї нотрпс ачесте.

VIII.

Toto lezle ce ксатарї маї дпайте ла Ардеалѣ

birói hatóságok hatásköre és illetősége iránt létezett minden előbbi törvények, különösen az 1852-diki május 10-kén kelt igazságügyi ministeri rendelettel (birod. törv. lap 108 sz.) kibocsátott ideiglenes törvényhatósági rendszabály, hatályon kívül lének.

IX.

A kül államalakkal kötött szerződvényeknek a törvényhatóságra vonatkozó határozatai ezen törvény által nem érintetnek.

X.

Ezen nyiltparancs végrehajtásával igazságügyi ministerünk bizatik meg.

Kelt fő- és székvárosunkban Bécsben, ezer nyolczszáz ötvenharmadiki julius 3-kán, uralkodásunk ötödik évében.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

(P. H.)

Gr. Buol-Schauenstein, s. k. Krauss s. k.

Logfelsőbb rendeletre:

Ransonnet s. k.

T ö r v é n y

a bíróságoknak polgári jogügyekbeni hatásköre és illetősége iránt Erdély számára.

E l s ő f e j e z e t.

A törvényhatóságról általában.

1. §.

Mindegyik bíróság, valamely peres ügybeni vagy azon kívüli ügylet kezdetekor, illetőségét azonnal mind a személyekre, mind a tárgyra nézve gondosan vizsgálja meg, s ennél fogva olly esetekben, hol azt nyilván alptalannak találja, vagy külön rendszabályok következtében birói eljárásnak helye általában nincs, a feleket hivatalból utasítsa vissza.

2. §.

Mennyiben a törvényhatóság peres ügyekben a felperes előadásai szerint alaposnak látszik, s ezeknek valótlansága a bíróság előtt bizonyossággal tudva nincs, a kérelem elfogadandó, s a birói illetéktelenség iránti kifogás megtétele alperesre hagyandó (47. §.)

Nem peres jogügyekben s csődnitásban a biró az illetőséget meghatározó viszonyokat hivatalból

genwärtigen Gesetze, treten alle früheren in Siebenbürgen bestandenem Gesetze über den Wirkungsbereich und die Zuständigkeit der Gerichtsbehörden, insbesondere die, mit der Justizministerial-Verordnung vom 10. Mai 1852, No. 108 des Reichsgesetzblattes, erlassene provisorische Jurisdictionsnorm außer Kraft.

IX.

Die auf die Gerichtsbarkeit bezüglichen Bestimmungen der, mit auswärtigen Staaten bestehenden Verträge, werden durch dieses Gesetz nicht berührt.

X.

Unser Minister der Justiz ist mit dem Vollzuge dieses Patentes beauftragt.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am dritten Juli im Eintausend achthundert dreiundfünfzigsten, Unserer Reiche im fünften Jahre.

Franz Joseph m. p.

(L.S.)

Graf Buol-Schauenstein m. p.

Krauß m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:
Ransonnet m. p.

G e s e z

über den Wirkungsbereich und die Zuständigkeit der Gerichte in bürgerlichen Rechtsfachen für Siebenbürgen.

E r s t e s H a u p t s t ü c k.

Von der Gerichtsbarkeit im Allgemeinen.

§. 1.

Jedes Gericht hat sogleich bei dem Beginne eines Geschäftes in oder außer Streitsachen seine Zuständigkeit sowohl hinsichtlich der Personen, als des Gegenstandes sorgfältig zu prüfen und daher in Fällen, wo es dieselbe offenbar nicht gegründet findet, oder zufolge besonderer Vorschriften ein gerichtliches Verfahren überhaupt nicht statt hat, die Parteien von Amtswegen zurückzuweisen.

§. 2.

In sofern in Streitsachen die Gerichtsbarkeit nach den Angaben des Klägers begründet erscheint, und diese nicht schon dem Gerichte als unrichtig genau bekannt sind, ist das Gesuch anzunehmen, und dem Beklagten zu überlassen, die Einwendung des nicht gehörigen Gerichtsstandes anzubringen (§. 47).

In nicht streitigen Rechts-Angelegenheiten und bei der Eröffnung eines Concurses hat der Richter die Verhältnisse, welche die Zuständig-

decupo cșera de antivitato mi decupo kompetinga jzdecutoriorș, a nșme norma provisoric de eșerșușulș potectatei jzdecutoricșul, nșvlicatș kș ordincșușnea minicșeptșlșlș jzșcișușlșlș din 10. Maiș 1852 — vșl. imp. Nr. 108 —, vorș emi din potere deodatș kș intrapea șn antivitato a cșectei lșușl de acșm.

IX.

Dicșncșușușnime decupo potectatea jzdecușare, kșncșpince șn trantatelo ce kșctș kș ate ctate, nș cșnt atince prin acșeactș lșeș.

X.

Minicștrșlș noctșr de jzșcișușlș e șncșșrșușnatș kș nșncșpea șn kșșrșpe a cșectei patente.

Datș șn șrșea mi pșmedicșna noctșr impcrialș Biena, șn tșel Izlșș, anșlș o miș ontctșe cșncșșzșw mi tșel, alș șncșncșșușlș noctșre șlș cșncșșe.

ФРАНЧИСКЪ ИОСЕФЪ m. p.

(L. C.)

Kom. Буол-Шауенштейн m. p. Краусъ m. p.

Din mandatsulș șncșncșșușlș:

Ransonnet m. p.

L E Ţ E

decupo cșera de antivitato mi kompetinga jzdecutoriorș șn kșșce cșvial nentșrș Ardșealș.

K A P I T O L.

Decupo potectatea jzdecutoricșkș necșe totș.

§. 1.

Vorș kșpe jzdecușș, șndatș la șncșncșșușlș șncșl antș va cșamina kș kșșre-șmintș kompetinga ca atăș șn pșicșușna pșncșncșlorș kștș mi a oșicșntș-lșl, mi prin șrșșare, șn kșșșrșlșe, șndș o așlș șncșncșșușlș nș șncșncșșușlș, alș șndș no temeișlș de pșecșpșlște cșncșșial necșe totș nișe nș ape lokș pșocșșșrș jzdecutoricșkș, va pșicșnta no pșrșul dia oșșicșntș.

§. 2.

Datș șn kontșncșșpșcș potectatea jzdecușare cș șndș șncșncșșușlș dșncș șrșșrșșrșlșe șncșncșșușlșlș mi jzdecutoria nș kșncșncșe kș akșșpșatșeș șrșșrșșlșe acșctș de ncșdșncșpșatș, incșncșuș cș va akșncșnta mi cș va kșșca apol șncșncșșușlșlș, ka cșșmi deș oșicșntș-șncșncș șncșncșșușlșlșlș șncșncșșușlșlșlș (§. 47).

Șn kșșce nșkontșncșșpșcș mi la decșidșpșe șncșl kșncșșpșcș șpșdșpe, jzdecuș va cșamina din oșșicșntș șncșncșșușlșlșlș kșrșl dētcșpșncșș kompetinga, mi

vizsgálja meg, s szükség esetében az érdeklettek-től az iránt közelebbi fölvilágosítást kívánjon.

3. §.

Az első folyamodási bírósági hatóságoknak a bírói illetőség fölötti egymás közötti vitatkozásait, ha mind a két bíróság ugyanazon főtörvényszék alatt áll, ez határozza el.

Ha a vitatkozó bíróságok mindegyike más főtörvényszék alatt áll, azokat a fölöttük álló két főtörvényszék egyetértőleg határozza el. Ha ezek közt az egyetértés nem létesül, vagy ha két főtörvényszék közt saját illetőségök fölött támad vitatkozás, az elhatározás a legfőbb törvényszékét illeti.

A törvényszolgáltatást azonban nem szabad foltartóztatni, hanem azon bíróság, melly az ügybe először befolyt, az eljárást a vitatkozás elhatározásáig folytassa.

4. §.

Ha valamely ausztriai bíróságnak idegen álladalmi alattvalóra vagy idegen vagyona vonatkozó illetősége a külálladalom bírósága által kétségbe vétetik, a belföldi bíró az eljárást nem folytathatja tovább, mint mennyire az köztekintetektől, vagy a magánjogok biztosítása végett megkívántatik. Ezen bíró tartozik az esetet minden irományokkal együtt a főtörvényszék által a legfőbb törvényszékhez fölterjeszteni, melly azt saját véleményével az igazságügyi ministeriumhoz juttatandja.

5. §.

Ha a bírói és közigazgatási hatóságok közt támad kétség az illetőség iránt, erre nézve a főnálló szabályok tartandók meg.

6. §.

Minden bíróság az előtte jogszerűleg indított jogügyekre nézve azoknak befejezteig illetékes marad, habár az érdekelték a tárgyalás alatt más törvényhatóság alá kerültek volna is.

7. §.

Milly esetekben mellőztethetik el valamely különben illetékes bíróság, a bíróságok számarai szerves törvény által határozottatik meg. Ez esetekben a főtörvényszék egyik vagy másik fél kérére, vagy a törvényhatósága gyakorlatában akadályozott bíróság följelentésére, más bíróságot küldjön ki.

8. §.

Törvényes akadály esetén kívül is a főtörvény-

keit bestimmen, von Amtswegen zu untersuchen, und nöthigen Falles von den Betheiligten die nähere Aufklärung darüber zu fordern.

3. §.

Streitigkeiten über die Gerichtszuständigkeit zwischen Gerichtsbehörden erster Instanz unter einander hat, wenn beide Gerichte dem nämlichen Obergerichte unterstehen, dieses zu entscheiden.

Ist jedes der streitenden Gerichte einem anderen Obergerichte unterworfen, so ist von den beiden vorgesezten Obergerichten einverständlich zu entscheiden. Kommt zwischen denselben kein Einverständnis zu Stande, oder entsteht zwischen zwei Obergerichten ein Streit über ihre eigene Zuständigkeit, so kommt die Entscheidung dem obersten Gerichtshofe zu.

Die Rechtspflege darf indessen nicht aufgehalten werden, sondern das Gericht, welches in dieser Angelegenheit zuerst eingeschritten ist, hat das Verfahren bis zur Entscheidung des Streitens fortzusetzen.

4. §.

Wenn die Zuständigkeit eines österreichischen Gerichtes in Bezug auf einen fremden Staatsangehörigen oder fremdes Vermögen von dem Gerichte des auswärtigen Staates bestritten wird, so kann der inländische Richter das Verfahren nicht weiter fortsetzen, als so weit es aus öffentlichen Rücksichten oder zur Sicherung der Privatrechte erforderlich ist.

Er hat den Fall sammt allen Acten durch das Obergericht dem obersten Gerichtshofe vorzulegen, welcher dieselben mit seinem Gutachten an das Justizministerium leitet.

5. §.

Wenn zwischen Gerichts- und Verwaltungsbehörden über die Zuständigkeit ein Zweifel entsteht, so sind hierüber die bestehenden Vorschriften zu beobachten.

6. §.

Jedes Gericht bleibt in Rechts-Angelegenheiten, welche rechtmäßiger Weise bei demselben anhängig gemacht worden sind, bis zu deren Beendigung zuständig, wenn auch während der Behandlung die Betheiligten unter eine andere Gerichtsbarkeit gekommen wären.

7. §.

In welchen Fällen ein sonst zuständiges Gericht abgelehnt werden könne, bestimmt das organische Gesetz für die Gerichtsstellen.

In diesen Fällen hat das Obergericht über Ansuchen der einen oder der anderen Partei oder auf Anzeige des Gerichtes, welches seine Gerichtsbarkeit auszuüben gehindert ist, ein anderes Gericht zu delegiren.

8. §.

Auch außer dem Falle eines gesetzlichen Hin-

ciindă de dinco în ceea ce privește interpretarea termenilor de competență de competență de competență.

3. §.

Kontraverсіе de competență, че voră ane ждекторіе de форал примі дн'ро сіне, дакь амандо ждеделе снт сзординате ла асепмі кртеа апелатів, ле ва деінде асепта.

Дақь сікаре дін ждеделе, дн'ро карі с'а пексіт контраверсіа, ва сі сепсісэ ла алъ кртеа апелатів, атнчі амандо асепте крті апелатіве voră деінде контраверсіа прін дн'реледере. Еар' дакь ніче асепте нэ се voră нотé дн'реледере дн'ро сіне с'э дакь кар' дн'ро доз крті апелатіве с'е ва насче контраверсіз десепре компетінга доз пропріз, атнчі контраверсіа о ва деінде кртеа сзпретъ апелатів.

Дн'р'ачеа дн'с адміністратеа дрентзурі нэ се ва дн'р'рне, мі ждеделъ каре а інтрет дн'р' місч дн черветареа асепті каско, ва конлінза процесра пнъ ла деіндеа кртел де ждекатъ.

4. §.

Kandă kompetința unei judecătorești aserptiоe дн привінга сзсі сздіт сірпінэ, вер а знеі сзвері сірпіне ва сі дн'р'рне дакь ждеделъ сітсі-мі сірпінэ, атнчі ждеделе індіпінэ нэ ва нотé конлінза процесра мі департе, дежіт нсімі пнъ знде ва сі де дн'с дін motive пзліче, аэ пентрз асепкзареа дрентзілорэ private. Елэ прін кртеа апелатів ва трміте каска кэ tote аптеле ла кртеа сзпретъ апелатів, мі асепта пелангъ п'ререа са о ва дн'анта ла міністерсіз жсітіел.

5. §.

Нэскандссе дн'оіеле де компетенці дн'ро асіорітзді ждекторесчі мі адміністратіве, се voră озерва прескріптеле че ксіт пентрз асепта.

6. §.

Вер че ждекторіз ретане компетінте дн процеселе, че се срзір ла днса дн модэ легале, пнъ ла термінареа доз, демі сз тімсізлэ десв-терілорэ, п'рціо ітепсепте voră сі веніт сзсі алъ нотетате ждекторескъ.

7. §.

Дн карі касчі се нотé перса о ждекторіз деалтіміте компетінте, се детермінэ дн ледеа органік десепре ждекторіе. Дн атарі касчі кртеа апелатів, сзз черереа знеіа сепсі алтеіа дін сірті, вер сзз ар'рареа ждекторіел че е дн-пекатъ дн'рз депіндеа нотетатеі сале ждедіарі, ва делега пе алъ ждекторіз.

8. §.

Днсі мі асар до каскэ знеі педоче легалі,

szék belátására bizatik, czélszerű okokból valamely alárendelt bíróság helyett körületbeli más bíróságot küldeni ki.

9. §.

Mindegyik bíróságnak joga van rendelkezéseit, törvényhatósági járása körületében, önmagának is foganatosítani. Csak az ingatlan jószágokra vonatkozó bírói rendelkezések végrehajtása tartatik fön a 48 és 49. §§-ban kijelölt bíróságoknak. Melly bíróságoknál kelljen egyébiránt peres ügyekben a végrehajtást kérni, s a végrehajtás folytában előforduló vitatkozásokat tárgyalni és elhatározni, a végrehajtási eljárás iránti rendszabályok (63—66 §§.) által határozatlik meg.

10. §.

Bírói járásán kívül a bíró maga semmi törvényhatósági cselekvényt nem teljesíthet.

De a más törvényhatósági járások bíróságai azon bíró megkeresésére, ki előtt az ügy folyamatban van, kötelesek annak rendelkezéseit végrehajtani.

11. §.

Oly ügyekben is, mellyeknek teljesítésére a bíró maga is jogosítva volna, más bíróságokat kell segély végett megkeresnie, ha az által az ügy czélszerű tárgyalása könnyítetik, vagy szükségtelen költség kerüthetik el. Ennélfogva különösen az első folyamodási törvényszékek az általuk kibocsátott rendelkezések végrehajtását, a mennyiben az a felek könnyebbségére szolgál, a körületekben létező járási bíróságok által eszközölkék.

A bíróság azonban más hatóságokra csak egyes hivatali működéseket, de valamely jogügybeni végső elhatározást soha sem bizhat.

12. §.

Az összes törvényhatóság első bíróságilag a törvényszékek és a járási hivatalok mint járási bíróságok által gyakoroltatik. Az első folyamodási törvényszékek szélesebb körületekben, azaz a hozzájuk utasított egész vidékben, csupán a 14. §-ban s ezen törvény által különösen a 32, 48, 58, 59, 60, 64, 67, 69, 70, 72, 78, 82. §§-ban világosan előadott más esetekben gyakorlandják a törvényhatóságot, holott szorosabb körületekben, azaz székhelyükön a városokban s az ezekhez kapcsolt környékben őket az összes törvényhatóság illeti, azon jogügyeket kivéve, mellyek az ott föllállított járási bíróságoknak tartvák fön.

Melly hatáskör tartatott legyen föl az első folyamodási törvényszékek székhelyén föllállított járási bíróságoknak, a 15, 37, 45, 53, 63, 71, 77

bernisseß ist es dem Ermessen des Obergerichtes überlassen, aus Gründen der Zweckmäßigkeit anstatt eines ihm untergeordneten Gerichtes, ein anderes Gericht seines Sprengels zu delegiren.

§. 9.

Jedes Gericht ist seine Verfügungen in dem Umfange seines Jurisdictionsbereiches auch selbst in Vollzug zu setzen berechtigt. Nur der Vollzug gerichtlicher Verfügungen in Ansehung unbeweglicher Güter bleibt den, in den §§. 48 und 49 bestimmten Gerichten vorbehalten.

Bei welchen Gerichten übrigens in Streitfachen die Execution anzufuchen, und die im Laufe der Execution vorkommenden Streitigkeiten zu verhandeln und zu entscheiden sein, wird durch die Vorschriften über das Vollstreckungsverfahren (§§. 63—66) bestimmt.

§. 10.

Außer seinem Gerichtsbezirke kann der Richter keine Handlung der Gerichtsbarkeit selbst vornehmen.

Doch sind die Gerichte anderer Jurisdictionsbereiche auf Ersuchen des Richters, bei welchem die Sache anhängig ist, die Verfügungen desselben zu vollziehen schuldig.

§. 11.

Auch in Geschäften, die der Richter selbst vorzunehmen berechtigt wäre, hat er andere Gerichte um ihren Beistand anzugehen, wenn dadurch die zweckmäßige Behandlung der Sache erleichtert, oder unnützer Kosten-Aufwand vermieden werden kann. Insbesondere haben daher die Gerichtshöfe erster Instanz den Vollzug der von ihnen erlassenen Verfügungen, in soferne es zur Erleichterung der Parteien gereicht, durch die in ihrem Sprengel befindlichen Bezirksgerichte zu bewirken.

Ein Gericht kann aber anderen Behörden nur einzelne Amtsverrichtungen, nie die endliche Entscheidung einer Rechts-Angelegenheit übertragen.

§. 12.

Die gesammte Gerichtsbarkeit wird in erster Instanz von den Gerichtshöfen und von den Bezirksämtern, als Bezirksgerichten, ausgeübt.

Die Gerichtshöfe erster Instanz haben in ihrem weiteren Sprengel, d. i. in dem ganzen ihnen zugewiesenen Gebiete die Gerichtsbarkeit nur in den im §. 14 und in anderen in diesem Gesetze, insbesondere in den §§. 32, 48, 58, 59, 60, 64, 67, 69, 70, 72, 78, 82 ausdrücklich angegebenen Fällen auszuüben, während ihnen in ihrem engeren Sprengel, d. i. an ihrem Standorte in den Städten und dem denselben zugewiesenen Umkreise die gesammte Gerichtsbarkeit, mit Ausnahme jener Rechts-Angelegenheiten zusteht, die den daselbst bestellten Bezirksgerichten vorbehalten sind.

Welcher Wirkungsbereich den am Sitze der Gerichtshöfe erster Instanz bestellten Bezirksgerichten vorbehalten ist, bestimmen die §§. 15,

е лъсаѣ ла афлареа къ кале а кърцеѣ апелативе, а делета дин motive кърреспузсетоаре спонзлѣи, дн локзлѣ ждекториел компетинѣи, по алѣ ждекториѣ дин черкндарѣлѣ сеѣ.

§. 9.

Фікаре ждецѣ аро дрепцлѣ де а'ми есекта днесми днспсечініае селе дн кспрпнцлѣ черкнлѣи потестател селе ждекторесчї. Нзмаї пнпереа дн лкпаре а днспсечінілорѣ ждекторесчї аспра вкспрлорѣ номішкїтоаре, ретанно ресерватѣ ждецелорѣ determinate дн §§. 48 шї 49. Ла карї ждеце сѣ се чеарѣ есекцїсїнеа дн контраперсїе шї ла карї сѣ се десватѣ шї сѣ се decide контраперсїеа, че се паскѣ сѣ декарелѣ есекцїсїнеї, се determine prin prescriptiunea decupe modalitateя есекцїсїеї §§. 63—66).

§. 10.

Ждеце нх поте днтренпнде нїче о лкпаре ждекторесакѣ афарѣ де черкнлѣ ждецелѣи сеѣ.

Кѣ tote асече де ва чере ждеце, ла каре о рспїтѣ прочеслѣ, ждекторїеле аторѣ черкндаре снт оларате а есекта днспсечініае лѣи.

§. 11.

Шї дн треї, по карї ждеце аро потестатеа де а ле фачо днесми, ва чере днспсчлѣ ажкїторїелѣ аторѣ ждеце, кндѣ prin асечеа с'ар шїлора пертранареа кѣм со кале а лкпарлѣ, сеѣ с'ар потѣ днспсчїсїра маї маїло спесо нефолосїтоаре. Prin ормарѣ кспїлѣ ждекторесчї де фортлѣ прїмѣ, ворѣ днрїдї маї вкпртосѣ ка днспсечініае фксте де днспсело сѣ се нпѣ дн лкпаре prin ждецеа де претарѣ, чо се афлѣ дн черкндарѣлѣ лорѣ, дакѣ асечеа о спро шїлорареа нрїдїлорѣ.

О ждекторїѣ днѣ ва потѣ трансферї аспара аторѣ аторїтїдї нзмаї втеле лккарї офїціалї дн парто, оар' нѣ шї devїсїнеа finale а касел.

§. 12.

Tote potestateя ждекторесакѣ се ва денпнде дн фортлѣ прїмѣ декїтрѣ кспїлѣ ждекторесчї шї де кїтрѣ претсре ка ждеце. Кспїлѣ ждекторесчї де фортлѣ прїмѣ, ворѣ денпнде potestateя ждецїарѣ дн черкндарїлѣ лорѣ челѣ маї лѣѣ, адекѣ: дн тоїѣ днспсчлѣ ассемнатѣ лорѣ, нзмаї дн касрїле §. 14 шї дн алте касрїї нзмїте анпрїатѣ дн асечеї лѣде, анзме: дн §§. 32, 48, 58, 59, 60, 64, 67, 69, 70, 72, 78, 82, оар' дн черкндарїлѣ лорѣ челѣ маї днрїсчї, адекѣ: ла сканнлѣ лорѣ дн челїдї шї дн днпрїсїрїмоа ассемнатѣ асесторѣ челїдї, ле компете днтреарѣ potestateя ждекторесакѣ, афарѣ де ачеле кассе, карї снт ресерватѣ ждецелорѣ де претсрѣ консітїсїте атоло.

Че сферѣ де асїтїтате е ресерватѣ ждецелорѣ де претсрѣ, inclїсїте ла сканнлѣ кспїлорѣ ждекторесчї де фортлѣ прїмѣ, аратѣ §§. 15, 37, 45,

§ 86 §§. által határozatik meg, s ezen bíróságok, hogy a járási bíróságoktól általában megkülönböztessenek, „városilag kiküldött járási bíróságok“ kifejezéssel jelöltetnek meg.

M á s o d i k f e j e z e t

A peres ügyekbeni törvényhatóságról.

I. A határozati eljárásban.

1. Személyi birói illeték:

a) általános.

13. §.

Minden keresetek rendszerint azon járási bíróság vagy első folyamodási törvényszék előtt indítandók, mellynek körületében alperes a kereset indításakor rendes lakását tartja.

14. §.

Az első folyamodási törvényszékek határozatának tartvák fön:

- a) azon jogüggyek, mellyekben a házasság érvénytelennek nyilvánítása, vagy föloldása, avvagy az ágytól és asztaltól nem közakarattali elválasztás forog fön, ha ezen ügyek a cs. k. bíróságok polgári törvényhatósága alá tartoznak (a kihird. nyiltpar. III. czikke). A veszélyezett fél részérei külön lakhely előleges megengedését s a másik félhez az illendő tartás fizetése végett intézendő meghagyást tárgyazó kérvények, vagy a főügybeni tárgyalásra hivatott első folyamodási törvényszéknél, vagy pedig a házastársak személyi bíróságánál nyujthatók be. Ha a főügybeni határozat az egyházi bíróságokat illeti (a kihird. nyiltparancs II. czikke), ugy a külön lakhely előleges megengedését vagy az illendő tartás fizetése végetti meghagyást tárgyazó kérvények a férj személyi bíróságánál nyujtandók be;

- b) a fiscus, a világi és egyházi községek, templomok, javadalmak, alapítványok és minden közczélokra létező intézetek (§§. 23—25. §§.) ellen intézett keresetek, a mennyiben külön bírósági illeték (§ 31 s. köv. §.), valamelly ügybíróság, vagy a dologi bíróság alá nem tartoznak;

- c) olly nemesi javak birtokosai elleni keresetek, mellyekkel az 1848. évig a törvényhatóság gyakorlása volt egybekapcsolva;
- d) hitbizományi ügyekbeni keresetek (§ 38. §.)

Az illető első folyamodási törvényszék, az

- a) alatti esetekben az, mellynek körületében

37, 45, 53, 63, 71, 77 und 86 und dieselben werden zum Unterschiede von den Bezirksgerichten im Allgemeinen mit dem Ausdructe: „städtisch-delegirte Bezirksgerichte“ bezeichnet.

Z w e i t e s H a u p t s t ü c k.

Von der Gerichtsbarkeit in Streitfachen.

I. Im Erkenntnißverfahren.

1. Persönlicher Gerichtsstand.

a) Allgemeiner.

§. 13.

Alle Klagen sind in der Regel bei demjenigen Bezirksgerichte oder Gerichtshofe erster Instanz anzubringen, in dessen Sprengel der Beklagte zur Zeit der Anbringung der Klage seinen ordentlichen Wohnsitz hat.

§. 14.

Der Entscheidung der Gerichtshöfe erster Instanz sind vorbehalten:

- a) Die Rechts-Angelegenheiten, in denen es sich um die Ungiltig-Erklärung oder Auflösung einer Ehe oder um die nicht einverständliche Scheidung von Tisch und Bett handelt, wenn diese Angelegenheiten vor die Civilgerichtsbarkeit der k. k. Gerichte gehören (Artikel III des Kundmachungs-Patentes), Gesuche um die vorläufige Bewilligung eines abgesonderten Wohnortes für den gefährdeten Theil und um den Auftrag an den anderen Ehegatten zur Entrichtung des anständigen Unterhaltes können entweder bei dem zur Verhandlung in der Hauptsache berufenen Gerichtshofe erster Instanz, oder bei dem persönlichen Gerichtsstande der Ehegatten angebracht werden. Steht das Erkenntniß in der Hauptsache den geistlichen Gerichten zu (Artikel II des Kundmachungs-Patentes), so sind Gesuche um die vorläufige Bewilligung eines abgesonderten Wohnortes oder um den Auftrag zur Entrichtung des anständigen Unterhaltes bei dem persönlichen Gerichtsstande des Ehegatten anzubringen;

- b) Klagen, welche gegen den Fiscus, weltliche oder geistliche Gemeinden, Kirchen, Brüden, Stiftungen und alle Anstalten zu öffentlichen Zwecken (§§. 23—25) gerichtet sind, in soweit sie nicht einem besonderen Gerichtsstande (§§. 31 und folg.), einem Causal-Gerichte oder der Real-Instanz angehören;

- c) Klagen gegen Besitzer adeliger Güter, mit denen die Ausübung der Jurisdiction bis zum Jahre 1848 verbunden war;

- d) Klagen in Fideicommiß-Angelegenheiten (§. 38).

Der zuständige Gerichtshof erster Instanz in den Fällen:

- a) ist derjenige, in dessen Sprengel die Ehe-

53, 63, 71, 77 mi 86, mi aचेते, स्प्रे अ से दे-
ctinque de pretzpe ka ждеде пачте тотъ, се воръ
нэми: „претзпе делегате“ соаъ „протзпе
спрвणे.“

К А П И Т У Л.

De potestate ждектореаскъ аи казсе
контраверсе.

I. Аи прочесзпа сантиндияре.

Форзлъ персонале:

a) цинерале.

§. 13.

Tote аи кзселе се воръ да де регзлъ ла ачелъ
ждедъ де прет з вер ла ачелъ тривналъ, аи ал
кзрл черкзндарл аре аи кзсатлъ локзинга са ор-
динаре, аи тимпзлъ кандъ се дъ инцанга аи кон-
тра лэ.

§. 14.

Ла децизнеа кзрдилоръ ждектореаскъ де фо-
рзлъ примъ с. тривналеоръ, сани ресервате:

- a) tote казселе, аи карл е ворва деспре декиа-
рапеа невалидител знеи кзсэторие вер деспре
десфачереа еи, соаъ деспре деспрздира де
масъ ши де патъ, нэ prin аивоире, дакъ
ачете казсе се цинъ де форзлъ цивиле (арт.
III din патента де промзлгчэне.) Inctangele
спре а се да воиз изрдеи порикзлате, ка сз
локваскъ деокамдатъ сепаратъ, ми челалатъ
кожже сз се аидеторезе аи да знъ аи пре-
днемантъ кзвинчлосъ, се потъ да соаъ ла
тривналеаъ каре е компетинте а ждека аи
меритлъ казсе, соаъ ла форзлъ персонале
аъ кожждилоръ. Бар' дакъ сантинда аи ме-
ритъ компете ждедцелоръ еклециаче (арт.
II din патента де промзлгчэне), inctangele
pentru локзинга сепаратъ деокамдатъ, аъ
pentru знъ аи преднемантъ кзвинчлосъ, се
воръ да ла форзлъ персонале аи кожждилоръ;

- b) аи кзселе аидентате аи контра фикзалл, аи
контра коммунитдилоръ тирене ми спиритзалл,
аи контра висеричелоръ, венезичелоръ, фзнд-
чзнилоръ ми тзспоръ инцитзелоръ pentru ско-
пзри пзвлече (§. 23—25), дензгзтва ачете
се воръ цинэ де вр'знъ форъ специале (§.
1 ш зр.), де вр'знъ ждедъ казселе вер
форъ реале;

- c) аи кзселе азспра поссесорилоръ де взнзри по-
вилитарл, кз карл пзпъ ла 1848 ера аи през-
натъ потестате ждектореаскъ;

- d) аи кзсе аи казсе де фидекоммисе (§. 38).

Аи казспиле а) е компетинте ачелъ тривналъ,
аи алъ кзрл черкзндарл аъ азатъ кожждил чеа дин

a házastársak utolsó közös lakhelye volt, a

- b) és c) alatti esetekben pedig azon első folyamodási törvényszék, mellynek körületében a panaszlott fél a kereset benyújtásakor lakik.

15. §.

A várossilag kiküldött járási bíróságokat illeti a személyi törvényhatóság:

- a) minden olly meghatározott pénzszevegek iránti peres ügyekben, mellyek kamatok és egyéb járulékok nélkül 500 pengő forintot fölül nem haladnak, s minden más tárgyak iránti perlekedésekben, ha felperes azok helyett olly pénzszevegnek elfogadására nyilván ajánlkozik, melly kamatok és járulékok nélkül 500 pengő forintot fölül nem halad. A tartozás mennyisége a keresetben megfizettetni kívánt összeg szerint számítatik, habár felperesek vagy alperesek többen vannak is, vagy folyó kamatok vagy járulékok lejárt összegei követeltetnek is. Azonban ez utóbbi esetben a törvényhatóság a várossilag kiküldött járási bíróságot csak akkor illeti, ha csupán a követelt kamatok vagy járulékok kerülnek vitatás alá, nem pedig maga azon jog, mellyből azoknak huzása származtatik, vétetik alperes által kétségbe, habár ezen jog 500 pengő forintnyi összeget túlhalad is. Ha azonban ez esetben maga a jog vétetik vitatás alá, ugy a várossilag kiküldött járási bíróság a keresetet a további tárgyalással együtt ennek folytatása végett az illető első folyamodási törvényszékhez köteles áttenni.

Ép olly kevésbé indittathatik a kereset a várossilag kiküldött járási bíróság előtt, ha a felperes valamely 500 pengő forintot túlhaladó tőheadósság egy részét, vagy mindenik felet illető több követelések összehasonlításából származandó fölöltséget követeli.

- b) Mindazon keresetek fölött, mellyek valamely haszonvételei, vagy ismétlendő szolgáltatmányok huzásairai jog elismerésére irányozvák, ha az egyes évi járadék, vagy azon pénzszeveg, mellyet felperes a helyett elfogadni késznek nyilatkozik, örök időrei haszonvételeknél vagy szolgáltatmányoknál 25 pengő forintot, olyanoknál pedig, mellyek valamely személy életéhez kötve, vagy különben tartamukra nézve bizonytalanok, 50 pengő forintot túl nem halad;

Az összegre tekintet nélkül:

- c) Ingatlan javak, vagy lakok és más helyiségek iránti bérletviszonyból a bérbe vevő és adó közti minden perekben, továbbá a szerződésben megállapított idő lefolyása miatt,

gatten ihren letzten gemeinschaftlichen Wohnsitz hatten, in den Fällen

- b) und c) ist es jener Gerichtshof erster Instanz, in dessen Sprengel zur Zeit der Klage-Anbringung der geklagte Theil seinen Wohnsitz hat.

§. 15.

Den städtisch-delegirten Bezirksgerichten kommt die Personal-Gerichtsbareit zu:

- a) In allen Streitfachen über bestimmte Geldsummen, welche ohne Zinsen und andere Nebengebühren fünfhundert Gulden Conventions-Münze nicht übersteigen, und in allen Streitigkeiten über andere Gegenstände, wenn der Kläger anstatt derselben eine Geldsumme ausdrücklich anzunehmen sich erbietet, welche ohne Zinsen und Nebengebühren fünfhundert Gulden Conventions-Münze nicht übersteigt.

Der Betrag der Schuld wird nach der Summe, auf deren Bezahlung in der Klage das Begehren gestellt ist, berechnet, wenn auch der Kläger oder der Beklagten mehrere sind, oder die verfallenen Beträge fortlaufender Zinsen oder Renten gefordert werden.

Doch steht im letzteren Falle die Gerichtsbareit dem städtisch-delegirten Bezirksgerichte nur dann zu, wenn bloß die eingeforderten Zinsen oder Renten bestritten werden, nicht aber das Recht selbst, woraus der Bezug derselben hergeleitet wird, von dem Beklagten streitig gemacht wird, obgleich dieses Recht die Summe von fünfhundert Gulden übersteigt. Wird jedoch in diesem Falle das Recht selbst bestritten, so hat das städtisch-delegirte Bezirksgericht die Klage sammt der weiteren Verhandlung dem zuständigen Gerichtshofe erster Instanz zur Fortsetzung derselben zu übermitteln.

Ebenso wenig kann die Klage bei dem städtisch-delegirten Bezirksgerichte angebracht werden, wenn der Kläger einen Theil einer, fünfhundert Gulden übersteigenden Capitalschuld oder den Ueberschuß fordert, welcher sich aus der Vergleichung mehrerer beiden Theilen zustehenden Forderungen ergeben soll.

- b) Ueber alle Klagen auf Anerkennung des Rechtes auf einen Fruchtgenuß oder zum Bezuge wiederkehrender Leistungen, wenn eine einzelne Jahresrente oder der Geldbetrag, welchen der Kläger anstatt derselben anzunehmen sich bereit erklärt, bei Erträgen oder Leistungen auf immerwährende Zeiten fünf und zwanzig Gulden; bei solchen aber, welche auf die Lebenszeit einer Person eingeschränkt oder sonst in ihrer Dauer ungewiß sind, fünfzig Gulden Conventions-Münze nicht übersteigt.

Ohne Rücksicht auf den Betrag:

- c) In allen Streitigkeiten zwischen dem Miether und Vermiether aus dem Miethverhältnisse über bewegliche Gegenstände, oder über Wohnungen und andere Räume, dann in

арма а доръ докзінць коммєнць; еар' аи касзіло б) ші с) е компетенте ачєдъ трїзналѣ, аи алѣ кърѣ черкзндарѣ ва докзи партоа дикзсатъ аи тїмпнѣлѣ кандѣ се дъ дикзса диконтра еі.

§. 15.

Претспелорѣ делегатѣ с. зрѣано ле компетенте потестатоа ждедїаре персонале:

- a) аи тоте контраверсіеле деспре сѣмо де ванї дєтермінатє, карї фъръ интерєсє шї ате кърдїнцє недєлѣтїрї нѣ трєчє пєстє 500 дє флорїнї м. к., шї аи тоте контраверсіеле деспре ате обїєктє, дакѣ дикзсаторѣлѣ се амвїтї анпрїатїа аквєнтїа дї докзїлѣ дорѣ о сѣмѣ де ванї, карє фъръ дє интерєсєлє шї ате тапсє недєлѣтїрї нѣ трєчє пєстє 500 ф. м. к. Кантїлѣ детопїєлї се ва компїста дѣлѣ сѣма, чє аи їнстанцѣ се чєрє а се рєсзндє, дє шї дикзсаторїлї вєр дикзсатїлї ворѣ фї маї молїлї, сєлѣ дє шї се ворѣ прєтїндє сѣмо кадѣчє дє интерєсє вєр дє пєдїтє чє дєкзїрѣ дїанїтє. Дїсѣлѣ аи ачєстї дїн зрїмѣ касѣ, прєтспра дєлєгатѣ нїмал атїнчї арє потєстатєа дє а ждєкє, кандѣ нїмал интерєсєлє аѣ пєдїтєлє сѣнтї дїпїлїмнатє, еар' дїсѣлї дрєнтїлѣ дє зндє провїнє пєрчєпєрєа дорѣ нѣ о контєктатї дє кърѣ дикзсатїлѣ, дє шї дрєнтїлѣ ачєстїа трєчє пєстє сѣма дє 500 ф. м. к. Пар' кандѣ аи ачєстї касѣ с'ар комвїтє дрєнтїлѣ дїсѣлї, прєтспра дєлєгатѣ ва трїмїтє сїпрє контїнзаре дїкзса дїмпрєзїнѣ кѣ чєрчєларєа дє вѣнѣ зѣмнїа лє компетїнтєлє трїзналѣ.

Асємїнєа нѣ се ва нотє да дїкзса лє прєтспра дєлєгатѣ, кандѣ дикзсаторѣлѣ прєтїндє о партє а капєтєлорѣ дє детопїѣ чє трєчѣ пєстє 500 фл., вєр кандѣ прєтїндє пїлєсѣлї чє ар рєсзїтїа дїн аллїтїрарєа маї мѣлорѣ прєтїнцїнї чє компетїтї амандзорѣ пѣрїїлорѣ.

- b) Асѣпра тїтїрорѣ дїкзсєлорѣ чє аѣ дє сїкїлѣ рєкзїнносчєрєа дрєнтїлї дє а пєрчєлє фрїлїтїлї, вєр дє а зѣа прєстїлїлїнї пєрїодїчє, дїсѣлї нїмал дакѣ зндѣ пєдїтї анѣлє дї партє, аѣ сѣма дє ванї пє карє дикзсаторѣлї се дєкїарѣлѣ вѣзѣрєсѣлѣ а о аквєнтїа дї докзїлѣ дорѣ, нѣ ва трєчє пєстє 25 фл. м. к. лє вєнїтєлє вєр прєстїлїлїнїлє чєлє пє тїмпнїрї пєжїлїрїнїтє, шї пєстє 50 дє фл. м. к. лє чєлє мѣрїнїтє пє вїацїа знєлї пєрсопє, аѣ а кърорѣ дзрїтѣ нѣ е счїлїтѣ.

Аної фъръ а маї кѣлїа лє сѣмѣ:

- c) аи тоте контраверсіеле пѣскїтє дїтїрє докзїлїлї шї докзїлїлї дїн рєфєрїндѣ дє докзїлїлїлї, деспре обїєктє мїмїлїторє, вєр деспре докзїнцє шї ате дїкзїлїлїлї, — аної аи контра-

a hasznóbérbe adott vagy terményekbeni kamatért (átal. polg. törvénykönyv 1103 §) átengedett jószágok visszabocsátása iránti perlekedésekben;

d) minden szolgálati és munkabéri szerződésekből eredő perlekedésekben, magántanítók, cselédek és gazdáik, továbbá egy részről iparüzők, és műbirtokosok, a más részről legényeik, inasok és munkásaik között;

e) egy részről vendégfogadósok, hajósok és fuvarosok, a más részről vendégek, utazók és teher-főladók között kölcsönös kötelezettségeik, a különösen az elsőnek az általuk vagy cselédjeik által őrizet végett átvett tárgyakérti felelősségek iránt támadt minden perlekedésekben, a mennyiben a kereskedelmi törvényszék törvényhatósága nem áll elő.

16. §.

Azon hely, hol valaki olly bizonyítható, vagy a körülményekből világosan kitűnő szándokkal telepedett le, hogy ott maradandólag tartózkodik, annak rendes lakhelye.

17. §.

Ha valaki főlválva különböző helyeken lakik, a keresetnek hol indítása felperes szabad választásától függ.

18. §.

Utasok és más személyek, kik valamely helyen csak mulólag tartózkodnak, az azon helyen főlvállalt kötelezettségek iránt azon bíróság előtt is megpereltethetnek, mellynek körületében azon hely létezik, mig ők ott jelen vannak.

Az olly személyek főlötti illetőség, kiknek állandó tartózkodásuk sehol sincs, ideiglenes tartózkodásuk helyéhez iránylik.

19. §.

A férj személyi birói illetéke nejére nézve is érvényes. A nagykoru özvegyek és biróilag elválasztott házas társnők birói illetéke saját lakhelyökhöz iránylik.

20. §.

Az atya birói illetékét követik az ő atyai hatalma alatt álló gyermekek is, akár házasságban nemzettek, akár törvényesítették, vagy örökbe fogadottak legyenek.

Ezek ezen birói illeték alatt maradnak az atyának halála, vagy az atyai hatalomtól elmozdítása után is, mig vagyonaikkal szabadon nem rendelkezhetnek.

den Streitigkeiten über die Zurückstellung verpachteter, oder gegen einen Zins in Früchten (§. 1103 allgemeines bürgerliches Gesetzbuch) überlassener Güter wegen Ablaufes der im Contracte festgesetzten Zeit;

d) in allen aus Dienst- und Lohnverträgen entstehenden Streitigkeiten zwischen Privatlehrern, Dienstboten und ihren Dienstgebern, dann zwischen Gewerbsleuten und Werkbesitzern einerseits und ihren Gesellen, Lehrlingen und Arbeitern andererseits;

e) in allen zwischen Wirthen, Schiffern und Fuhrleuten einerseits, und ihren Gästen, Reisenden, und Aufgebern andererseits entstehenden Streitigkeiten über ihre gegenseitigen Verbindlichkeiten und die Haftung der Ersteren für die von ihnen oder ihren Dienstleuten in Verwahrung übernommenen Sachen, insbesondere in soferne nicht die Gerichtsbarkeit des Handelsgerichtes eintritt.

§. 16.

Der Ort, wo sich Jemand in der erweislichen oder aus den Umständen deutlich hervorgehenden Absicht niedergelassen hat, daselbst seinen bleibenden Aufenthalt zu nehmen, ist sein ordentlicher Wohnsitz.

§. 17.

Wenn Jemand abwechselnd an verschiedenen Orten wohnt, so steht dem Kläger frei, wo er die Klage anbringen wolle.

§. 18.

Reisende und andere Personen, welche sich an einem Orte nur vorübergehend aufhalten, können wegen Verbindlichkeiten, die sie an diesem Orte auf sich genommen haben, auch bei dem Gerichte belangt werden, in dessen Sprengel dieser Ort sich befindet, so lange sie daselbst anwesend sind.

Die Zuständigkeit über Personen, welche nirgend einen beständigen Aufenthalt haben, richtet sich nach dem Orte ihres zeitweiligen Aufenthaltes.

§. 19.

Der persönliche Gerichtsstand des Mannes gilt auch für seine Ehegattin. Der Gerichtsstand großjähriger Witwen und gerichtlich geschiedener Ehegattinnen, richtet sich nach ihrem eigenen Wohnsitz.

§. 20.

Dem Gerichtsstande des Vaters folgen auch die unter seiner väterlichen Gewalt stehenden Kinder, sie mögen in der Ehe erzeugt, legitimirt oder adoptirt sein. Sie bleiben unter diesem Gerichtsstande selbst nach dem Tode des Vaters oder nach dessen Enthebung von der väterlichen Gewalt, bis sie die freie Verwaltung ihres Vermögens erlangt haben.

vercielo despre rectitarea vzpriakorš arjadate ver date kaba ne žnrg znš lokatevš dn frants (§. 1103 „el kod. civ. viner.), nentrs kž a emiš timžnš determinatš dn kontrantš;

d) dn tote kontravercielo čo co nasčš dn kontranto d) servigš mi de mercede c. cimpirš dnpre dnvedztoril privadi mi čel čo-1 tokmirš, dnpre čamžal mi domniš lorš, dnpre indcstriari mi proprietariš de čavriče de o parte mi dnpre codališ, dnvedzčel c. lskrztoril lorš de alš parte;

e) dn tote kontravercielo čo ce nasčš dnpre ospzari mi ospedil lorš, dnpre nzari mi dnpre kžztoril lorš, dnpre kžzšmi mi dnpre čel čo le daš dnkžrkžztrš, despre detoringeš lorš rečipročo mi despre garancija čeloreš dintes nentrs lskrzpale lžate dn pčtrape de kžzš dnžmiš ver de kžzš omeniš lorš, maš allecš dakš aiči nž va avš lokš potectatoa žždekžtorcačš a triznalžalš kommercielo.

§. 16.

Локжл, dn kape čineva, dšzš kžm ce note demonstra, ver dšzš kžm ce vede žžminatš dn dnprežztrš, č'a ašmežatš kž skonž de a-1 mi žvea ači mežžmžntž seš čavereš, e lokžinda žš ordinare.

§. 17.

Kandž čineva lokžomto čimžandž žžm dntr'znš lokš žžm dntr'alžš, ašnčl čž dn voža dnžztoržalš de a allečo žnde čžmi deo dnžca.

§. 18.

Kžztoril mi alte persone, kapi medž la v'znš lokš nžmal ka dn treakžš, nentrs dn detopirile čo lžarš acšpršmi dntrš ačecš lokš, čo poš trače la leče dnaintoa žždečžalš, dn al kžzš čeržš čo aččlš ačecš lokš, ne kžš timžš ce vorš čl ačžandž dnžmiš ačl.

Kompetinda necš personele, čo n'žš nekžzri lokžindž čavereš, čo va dnprenia dšzš lokžl rečrečereš lorš timporari.

§. 19.

Форжл персонале ал жзрватжлш e mi форжл невестел селе. Форжл vedžvelorš malorane mi ал невестелорš desčzriče žždekžtorcače, ce dnpreantž dšzš lokžinda lorš propriz.

§. 20.

De форжл tatžalš čo dnžš mi prncil žš čo čiaš čž potectatoa žš žzrinteacš, čiz ol nžčžzčl dn kžztoriz, čiz ležitimacij ver adontajl.

Čl remžnž čvčš ačecš форš mi dšzš mortea tatžalš lorš, aš mi dšzš desčztrapea žš dn potectatoa žzrinteacš, kžzš kandž ačžnžš dn čavere de a-1 mi adminicra dnmiš ačereš lorš.

21. §.

A törvénytelen gyermekek anyjuk birói illetéket követik. Ha valamely törvénytelen vagy leencz gyermek valamely közintézet költségén van abban vagy azon kívül elhelyezve, az intézet birói illetéke alá tartozik.

22. §.

A szolgálatadó lakása tekintendő azon cselédei lakásának is, kik vele közös háztartásban élnek, a mennyiben vagyonukkal szabadon rendelkezhetnek.

23. §.

A fiscus mint alperes azon esetekben, melyekben az illetőség a lakhelyhez iránylik, azon bíróság alá tartozik, mellynek körületében a pénzügyi ügyvédség székhelye van, vagy ha valamely meghatározott járásra nézve külön hirdetvény által állandó ügyési helyettes rendeltetett, azon bíróság alá, mellynek körületében ezen helyettes hivatalhelye létezik.

24. §.

A községek azon bíróságok alá tartoznak, melyeknek körületében a községi előjáró hivatalos székhelye létezik.

25. §.

Egyházi községek, templomok, javadalmak, alapítványok s minden közczélokra létező intézetek, mint: egyetemek, szegényházak, kórházak, azon bíróságok alatt állanak, mellyeknek körületében igazgatóságuk székhelye létezik.

A mennyiben az álladalom vagy valamely község igazgatása alatt állanak, a 23 és 24 §§. határozatai alkalmazandók.

26. §.

Minden egyéb törvényi személyek, mint: egyletek, közkereseti társaságok, és testületek azon bíróságok alá tartoznak, mellyeknek körületében ügyvezetésük létezik. Ha nekik vagy egyes személyeknek is, más helyeken külön telepeik vagy állandó ügynökségeik vannak, az ezekre vonatkozó ügyekben azon bíróságoknál pereltethetnek meg, mellyek körületében ezen telepek vagy ügynökségek léteznek.

27. §.

Olly ausztriai alattvalók, kik ausztriai hivatalnoki minőségben külföldön szolgálnak, azon törvényhatóság alatt maradnak, mellynek az ausztriai álladalombani tartózkodásuk alatt voltak alávetve.

Ha ezt ki nem lehet tudni, az tétetik föl, hogy lakhelyük Bécsben volt.

§. 21.

Die unehelichen Kinder folgen dem Gerichtsstande ihrer Mutter.

Ist ein uneheliches Kind oder Findelkind auf Kosten einer öffentlichen Anstalt in oder außer derselben untergebracht, so untersteht es dem Gerichtsstande derselben.

§. 22.

Der Wohnsitz des Dienstgebers ist auch als derjenige der Dienstleute desselben, die mit ihm in gemeinschaftlicher Haushaltung leben, zu betrachten, sofern sie die freie Verwaltung ihres Vermögens besitzen.

§. 23.

Der Fiscus untersteht als Geflagter in den Fällen, in welchen sich die Zuständigkeit nach dem Wohnsitz richtet, demjenigen Gerichte, in dessen Sprengel der Amtssitz der Finanzprocuratur, oder, wenn durch eine eigene Kundmachung ein Fiscalvertreter für einen bestimmten Bezirk bleibend bestellt ist, jenem Gerichte, in dessen Sprengel der Amtssitz dieses Vertreters sich befindet.

§. 24.

Die Gemeinden unterstehen den Gerichten, in deren Sprengel der Amtssitz des Gemeinde-Vorstandes sich befindet.

§. 25.

Geistliche Gemeinden, Kirchen, Pfründen, Stiftungen und alle Anstalten zu öffentlichen Zwecken, als: Universitäten, Armenhäuser, Spitäler unterstehen jenen Gerichten, in deren Sprengel sich der Sitz ihrer Verwaltung befindet. Stehen sie unter der unmittelbaren Verwaltung des Staates oder einer Gemeinde, so finden die Bestimmungen der §§. 23 und 24 ihre Anwendung.

§. 26.

Alle übrigen juristischen Personen, als: Vereine, Erwerbsgesellschaften und Corporationen unterstehen jenen Gerichten, in deren Sprengel sich ihre Geschäftsleitung befindet. Besitzen sie oder auch einzelne Personen an anderen Orten besondere Niederlassungen oder stabile Agentien, so können sie in Angelegenheiten, welche sich auf diese beziehen, bei den Gerichten belangt werden, in deren Sprengel sich diese Niederlassungen oder Agentien befinden.

§. 27.

Oesterreichische Unterthanen, welche in der Eigenschaft eines österreichischen Beamten im Auslande dienen, bleiben unter der Gerichtsbarkeit, welcher sie während ihres Aufenthaltes in dem österreichischen Staate unterworfen waren. Läßt sich dieser nicht ausmitteln, so wird angenommen, daß sie ihren Wohnsitz in Wien hatten.

§. 21.

Првнчл пръсквдл афаръ де късъроръ се цинъ де фора мамел лоръ. Кандъ вр'знъ пръскъ пръсквдл афаръ де късъроръ пер вр'знъ афлараръ се цине къ спеселе знл интлстл пвллкъ, атнчл се цине де фора интлстлзлл.

§. 22.

Локзлнга домнзлл се ва концлдера ка мл а фамзлларъ лл че тръскъ къ олъ ант'о касъ коммнъ, дакъ фамзлл аъ дрентл де амл адмлнцтра дншл авероа лоръ.

§. 23.

Флскел ка днксатл, дн касрлде дн карл компеллнга се дндрепнтъ олъ локкя де локзлнга, о снпсчъ ачелл ждецъ, дн ал кърл чъркндарл се афлъ скатнл оффлцале ал просъратрел флнандарл, аъ, кандъ прлн вр'о длснсселлсно спелале с'а конклтлтъ стлверъ нентрз знъ чъркъ дотермлатъ анъ репреснтанте флскале, ва фл снпсчъ ждецлзл, дн ал кърл чъркъ аре скатнл сеъ оффлцале ачелл репреснтанте.

§. 24.

Коммнлтъцлде стлж сзъ ждецело, дн ал къроръ чъркндарл се афлъ скатнл оффлцале ал антлтелл коммнел.

§. 25.

Коммнлтъцлде сплртлал, влсерлчело, венелфлцале, фндзчлнлде мл толо интлстело нентрз скопзл пвллче, пркъм зпверслтъцлде, каселе де сз'рачл, сплзлеле, стлж сзл ачеле ждекторле дн ал къроръ чъркндарл се афлъ скатнл адмлнцратрелоръ лоръ.

Дакъ ачесто воръ фл кландъ доадрентлзл сзл адмлнцратра стлзлл пер а зпел коммнлтъцл, се воръ апллка длснсселлнле §§. 23 мл 24.

§. 26.

Toto чело-але персоне жрлдлче, пркъм: резнлнл, содлетл дн кънтлзл мл корпорчлнл, снлтъ сзпассе ждекторлелоръ, дн ал къроръ чъркъ се афлъ длренторлзл треллоръ лоръ. Де воръ фл авандъ днсселе пер зпеле персоне дн пар'е амшеземлте спелалл пер ацлнцле стлворе дн але локзл, атнчл дн каселе че се цлнъ де ачесте, се нотъ традъ ла леце дннтелл ждецелоръ, дн ал къроръ чъркндарл се афлъ ачесте амшеземлте пер ацлнцле.

§. 27.

Сздлгл асцлрлчл, карл ка оффлцлчл асцлрлчл оккзл вр'знъ постъ дн стлрлнтлте, реманъ сзъ фораъ, кърл ераъ сзвордлнлчл кандъ локзлел дн Австрл.

Еар' дакъ нз се ноте речл локзлнга лоръ, се воръ концлдера ка кандъ мл арл фл авлтъ шеземлнтл дн Вленн.

28. §.

Az ausztriai császárság alattvalói, kik idegen kormányoktól meghitelzéseket fogadnak el, azon törvényhatóság alatt maradnak, melly alá egyéb viszonyaiknál fogva tartoznak. Idegen hatalmasságok ügyelői, akár ausztriai akár idegen alattvalók legyenek, mindig azon ausztriai bíróságok alatt állanak, mellyeknek járásában tartózkodnak.

29. §.

A kül álladalmi alattvalók az ausztriai bíróságok előtt pereltethetnek meg:

- a) a lakhely általános birói illetékénél, ha azt az ausztriai álladalomban választották;
- b) mindazon esetekben, hol az ausztriai alattvalók is ezen törvény határozatai szerint lakhelyök birói járásán kívül pereltethetnek meg, az erre rendelt különös birói illetékénél (31 s. köv. §);
- c) azon esetekben, ha sem különös, sem általános lakhelyi birói illeték nem áll elő (a) b) bet.), mindentűz, a hol találtnak, mindazon kötelezettségeik iránt, mellyek az ausztriai álladalomban keletkeztek, vagy ottan teljesítendők;
- d) a viszonzosság (Reciprocität) következtében mindazon esetekben, mellyekben azon álladalom is, mellyhez tartoznak, az ausztriai alattvalók elleni kereseteknek helyt ad.

30. §.

Ha valaki olly helyeni járási bíróság előtt perlendő meg, hol valósággal nem tartózkodik, s ha azon helyen több járási bíróságok vannak föllállitva, vagy a járási bíróság több szakaszokra oszlik, felperes szabad választásától függ, ezen járási bíróságok mellyikénél, vagy annak mellyik szakaszánál akarja keresetét megindítani.

31. §.

b) különös.

A fölhivási keresetek azon bíróságnál indítandók, a melly előtt a fölhívó a főügyben megperlendő volna. Mennyiben a fölhívottnak több bíróságok közül volt joga választani, ha a fölhívást megtámadja, és ügyvesztetté lön, a kereset csak azon bíróságnál indíthatja, a melly előtt a fölhívási per folyt.

32. §.

Álladalmi kötelezvények s ezekkel egyenlőknek tartott hitelpapírok megsemmítése végetti fölhívások azon első folyamodási törvényezésknél adandók be, mellynek székhelyén az illető hitelkönyvek vezetettek.

§. 28.

Untertanen des österreichischen Kaiserthumes, welche von fremden Regierungen Beglaubigungen annehmen, bleiben unter der Gerichtsbarkeit, welcher sie nach ihren übrigen Verhältnissen unterstehen. Die Consulu fremder Mächte unterstehen, sie mögen österreichische oder fremde Untertanen sein, stets den österreichischen Gerichten, in deren Bezirk sie sich aufhalten.

§. 29.

Untertanen auswärtiger Staaten können vor den österreichischen Gerichten belangt werden:

- a) bei dem allgemeinen Gerichtsstande des Wohnsitzes, wenn sie diesen in dem österreichischen Staate genommen haben;
- b) in allen Fällen, in welchen auch österreichische Untertanen nach den Bestimmungen dieses Gesetzes außer dem Gerichtsbezirke ihres Wohnsitzes belangt werden können, bei dem hierzu bestimmten besonderen Gerichtsstande (§§. 31 u. f.);
- c) im Falle, als weder ein besonderer noch der allgemeine Gerichtsstand des Wohnsitzes eintritt (lit. a, b), an jedem Orte, wo sie getroffen werden, wegen aller ihrer Verbindlichkeiten, welche in dem österreichischen Staate entstanden oder daselbst zu erfüllen sind;
- d) in Folge der Gegenseitigkeit (Reciprocität) in allen Fällen, in welchen der Staat, welchem sie angehören, auch Klagen gegen österreichische Untertanen zuläßt.

§. 30.

Ist Jemand bei dem Bezirksgerichte an einem Orte zu belangen, wo er sich nicht wirklich aufhält, und sind an diesem Orte mehrere Bezirksgerichte bestellt, oder ist das Bezirksgericht in mehrere Abtheilungen getheilt; so steht dem Kläger die Wahl frei, bei welchem dieser Bezirksgerichte, oder bei welcher Abtheilung desselben er seine Klage anbringen wolle.

b) Besonderer.

§. 31.

Aufforderungsklagen müssen bei demjenigen Gerichte angebracht werden, vor welchem der Auffordernde in der Hauptsache zu belangen wäre. In sofern der Aufgeforderte unter mehreren Gerichten zu wählen berechtigt war, kann derselbe, wenn er die Aufforderung bestreitet und sachfällig wird, die Klage nur bei demjenigen Gerichte anbringen, vor welchem der Aufforderungs-Proceß anhängig war.

§. 32.

Aufforderungen zum Zwecke der Amortisirung von Staats-Obligationen und der, denselben gleichgeachteten Credits-Papiere sind bei demjenigen Gerichtshofe erster Instanz anzubringen, an dessen Amtsstelle die bezüglichen Creditsbücher geführt werden.

§. 28.

Czddijüi imperialszi azstriaköz, kapí acentz kreditivo dela ržberne stržine, romžnöz szvt forž, de kape ce ünöz dnöz celo-ate referinče ale lorž. Konzsilí poterilorž stržine, Fir czddijüi azstriaküi ver stržini, sznt szvordinaküi totdeazna žvdecelorž azstriakče, žn al kžropž čerkanžaris lokž skž.

§. 29.

Czddijüi ctatelorž stržine ce pož tržde žn žvdekatž la žvdecele azstri.če:

- a) la foržl žiperale al lokžlži žnde medž, dakž 'mi 'l'az žvazž žn imperialszi azstriaköz;
- b) žn tote kasžile, žn kapí mi szvoszil azstriaküi ce pož tržde žn žvdekatž dnöz dicžvečiz-nile ačestel lečüi žfarž de čeržvž žvdektopreskž žn kape lokžesekž, ce vorž tržde mi čí la foržl specialne declinatž pentž ačestat (§ 31 ži žr.);
- c) žn kasžl, kžndž nž are lokž žiče vr'žnž forž specialne žiče čelž žiperale al lokžinčel (lit. a, b), žn totž lokžl, žnde ce vorž afla, pentž tote žndetopirile če ce nžkžžž žn ctatsžž azstriaköz ver sznt a ce žmžlini ačüi;
- d) ne tomelž de reciprocitate žn tote kasžile, žn kapí ctatsž de kape ce ünöz admite žnžsco azšvra czddijülorž azstriaküi.

§. 30.

Kžndž e a ce tržde žičeva žn žvdekatž la žvdečvž de pretžž žntž'žnž lokž, žnde elž nž mede žn adeverž, ži kžndž žn ačestž lokž ce žflž mal žžlto žvdeče de pretžž, až žvdečvž de pretžž e žmžžžitž žn mal žžlto desžžžžžž, atžnčüi žnžsčtopžl are vožž de a-'mi da žnžsca sa la verkarpe žvdečž de pretžž až la verkarpe desžžžžžž a žl.

b) Specialne:

§. 31.

Žnžsčele provokatorie ce vorž da la žvdečvž, žnaintea kžžžl a ž čí sz ce žvdeče žn kapžžž žžkžžžl (meritžl kascel) čelž če e a ce provoka. De kžžva provokazl ačea džežž de a žl-čepo žntre mal žžlto žvdektopie, atžnčüi žnžsžl, dakž va komžate provokžžžžna ži va perde kasž, va noté da žnžsca sa nžmal la ačeamž žvdektopiz, la kape žžsco žžžitž pročesžl provokatoriz.

§. 32.

Provokžžžžni kž skonž de a amortizaz ovalžžžžž de ctatž ži kžžž de kredetž če ce končiderž ekapí lorž, ce vorž da la ačea kžžž žvdektoprovacsž de foržl primž, la al kžžž skazžž ce ünöz rescentivale kžžž de kredetž.

Egyéb okiratok megsemmisítése, a váltók bivevételével (58 §.), a kérvényző által vagy saját vagy annak rendes lakhelye járási bíróságánál kérendő, a hi ellen ezen okmányok bizonyítékul kell szolgálnia.

33. §.

Viszonkeresetek, ha a kereset tárgyával összefüggésben nincsenek is, míg ez jogérvényesen el nem döntenek, ugyanazon bíróságnál indíthatók, mellynél a kereset benyújtott.

De ha a kereset vagy viszonzkereset tárgyához képest a dologi vagy különös ügyi bírói illeték elé tartozik, a viszonzkereset ugyanazon bírónál el nem fogadtathatik.

34. §.

Idegen vagy közös vagyon kezeléséből származó perekre nézve felperesnek szabad választása van, azokat alperes általános bírói illetékével, vagy azon bíróság előtt idánia, mely alá alperes tartozék, ha azon helyen tartaná lakását, hol a kezelés folytatott. A bíróilag rendelt kezelések tekintetében a főálló rendszabályoknál kell maradni.

35. §.

Örök emléküli bizonyítás megengedése végetti kérelmek a főügyre nézve illetékes bíróságnál, az esetben pedig, ha ez nem tudaték, vagy a késedelem sürgős veszéllyel járna, azon járási bíróságnál adandók be és határozandók el, mellynek körületében a kihallgatandó tanu vagy a szemle alá veendő tárgy létezik.

36. §.

Az előbbi állapotba visszahelyezés azon első folyamodási bíróságnál kérendő, melly előtt a per előbb tárgyalott, vagy még foly.

37. §.

Minden örököségi és osztályi keresetek, akár törvényes örökösésen, akár végrendeleten, vagy örököségi szerződésen alapuljanak, továbbá a hagyatéki adósságokat, hagyományokat, vagy halál esetére ajándékozást tárgyazó minden keresetek, míg a hagyaték átadása meg nem történt, azon bíróságnál (városlag kiküldött járási bíróságnál is,) indítandók, mellynél az örökösödési tárgyalás folyamatban van. Az átadás után illetően keresetek az örökös bírói illetéke elé tartoznak.

38. §.

A hitbizományi ügyekbeni keresetek azon első

Die Amortisirung anderer Urkunden, mit Ausnahme der Wechsel (§. 58), kann von dem Bewerber bei dem Bezirksgerichte seines eigenen ordentlichen Wohnsitzes oder bei jenem des Wohnsitzes dessen, gegen den diese Urkunde zum Beweise dienen soll, angebracht werden.

§. 33.

Widerklagen können, auch wenn sie mit dem Gegenstande der Klage keinen Zusammenhang haben, so lange über diese nicht durch rechtskräftiges End-Urtheil entschieden ist, bei demjenigen Gerichte angebracht werden, bei welchem die Klage überreicht worden ist. Gehört jedoch die Klage oder Widerklage ihrem Gegenstande nach vor den Real- oder einen besondern Causal-Gerichtsstand, so darf die Widerklage bei dem nämlichen Richter nicht angenommen werden.

§. 34.

In den aus der Verwaltung fremden oder gemeinschaftlichen Vermögens entspringenden Streitigkeiten hat der Kläger die Wahl, sie bei dem allgemeinen Gerichtsstande des Beklagten oder bei demjenigen Gerichte anzubringen, welchem der letztere untersteht, wenn er an dem Orte seinen Wohnsitz hätte, wo die Verwaltung geführt wurde. — In Ansehung der gerichtlich angeordneten Verwaltung hat es bei den bestehenden Vorschriften zu bleiben.

§. 35.

Gesuche um Zulassung des Beweises zum ewigen Gedächtnisse sind bei dem Gerichte, welchem die Gerichtbarkeit in der Hauptsache zusteht, im Falle aber dieses nicht bekannt oder ringende Gefahr am Verzuge ist, bei demjenigen Bezirksgerichte anzubringen und zu entscheiden, in dessen Sprengel sich der zu vernehmende Zeuge oder die in Augenschein zu nehmende Sache befindet.

§. 36.

Die Einsetzung in den vorigen Stand ist bei demjenigen Gerichte erster Instanz anzufuchen, bei welchem der Proceß früher verhandelt wurde oder noch anhängig ist.

§. 37.

Alle Erbschafts- und Erbtheilungsklagen, sie mögen auf der gesetzlichen Erbfolge, einem letzten Willen oder einem Erbvertrage beruhen, dann alle Klagen, welche die Verlassenschaftsschulden, Vermächtnisse oder eine Schenkung auf den Todesfall zum Gegenstande haben, müssen, so lange die Einantwortung des Nachlasses noch nicht erfolgt ist, bei demjenigen Gerichte (auch städtisch-delegirten Bezirksgerichte) angebracht werden, bei welchem die Erbschaftsverhandlung anhängig ist. Nach der Einantwortung gehören solche Klagen vor den Gerichtsstand des Erben.

§. 38.

Klagen in Fideicommiss-Angelegenheiten sind

Amortizarea altor documente afara de polize (§. 58) o poate cere inculptele ceas la judecarea de pretor al locului cele ordinari, ceas la al locului a celuia, din contra ktrva a celuia documente are cu servescu spre demonstrare.

§. 33.

Requizele c. contra-requizele, de mi nu vor fi an nico o legatură cu obiectul requizei, până când acura requizei nu s'a decis prin cântingul finală pcată an potere de lege, ce vor fi poté da la acesam judecatoriă, la care s'a dată mi requiza.

Începând cu requiza ver requiza după obiectul ce s'a dîne de forță reală ver de un forț specială cazuală, atuncî requiza nu se poate acuzenta la acesamî jude.

§. 34.

În procesele ce se nasc din administrarea averii străine ver comune, judecatoriă are poté de a aduce cauza la forță universală al judecatoriei, ver la acesă judecă, de care s'ar dîne judecarea când ar avé locuina sa an locu, unde s'a pscată administrarea. — Ce se atinge de administrarea ordinată din partea judecatoriei, ce vor fi observă prescriptiunile ce nasc.

§. 35.

Instanțele pentru admiterea demonstrărilor spre memoria et-ternă, ce vor fi da mi decide la judecatoriă ce e competentă a judeca an merită rețetă; dar când acesă judecatoriă nu se va mi, aș când va fi pericula anticipat an anticipare, ce va da mi decide la acesă judecă de pretor, an al ktră dîntă ce aș martoră ce o a se examina, ver lăcră ce o a se vicia.

§. 36.

Reversarea an cătă de mai înainte ce va cere la acesă judecatoriă de forță primă, la care se trantăce mai înainte procesul, ceas la care ce aș anș pscită.

§. 37.

Tote instanțele de epezitate mi de ampricio epezitatei, pazimece ele ne ordinea legală de svecelune, ne vro dicționelune a voincei din vrmă aș ne vro kontrantă de epezitate, apoi tote instanțele ce aș drept obiectă detopie de remace, kerate, aș vro dăpice ne kacă de morte, până când nu se face concemntăntă c. ampricioa remască, ce vor fi da la acesă judecă (mi la pretora delegată), la care ce aș pscită pertrantăroa de epezitate. Dar după ce se va ampricioa odată remască, atarî instango ce dîntă de forță epedărl.

§. 38.

Instanțele an nasce de fideicommiss ce vor fi

folyamodási törvényszéknél nyújtandók be, melyhez a nem peres hitbizományi ügyek utasítvák (§ 81.), akár a hitbizományi örökösödés, akár pedig a hitbizományi viszonyból keletkező bármely más perlekedések forogjanak is kérdésben.

39. §

Olly perlekedések, melyek valamely foyamatban levő s még jogérvényes végítélet által el nem döntött peres ügygel azon alpnál fogva függemek össze, mivel ugyanazon tényből származnak, ugyanazon bíróságnál kezdhetők, mellynél az első per indított.

40. §

Több pertársak elleni keresetek azon bíróság előtt indítandók, melly alá a keresetben legelől nevezett alperes tartozik.

41. §

Járási bírák mint alperesek, azon járási bíróság elé tartozó ügyekre nézve, mellynek ők előjárói, azon első folyamodási törvényszék alatt állanak, mellynek körületében a járási bíróság székhelye fekszik. Ezen szabály alkalmazandó azon esetre is, ha az érdeklött a járásbíró helyét csak ideiglenesen látja el.

Ha valamely első folyamodási törvényszék előjárója ezen törvényszék, vagy valamely ennek körületében fekvő járási bíróság előtt perlendő meg, a kereset a legközelebbi első folyamodási törvényszéknél nyújtandó be.

Ezen szabály áll akkor is, ha valamely járási bíró felperesül olly felek ellen lép föl, kik azon járási bíróság alá tartoznak, mellynél ő alkalmazva van, vagy ha valamely első folyamodási törvényszék előjárója olly feleket akar megperelni, kik az alja rendelt törvényszéknél vagy ezen törvényszék körületében fekvő valamely járási bíróságnál lennének megperlendők.

42. §

Ha azon hely, hol valamely fizetés teendő, vagy valamely más kötelezettség teljesítendő, valamely szerződésben világosan meghatározott, az ezen szerződésre vonatkozó minden keresetek, akár annak teljesítésére, akár fölbontására, vagy nem teljesítése miatti kártalanításra irányoztassanak, azon bíróságnál indíthatnak, melly alá tartoznék alperes, ha azon helyen léteznék, hol a szerződés teljesítendő.

43. §

Kézművesek- és kézi munkásoknak a tőlök vett készítményekért, vagy teljesített munkákérti követelése, továbbá a szatócsoknak élelmi szerekért és árukérti követelése, azon naptól, mellyen

bei demjenigen Gerichtshofe erster Instanz anzubringen, welchem die nicht streitigen Fideicommiss-Angelegenheiten zugewiesen sind (§. 81), es möge sich dabei um die Fideicommiss-Nachfolge oder um was immer für andere aus dem Fideicommiss-Verhältnisse entspringende Streitigkeiten handeln.

§. 39.

Streitigkeiten, welche mit einer anhängigen und noch nicht mittelst rechtskräftigen End-Urtheiles entschiedenen Streifsache aus dem Grunde zusammenhängen, weil sie aus der nämlichen Thatsache entspringen sind, können bei dem nämlichen Gerichte angebracht werden, bei welchem der erste Proceß eingeleitet wurde.

§. 40.

Klagen wider mehrere Streitgenossen sind bei demjenigen Gerichte anzubringen, welchem der in der Klage zuerst benannte Beklagte untersteht.

§. 41.

Bezirksrichter unterstehen als Beklagte in Angelegenheiten, welche vor das Bezirksgericht gehören, dem sie vorgelegt sind, jenem Gerichtshofe erster Instanz, in dessen Sprengel der Standort des Bezirksgerichtes liegt. Diese Vorschrift hat auch auf den Fall ihre Anwendung, wenn der Betheiligte nur zeitlich die Stelle des Bezirksrichters versteht.

Ist ein Vorsteher eines Gerichtshofes erster Instanz bei diesem Gerichtshofe oder bei einem in dessen Sprengel gelegenen Bezirksgerichte zu belangen, so ist die Klage bei dem nächsten Gerichtshofe erster Instanz anzubringen. Diese Vorschriften gelten auch dann, wenn ein Bezirksrichter gegen Parteien als Kläger einschreitet, welche dem Bezirksgerichte unterstehen, bei welchem er angestellt ist, oder wenn der Vorsteher eines Gerichtshofes erster Instanz Parteien belangen will, welche bei dem, ihm untergebenen Gerichtshofe oder bei einem in dem Sprengel dieses Gerichtshofes gelegenen Bezirksgerichte zu belangen wären.

§. 42.

Wenn der Ort, wo eine Zahlung geleistet, oder eine andere Verbindlichkeit erfüllt werden soll, in einem Vertrage ausdrücklich bestimmt worden ist, so können alle Klagen in Beziehung auf diesen Vertrag, sie mögen auf dessen Erfüllung, Aufhebung oder auf Entschädigung wegen Nichterfüllung desselben gerichtet sein, bei dem Gerichte angebracht werden, welchem der Beklagte untersteht, wenn er sich an dem Orte befindet, wo der Vertrag erfüllt werden soll.

§. 43.

Die Forderungen der Handwerker und Handarbeiter für abgenommene Erzeugnisse und gelieferte Arbeiten, dann die Forderungen der Kleinfleißer für Victualien und Waaren können

da la аса крте ждектореакт де фортл примѣ, крел снт ассемнае кассело де фидекоммисе челе неконтраверсе (§. 81), фт аної ачт ворба де сзчечисне де фидекоммисѣ, аѣ де вер чо алте контраверсе че се наскѣ дн реферинга де фидекоммисе.

§. 39.

Kontраверселе, карі кз о кассѣ срзітѣ, днѣх педечисѣ днѣх прін снтінгѣ финале пѣсатѣ дн потере де леде, снт коллегате пентр ача, пентр-кѣ се пѣскѣрѣ тот днтр'знѣ фантѣ, се ворѣ нотѣ да ла ачаши ждекторіѣ, ла каре с'а срзітѣ про-чеслѣ челѣ днтелс.

§. 40.

Inctangle днконтра маі мзлторѣ консоді ал знеі кассе се ворѣ да ла ача ждекторіѣ, крел е снпсѣ днксатѣ челѣ нмнѣ маі днтелс дн inctangle.

§. 41.

Преторіи на днксаті дн кассе, че се днѣ де ждектѣ де претѣрѣ, песте каре снт нмн днтелс, се ворѣ ждека ла ача крте ждектореакт де фортл примѣ, дн ал крел черкндаріс се афл скамнѣ ждектѣ де претѣрѣ. Ачаствѣ регѣл се ва аппліка ші дн кассѣ, кандѣ днксатѣ ва днтеліні постѣла де жде де претѣрѣ нмаі пентр знѣ тмнѣ.

Kandѣ прemedintelo знеі крті ждекторецті де фортл днтелс (прізналѣ) ар фі а се траде дн ждекатѣ ла ачаствѣ крте, вер ла знѣ ждектѣ де претѣрѣ дн черкндаріс еі, атнчт днкса се ва да ла чов маі де апропе крте жд. де фортл примѣ.

Ачаствѣ нормѣ се ва овсѣра ші атнчт, кандѣ знѣ преторѣ се ва скѣла на днксѣторѣ днконтр-зпорѣ пѣрті, карі снт снпсе ждектѣ де претѣрѣ, песте каре е псѣ днтелс, сѣѣ кандѣ прemedintelo знеі крті жд. де примѣл фортл ар ваі а траде ла леде не пенто пѣрті, карі ар фі а се ждека ла кртеа са ждектореактѣ, вер ла знѣ ждектѣ де претѣрѣ дн черкндаріс ачестѣ крті.

§. 42.

Kandѣ днтр'знѣ контрактѣ се ва determina а-пріатѣ локѣл знде сѣ се респндѣ вр'о сзмѣ де бані, вер знде сѣ се днтелінеактѣ алѣ овлігчѣне, атнчт tote inctangle дн прівінга ачестѣ контр-партѣ, аівѣ еле де сконѣ днтелінеа лѣ, decfін-цароа, вер decdamparea пентр педнтелінеа лѣ, се ворѣ нотѣ да ла ждектѣ, крті ар фі снпсѣ днксатѣ кандѣ с'ар афла дн локѣл, знде е а се днтеліні контрактѣ.

§. 43.

Претінс'ннле месеріаріорѣ ші лкрторіорѣ кз маі пентр продснте вкндсте ші лкрспі претіате, аної претінс'ннле вкнзеторіорѣ кз мѣрнѣ пентр лкрспі де внтѣ ші пентр марѣ, се ворѣ

az utolsó szolgáltatás történt, 90 nap alatt, az előbbi lakhely szerint illető bíróságnál pereltethetnek be, ha a vevő vagy munkaadó időközben lakását más bírósági járásba tette át.

Hasonló jog illeti a magántanítókat, szolgálatvállalókat, korcsmárosokat, hajósokat és fuvarosokat a tett szolgálatból vagy munkából származó követeléseik tekintetében a legutolsó szolgálmány után 90 napig, ha az ellenfél időközben lakását más helyre tette át.

44. §.

Emberek vagy állatok által telkekben, vagy azokon létező, habár már elkülönített földi terményekben okozott károsítás miatti minden perlekedésekben a kártérítési kereset azon bíróságnál támaszthatatik, mellynek járásában a telek fekszik, ha ezen ügyek a politikai vagy büntető hatóságok körébe nem tartoznak.

45. §.

A bírói tilalom, ideiglenes fogság, ideiglenes zárlat vagy egyéb időközbeni intézkedések végetti kérvények felleves választása szerint vagy a főügyben illetékes bíróságnál, vagy azon járási bíróságnál (váro ilag kiküldött járási bíróságnál is) nyújthatók be, mellynek körületében az ideiglenes biztosítási eszköz végrehajtás alá veendő.

46. §.

A feleknek szabadságában áll, világos meg-egyezésnél fogva magukat egy másik és nem az illetékes bíróság alá vetniök.

Mindazonáltal illetően megegyezésnél fogva olly ügyek, mellyek kizárólag különös ügyi bírósághoz utasi vák, más nemű bíróság elibe nem vonathatnak, vagy közönséges jogüggyre nézve különös ügyi bírói illeték nem választathatik, sem a járási bíróság elibe tartozó jogüggyeknek első folyamodási törvényszék előtti tárgyalása ki nem köthetetik (53. §.)

47. §.

Ha valamely kereset valamely nem illetékes bíró által elfogadtatik, s alperes a bírói illeték iránti kifogást a perrendtartás által kiszabott határidő alatt meg nem teszi, a tárgyalás ezen bíróságnál folytandó, habár utóbb kitűnnek is, hogy a bíróság a kereset elfogadására hivatva nem volt.

Csupán a házasság érvénytelensége vagy felbontása avagy az ágytól és asztaltól elválásztás iránti olly tárgyalások (II. czikk.) mellyel az illy-nemű jogüggyekben nem illetékes bíróság előtt tárgyalatnak, s olly tárgyalások, mellyek a polgári

noch durch 90 Tage, von der Zeit als die letzte Leistung erfolgte, bei dem nach dem früheren Wohnsitz zuständigen Gerichte angebracht werden, wenn der Abnehmer oder Arbeitgeber seinen Wohnsitz mittlerweile in einen anderen Gerichtsbezirk verlegt hat.

Ein gleiches Recht steht den Privatlehrern, Dienstnehmern, Wirthen, Schiffern und Fuhrleuten in Betreff der für geleistete Dienste oder Arbeit entstandenen Forderungen noch durch 90 Tage nach der letzten Leistung zu, wenn der Gegner mittlerweile seinen Wohnort in einen anderen Gerichtsbezirk übertragen hat.

§. 44.

In allen Streitigkeiten wegen einer durch Menschen oder Thiere zugefügten Beschädigung von Grundstücken, oder der auf denselben befindlichen, wengleich schon abgeordneten Grund- Erzeugnisse, kann die Klage auf Schadenersatz bei demjenigen Gerichte angebracht werden, in dessen Bezirke der Grund gelegen ist, wenn diese Angelegenheiten nicht in den Wirkungskreis der politischen oder Strafbehörden gehören.

§. 45.

Gesuche um Bewilligung eines gerichtlichen Verbotes, provisorischen Arrestes, einer provisorischen Sequestration oder einer anderen mittelweiligen Vorkehrung können nach der Wahl des Klägers entweder bei dem, in der Hauptsache zuständigen Gerichte oder bei demjenigen (auch städtisch-delegirten) Bezirksgerichte angebracht werden, in dessen Sprengel das provisorische Sicherstellungsmittel vollzogen werden soll.

§. 46.

Den Parteien steht frei, sich einem anderen als dem zuständigen Gerichte durch ausdrückliches Uebereinkommen zu unterwerfen. Doch können durch eine solche Uebereinkunft Angelegenheiten, welche einem besondern Causal-Gerichtsstande ausschließend zugewiesen sind, nicht vor ein Gericht anderer Art gezogen oder für eine gemeine Rechtsache ein besonderer Causal-Gerichtsstand gewählt, noch kann für Rechtsachen, welche vor ein Bezirksgericht gehören, die Verhandlung vor einem Gerichtshofe erster Instanz bedungen werden (§. 53).

§. 47.

Wird eine Klage von einem unzuständigen Richter angenommen und von dem Geflagten die Einwendung des ungehörigen Gerichtsstandes nicht in der durch die Proceß-Ordnung bestimmten Frist angebracht, so ist die Verhandlung bei diesem Gerichte fortzusetzen, wenn sich gleich in der Folge zeigen sollte, daß das Gericht zur Annahme der Klage nicht berufen war.

Nur Verhandlungen über die Ungiltigkeit oder Trennung der Ehe oder über die Scheidung von Tisch und Bett (Art. II), welche vor einem Gerichte gepflogen werden, dem eine Gerichtsbarkeit über Rechtsachen dieser Art gar

poté da дикъ ан 90 de zile компетате де кандэ се дикимпале чеа дин зрмъ престъчизне, ла жде-цла челэ компетинте дэпъ локзинга де мал днаинте, дакъ днтр'ачеа кампърторял вер челэ че а фостэ дагъ де лярэ 'ми ва фи мстатэ локзинга са дн алэ черкэ ждекторескэ.

Aceminea mi днведъторил приватл, сервиторил, оспътарил, пзиарил ми кърэшил, дн привинга претин-цисилорэ че ворэ авэ нентрэ лярэ вер сервиге претате, се ворэ вэкура де ачестамл дренэ днтрэ 90 de zile компетате дела чеа дин зрмъ престъ-чизне, дакъ днтр'ачеа партеа контрапиз 'ми а мстатэ меземантэла днтр'алэ динстэ ждекторескэ.

§. 44.

Ан тоге каселе нентрэ срикъчизни фъксте де оменл вер де вите пзммантспилорэ, аэ продонтелорэ че се афлэ не дэцселе, де ми акзм сенарате де пзммантэ, — се поте да инстанца нентрэ деддманаре ла ачелэ ждедэ, дн ал кърэи динэи се афлэ пзммантэла, — де нэ кэтва каселе ачесте се ворэ динэ де сфера азторитэцилорэ политиче вер пенаал.

§. 45.

Instanțele nentре кончедереа знеи пропизл ж-декторескул, а знеи аспектэ провигорис, а знеи се-честърпил провигорие вер а ателл месэро провигорие, се ворэ потэ да дэпъ аллсереа днжэсэторэли сеэж ла ждедэла компетинте дн меритэла каселл, соэж ла ачелэ ждедэ де претэръ (ши претэръ долсратэ), дн ал кърэи динэи е а се пэне дн ляраро мижлокэла провигорис де аксэспатэ.

§. 46.

Prin днвоалэ еспресъ пърцило сэнт лисера а се сэнпэне ми ателл ждедэ декатэ челэи компетинте.

Кэ тоге ачесте каселе, карл сэнт ассемпате пзмал ми пзмал знеи фортэ каселе специале, нэ се ворэ потэ днфэца prin атаре днвоалэ ла алэ ждекторис, ниче се ва потэ аллече знеи фортэ каселе специале нентрэ знеи прочесэ ordinаре, — а-семинеа нэ се ва потэ стинэра а се пертранта днаинтеа знеи кэрпил ждекторескул де фортэ днтелл касе, че се динэ де ждедэла де претэръ (§. 53).

§. 47.

Кандэ знеи жде некомпетинте ва фи ачченлатэ о днжэсэ, ми днжэсатэла лэ'ми ва фи датэ обленчиз-неа де некомпетинга фортэли дн терминэла дефинтэ prin перэзммантэла прочесэли, атэнчл пертрантареа се ва континэла ла ачестэ ждедэ, де ми дн зрмъ с'ар эррета, кэтикэ ждедэла нэ ера компетинте а лэа днжэса.

Namal пертрантэриле десэре невалидитатеа вер десфачереа кэсэторил, аэ десэре десэрипуреа де масэ ми патэ (арт II.) зрматэ ла о ждекторис че нэ ера компетинте а ждека атарл касе, — ми пертрантэриле фъксте дин еропе де кэтрэ знеи жде

biró által tévedésből, a katonai törvényhatósághoz, vagy nem is a törvénykezési eljárásra, hanem a közigazgatási hatóságok elibe tartozó tárgy fölött tartatnak, habár az illetéktelenség csak a felsőbb bíróságnál fődöntetik is föl, szüntetendők meg mint érvénytelenek, hivatalból, vagy azon esetben, ha a határozat a felek közt már jogérvényessé vált volna, az ellenzésre jogosított hatóság indítványára.

2. Dologi birói illeték.

48. §.

Melly ingatlan javak iránt kelljen a nyilvánkönyveket az első folyamodási törvényszékeknek, s mellyek iránt a járási hivatalok mint járási bíróságoknak, vezetniök, a nyilvánkönyvek szerkezetét tárgyazó szabályok által határozatlik meg.

Mindazon nemesi javakra nézve, mellyeknek birtokával az 1848 évig törvényhatóság gyakorlása volt egybekapcsolva, s azon helyek területébeni ingatlan javakra nézve, hol első folyamodási törvényszékek székelnek, az első folyamodási törvényszék, minden más ingatlan javakra nézve pedig azon járási hivatal, mint járási bíróság képezi a dologi bíróságot, mellynek körületében ezen javak fekszenek.

49. §.

Minden dologi cselekvények, ugymint: a leltározás, becsü, zártétel, árverés teljesítése, és a végrehajtási árverésnél bejött vételárnak elosztása, a dologi bíróságot illetik.

50. §.

Ingatlan jószágchozi dologi jogot tárgyazó keresetek, a birtokos személyeirei tekintet nélkül, habár az a katonai törvényhatóság vagy az udvarnagyi hivatal alatt állana is, csak a dologi bíróság előtt inditathatnak.

Ha a jószág több bíróságok körületében fekszik, felperes választásától függ, ezen bíróságok közül mellyiknél akarja keresetét megindítani.

51. §.

Ezen határozatok akkor is állanak, ha ingatlan jószágok fölosztása, vagy azok határainak megigazítása iránt foly per. Ha a határos jószágok különböző dologi bíróságok törvényhatósága alatt állanak, hasonlóan felperes választásától függ, ezen bíróságok közül, mellyiknél akarja keresetét megindítani.

52. §.

Olly keresetek, mellyeknek tárgyát valamely ingóságchozi dologi jog képezi, vagy a személyi bíró

nicht zusteht, und Verhandlungen, welche von dem Civilrichter irriger Weise über einen zur Militär-Gerichtsbarkeit, oder gar nicht zum Rechtsverfahren, sondern vor die Verwaltungsbehörden gehörigen Gegenstand gepflogen werden, sind auch, wenn die Unzuständigkeit erst in höherer Instanz entdeckt wird, von Amtswegen oder im Falle die Entscheidung zwischen den Parteien bereits rechtskräftig geworden sein sollte, auf Antrag der zur Aufhebung berechtigten Behörde als unzulässig aufzuheben.

2. Realgerichtsstand.

§. 48.

Ueber welche unbewegliche Güter die öffentlichen Bücher durch die Gerichtshöfe erster Instanz, und über welche dieselben durch die Bezirksämter als Bezirksgerichte zu führen seien, wird durch die Vorschriften über die Einrichtung der öffentlichen Bücher bestimmt.

Für alle adeligen Güter, mit deren Besitze die Ausübung der Gerichtsbarkeit bis zum Jahre 1848 verbunden war, und für die Realitäten in dem Gebiete der Orte, wo die Gerichtshöfe erster Instanz ihren Sitz haben, ist der Gerichtshof erster Instanz, für alle anderen unbeweglichen Güter aber das Bezirksamt als Bezirksgericht, in dessen Sprengel dieselben gelegen sind, die Real-Instanz.

§. 49.

Die Vornahme aller Real-Acte, als: der Inventur, Schätzung, Einführung des Sequesters, der Feilbietung und der Vertheilung des bei der executiven Feilbietung erzielten Kaufpreises unbeweglicher Güter kommt der Real-Instanz zu.

§. 50.

Klagen, welche ein dingliches Recht auf ein unbewegliches Gut zum Gegenstande haben, können ohne Rücksicht auf die Person des Besitzers, und selbst wenn dieser der Militär-Gerichtsbarkeit oder dem Hofmarschall-Amte unterliegen sollte, nur bei der Real-Instanz angebracht werden.

Ist das Gut in dem Sprengel mehrerer Gerichte gelegen, so hat der Kläger die Wahl, bei welchem dieser Gerichte er die Klage anbringen wolle.

§. 51.

Diese Bestimmungen gelten auch dann, wenn um die Theilung unbeweglicher Güter oder um die Berichtigung der Grenzen derselben gestritten wird. Stehen die an einander gränzenden Güter unter der Gerichtsbarkeit verschiedener Real-Instanzen, so steht dem Kläger ebenfalls die Wahl frei, bei welchem dieser Gerichte er die Klage anbringen wolle.

§. 52.

Klagen, welche ein dingliches Recht auf eine bewegliche Sache zum Gegenstande haben, kön-

ч'виле, despre знѣ оиентѣ че се дино де форѣ милитаре, вер не се дино ниче декам де прочесра жсдекторесакъ, чи де историтѣ административе, — ачесте лѣкрѣри, де ми некомпетѣа с'ар дескоперѣ нѣмаѣ љн форѣ маѣ љналѣ, се ворѣ десѣинца дин офѣиѣлѣ ка невалиде; сеѣж декамѣа деѣиѣнеѣа љнтре пѣрѣдѣ ар ѣи пѣсатѣ љн потере легале, се ва десѣинца дѣпѣ пропѣсѣиѣнеѣа историтатѣ каре ар дпентѣа де а о комѣате.

2. Форѣ реале.

§. 48.

Прѣн прескриптеле despre комѣнереѣа кѣрѣилорѣ пѣвличе се ва арѣта, пентѣа карѣ вѣнѣрѣ немишкѣторе сѣ се динѣ тѣвлеле пѣвличе дин партеѣа трѣвѣналелорѣ, ми пентѣа карѣ декѣтрѣ претѣре ка жѣдеѣе.

Пентѣа тоте вѣнѣрѣле новѣлитарѣ, кѣ а кѣрорѣ поссесѣне пѣлѣ ла 1848 ѣж љнпрезнатѣ есерѣидѣа потетатѣа жсдекторесѣлѣ, ми пентѣа тоте реалѣтѣдѣле дин кѣсприѣсѣа локѣрилорѣ, љн карѣ аѣ скѣмпѣл лорѣ трѣвѣналеле, Форѣ реале ва ѣи трѣвѣналѣл, сѣр' пентѣа тоте челелалте вѣнѣрѣ немишкѣторе Форѣ реале ва ѣи ачѣа претѣрѣ ка жѣдеѣѣ, љн ал кѣрѣл черкѣндарѣс се аѣлѣ вѣнѣрѣле.

§. 49.

љнтрепѣндеѣеа исторѣа антѣлорѣ реалѣ, прѣкѣм: инвентѣра с. катарѣѣа, прѣѣѣереѣа, пѣперѣа сѣчестѣрѣлѣ, лѣчѣтѣѣснеѣа, ми реѣѣрѣдѣеа прѣѣѣлѣ емитѣ дин вѣнѣрѣеа прѣн лѣчѣтѣѣсне есекѣтѣѣа а вѣнѣрилорѣ немишкѣторе компете Форѣлѣ реале.

§. 50.

љнкѣселе, че аѣ де оиентѣ знѣ дпентѣ реале не вр'знѣ вѣнѣ немишкѣторѣ, се ворѣ нотѣ да нѣмаѣ ла Форѣ реале, ѣѣрѣ а маѣ кѣѣѣа ла персѣна поссесѣорѣлѣ, ми кѣар' ми канѣѣ ачѣста ар ѣи сѣпѣсѣѣ Форѣлѣ милитаре вер офѣиѣлѣлѣ марѣсѣиѣлѣлѣ де кѣрѣе. — Афѣлѣндѣсе вѣнѣл љн черкѣндарѣлѣ маѣ мѣлорѣ жѣдеѣе, љнкѣсантеле арѣ воѣрѣ де а'ми дѣре инѣтанца ла каре ва воѣ дин еле.

§. 51.

Ачѣста се ва оѣсерѣа ми атѣнѣл, канѣѣ конѣравѣрѣсѣа ва ѣи despre љнѣѣрѣдѣеа вѣнѣрилорѣ немишкѣторѣ вер despre реѣѣлѣреѣа метѣлорѣ. Дѣкѣ вѣнѣрѣле љнвѣчѣнате ворѣ сѣа сѣѣ потетатѣеа жсдекторесакъ а дѣверѣѣа Форѣрѣ реалѣ, атѣнѣл аттерѣѣ сѣрѣшѣ дѣла воѣа љнкѣсѣторѣлѣ, ла каре дин ачѣсте жѣдеѣе сѣ'ми ваѣѣе љнкѣса са.

§. 52.

љнкѣселе, че аѣ де оиентѣ знѣ дпентѣ реале не знѣ лѣкрѣс мишкѣторѣ, се нотѣ да ла жѣделѣ

előtt, vagy azon bíróság előtt indítható, mellynek járásában az ingó dolog létezik.

§. 53.

Ugy az ingó mint az ingatlan dolgok birtokháborításai fölötti oly perlekedések, mellyeknél pusztán az utolsó tetteges birtokállapot kitudása forog fön, s mellyek sommásan tárgyalandók, azon járási bíróságnál (városilag kiküldött járási bíróságnál is) indíthatók, mellyeknek járásában a háborítás történt, s ingó dolgok tekintetében, míg azok más íharmadikhoz nem jutottak, azon járási bíróságnál (városilag kiküldött járási bíróságnál is) indíthatók, mellynek körületében a dolog létezik.

§. 54.

Valamelly ingatlan jószágra zálogjoggal biztosított követelés fizetése iránti keresetek, — továbbá valamelly ingatlan jószágra kieszközölt előjegyzés igazolása végetti keresetek, vagy az alperes lakhelye szerint illetékes bíróságnál, vagy annál indíthatók, melly alá alperes tartoznék, ha azon ingatlan jószágon tartaná lakását.

3. [Kereskedelmi törvényhatóság.

§. 55.

A kereskedelmi törvénytörvények azaz a kereskedelmi törvényhatóság gyakorlatára rendelt első folyamodási törvénytörvények hatáskörébe tartoznak:

1. A perlekedő felek minőségére tekintet nélkül:

- álladalmi papirosohlan, részvényekben, forgalomra szánt magánadáslevelekben és sorjegyekbeni vételi, áruszerzési, fedezeti és egyéb ügyletekből perok;
- bankári, pénzváltói, hajhászai és bizomány ügyletekből keletkező perok;

c) váltó ügyletekből perok;

d) a bankok számtárolati, forgalmányi, kölcsönzési, letéteményi és utalványozási ügyleteiből perok.

2. A kereskedők vagy gyárosoknak áruszállítók vagy fuvarosokkal, szállítási vagy fuvarozási ügyekből keletkező perok; továbbá azoknak a biztosítási vállalatokkal kárbiztosításokkal keletkező perlekedései.

3. A kereskedők között, továbbá kereskedők és gyárosok, vagy gyárosok között ügyleteik üzletéből származó perok, továbbá kereskedelmi és gyártársaságok vagy részvényegyletek tagjai között a társasági szerződésből keletkező perlekedések.

4. Egy részről kereskedők, gyárosok, bankárok, hajhászok, bizományosok, kereskedelmi ügynökök s áruszállítók, más részről ügyvezetők, könyvivők, vagy segédek közti perlekedések, mennyi-

nen entweder bei dem Personalrichter, oder auch bei dem Gerichte, in dessen Bezirke sich die bewegliche Sache befindet, angebracht werden.

§. 53.

Streitigkeiten über Besitzstörungen, sowohl beweglicher als unbeweglicher Sachen, bei welchen es sich bloß um die Erörterung des letzten faktischen Besitzstandes handelt, und über welche summarisch zu verhandeln ist, sind bei demjenigen (auch städtisch-delegirten) Bezirksgerichte anzubringen, in dessen Bezirke die Störung geschah, und können hinsichtlich beweglicher Sachen, so lange sie nicht auf einen Dritten übergangen, auch bei jenem (auch städtisch-delegirten) Bezirksgerichte, in dessen Sprengel sich die Sache befindet, angebracht werden.

§. 54.

Klagen auf Zahlungen einer mit Pfandrecht auf ein unbewegliches Gut versicherten Forderung, dann Klagen zur Rechtfertigung der erwirkten Vormerkung auf ein unbewegliches Gut sind entweder bei dem, nach dem Wohnsitze des Beklagten zuständigen, oder demjenigen Gerichte anzubringen, welchem der Geflagte untersteht, wenn er auf dem unbeweglichen Gute seinen Wohnsitz hätte.

3. Handelsgerichtsbarkeit.

§. 55.

In den Wirkungskreis der Handelsgerichte, d. i. der zur Ausübung der Handelsgerichtsbarkeit bestimmten Gerichtshöfe erster Instanz gehören:

1. ohne Rücksicht auf die Eigenschaft der Streitführenden Parteien:

- die Streitigkeit aus Kauf-, Lieferungs-, Deckungs- und anderen Geschäften in Staatspapieren, Actien, zum Verkehre bestimmten Privat-Schuldverschreibungen und Losen;
- die Streitigkeiten aus Banquier-, Wechsel-, Mäkler- und Commissions-Geschäften;

c) die Streitigkeiten aus Wechsel-Geschäften;

d) die Streitigkeiten aus den Escompt-, Giro-, Leih-, Depositen- und Anweisung-Geschäften der Banken.

2. Die Streitigkeiten der Handelsleute oder Fabrikanten mit Speditoren oder Frächtern aus Speditions- oder Frachtgeschäften, ferner die Streitigkeiten derselben mit den Versicherungs-Unternehmungen aus Schadensversicherungen.

3. Die zwischen Handelsleuten, dann zwischen Handelsleuten und Fabrikanten, oder zwischen Fabrikanten aus der Betreibung ihrer Geschäfte entstehenden Streitigkeiten, dann die Streitigkeiten zwischen den Theilnehmern an Handels- und Fabriks-Gesellschaften und Actienvereinen aus dem Gesellschaftsvertrage.

4. Die Streitigkeiten zwischen Handelsleuten, Fabrikanten, Banquiers, Mäklern, Commissionsären, Handels-Agenten und Speditoren einerseits, und ihren Geschäftsleitern, Buchhal-

персонале, соаѣ ми ла жадекториа, ан алѣ кърел черкѣ се афлѣ лѣкрѣлѣ мишкѣторѣ.

§. 53.

Kontraverenciele despre cunintipul din posesiunea lucrurilor atat mișcătoare cât și nemışcătoare, la care e vorba numai de a lăsa pe cea din urmă posesiune și față mișcătoare de pe pe tranta și modă cunintipul, ce vorbă adduce la avelă жадекѣ де претърѣ, (ми претърѣ делегатѣ,) ан алѣ кърел цинѣ с'а антѣмплатѣ cunintipul din posesiune, ми катѣ пентрѣ лѣкрѣри мишкѣторѣ се vorbă poté adduce ми ла ачелѣ жадекѣ де претърѣ (ми претърѣ делегатѣ) ан алѣ кърел цинѣ се афлѣ лѣкрѣлѣ, дѣсѣ numai дакѣ ачелѣ лѣкрѣри нѣ трекърѣ ла вр'енѣ алѣ трѣило.

§. 54.

Анкѣселѣ пентрѣ рѣснѣндѣроа знеѣ претинѣнѣ асѣкрѣте кѣ дрѣнѣ инотѣкарѣ пе знѣ знѣ немѣшкѣторѣ, апоѣ антѣселѣ спре жѣстѣфикарѣоа прѣпотѣчѣнѣ мишкѣторѣ пе знѣ знѣ немѣшкѣторѣ, се vorbă да соаѣ ла жадекѣлѣ че е компетинѣ данѣ локѣинѣда антѣсѣатѣлѣ, соаѣ ла ачелѣ жадекѣлѣ, кърѣлѣ ар ѣи сѣвординѣлѣ антѣсѣатѣлѣ жадѣ ар авѣ локѣинѣда се пе знѣлѣ немѣшкѣторѣ.

3. Potestatea жадѣциѣре коммерциѣле.

§. 55.

De сфера жадѣцѣлѣрѣ коммерциѣлѣ, адекѣ а трѣзнѣлѣлѣрѣ дѣстѣнѣте спре а дѣрпѣнде потѣстѣтеа жадѣциѣре меркѣнтѣле, се цинѣ:

1. Фърѣ де а маѣ кѣзѣта ла карѣтѣтеа пѣрѣцѣлѣрѣ че се жадѣкѣ,

a) контрѣверѣциѣле дѣн дѣрѣверѣлѣ де кѣмпѣрѣлѣрѣ, прѣстѣлѣне, асѣкрѣте ми дѣн аѣтѣле, ан харѣлѣ де стѣтѣ, анѣиѣ, овѣлѣгѣчѣнѣлѣ прѣѣтѣ дѣстѣнѣте пентрѣ спѣкѣлѣчѣнѣне ми ан сорѣлѣ;

b) контрѣверѣциѣле нѣкѣсте дѣн дѣрѣверѣлѣ банкѣрѣлѣрѣ, скѣмпѣторѣлѣрѣ, сѣмпѣрѣлѣрѣ ми коммѣциѣрѣлѣрѣ;

c) контрѣверѣциѣле дѣн негоѣде сѣмпѣрѣлѣрѣ;

d) контрѣверѣциѣле банѣлѣлѣрѣ дѣн негоѣдѣнтѣлѣ де есѣомѣтѣлѣ, пѣрѣлѣ, антѣрѣнтѣлѣ, дѣнотѣте ми асѣсѣнтѣлѣнѣ.

2. Контрѣверѣциѣле негоѣдѣторѣлѣрѣ верѣ фѣрѣлѣ канѣлѣлѣрѣ дѣн дѣрѣверѣлѣ де сѣдѣчѣнѣлѣ верѣ антѣкрѣлѣтѣрѣ; контрѣверѣциѣле ачѣлѣорѣамѣ кѣ антѣрѣпрѣнѣлѣнтѣлѣ де асѣкрѣтѣлѣ дѣн асѣкрѣчѣнѣлѣ де данѣлѣ.

3. Контрѣверѣциѣле че дѣн есѣрѣцѣлѣ негоѣдѣнтѣлѣлѣрѣ лѣрѣ се нѣскѣ антѣ негоѣдѣторѣ, апоѣ антѣ негоѣдѣторѣ ми фѣрѣканѣлѣ, верѣ антѣ фѣрѣканѣлѣ, апоѣ контрѣверѣциѣле дѣн контрѣанѣте де антѣсѣрѣ антѣрѣ чеѣ че леаѣ партѣ ла сѣдѣчѣлѣлѣ де коммерѣлѣ ми де фѣрѣче, ми ла рѣзнѣнѣлѣ антѣрѣлѣ.

4. Контрѣверѣциѣле антѣ негоѣдѣторѣ, фѣрѣканѣлѣ, банкѣрѣлѣ, сѣмпѣрѣлѣ, коммѣциѣнѣрѣлѣ, коммѣлѣ ми сѣдѣдѣторѣ дѣнотѣте ми партѣлѣлѣ трѣлѣлѣрѣ лѣрѣ, рѣчѣнѣрѣлѣ верѣ ажѣстѣлѣлѣлѣ лѣрѣ де аѣтѣ харѣлѣ, прѣ-

ben a szolgálatadó ügyletét vagy a közöttük fönálló szolgálati viszonyt érdeklik.

§. 56.

A kereskedelmi törvényhatóság alá tartozó keresetek selperes választása szerint vagy azon kereskedelmi törvényszéknél indíthatnak, mellynek járásában az alperes rendes lakását tartja, vagy a hol aláírási czímé bejegyeztetett, vagy mellynek járásában kereskedelmi telepe létezik.

A személyi peres ügyekben bizonyos esetekre nézve beálló különös birói illetékek (§. 31. s. köv. §§) kereskedelmi törvényszékekre is alkalmazandók.

§. 57.

Azon helyeken, hol a kereskedelmi törvényhatóság gyakorlatára jogosított első folyamodási törvényszék nem létezik, az az elibe tartozó perek, a váltó ügyletekből keletkezők (§. 55. §. 1. sz. c. bet.) hívételével, az illető közönséges bíróság előtt is indíthatnak.

§. 58.

Váltó-keresetek csak a kereskedelmi törvényhatóság gyakorlatára jogosított első folyamodási törvényszéknél indíthatnak.

A váltók megsemmítése a kereskedelmi törvényhatóság gyakorlatára kirendelt azon első folyamodási törvényszéket illeti, mellynek körületében a váltó fizetési helye létezik.

4. Bányai törvényhatóság.

§. 59.

A bányai törvényhatóság gyakorlatára rendelt első folyamodási törvényszékek határoznak körületekben belül minden peres ügyekben:

1. bányákhoz s azok tartozékához dologi jogok fölött, mi alatt nemcsak a bányai hatóság által engedélyezett minden turzási vagy fölkérési művek s adományozott bányák, hanem mindazon földfölötti épületek, telkek és építmények is értendők, melyek az ásványok nyeresére és elkészítésére szánvák, vagy különben a művel egy egészként kövők össze s atkint használatnak;

2. az illy művek és tartozékok használata fölött;

3. a mezőbeni kor fölött, bányaadományozásoknál;

4. a bányamező kimérése (a bányamértéknek meghatározott elkörzesseli alkalmazása) végetti fölhívás fölött;

5. a bányamezők elkörzése, határjelölése (határkövezése) fölött;

6. bánya- és huttművek nyereségei és pótlékai fölött;

tern oder Gehilfen andererseits, in soferne sie das Geschäft des Dienstgebers oder das zwischen ihnen bestehende Dienstverhältniß betreffen.

§. 56.

Klagen, welche sich zur Handelsgerichtsbarkeit eignen, können nach der Wahl des Klägers entweder bei demjenigen Handelsgerichte angebracht werden, in dessen Bezirke der Beklagte seinen ordentlichen Wohnsitz hat, oder wo dessen Firma protokolliert ist, oder in dessen Bezirke seine Handels-Niederlassung sich befindet.

Die in Personalstreitsachen für gewisse Fälle eintretenden besonderen Gerichtsstände (§§. 31 u. f.) finden auch auf die Handelsgerichte Anwendung.

§. 57.

An Orten, wo sich kein zur Ausübung der Handelsgerichtsbarkeit bestimmter Gerichtshof erster Instanz befindet, können die dahin gehörigen Streitigkeiten, mit Ausnahme derjenigen aus Wechselgeschäften (§. 55, Nr. 1, lit. c), auch bei dem zuständigen gewöhnlichen Gerichte angebracht werden.

§. 58.

Wechselklagen können nur bei dem zur Ausübung der Handelsgerichtsbarkeit bestimmten Gerichtshofe erster Instanz angebracht werden.

Die Amortisirung von Wechseln steht demjenigen zur Ausübung der Handelsgerichtsbarkeit bestellten Gerichtshofe erster Instanz zu, in dessen Sprengel sich der Zahlungsort des Wechsels befindet.

4. Berggerichtsbarkeit.

§. 59.

Die zur Ausübung der Berggerichtsbarkeit bestimmten Gerichtshöfe erster Instanz entscheiden innerhalb ihres Sprengels in allen Streitigkeiten:

1. Ueber dingliche Rechte auf Bergwerke und deren Zugehör, worunter nicht nur alle von der Bergbehörde bewilligten Schurf- oder Muthungsbaue und verlassene Bergbaue, sondern auch alle diejenigen Taggebäude, Grundstücke und Anlagen zu rechnen sind, welche zur Gewinnung und Aufbereitung der Mineralien bestimmt oder sonst als ein Ganzes mit dem Werke verbunden sind, und benützt werden;

2. über die Benützung solcher Werke und deren Zugehör;

3. über das Alter im Felde bei Bergwerksverleihungen;

4. über die Aufforderung zur Feldbestreckung (Lagerung des Grubenmaßes mit bestimmter Begrenzung);

5. über die Begrenzung, Vermarkung (Verlöschsteinung) der Grubenfelder;

6. über Ausbeutung und Zubußen von Berg- und Hüttenwerken;

като се динѣ де негодимантѣ доннаѣ лѣкѣрѣи пер де реферинга де сервицѣ че кѣтъ дѣтро еѣ.

§. 56.

Лѣкѣрѣе че се динѣ де форѣа коммерциале, се ворѣ потѣ да дѣпѣ алѣперѣа лѣкѣсторѣаѣ сеаѣ ла ачѣлѣ тривнаѣлѣ коммерциале, дѣ ал кѣрѣи черкѣндарѣа аѣ лѣкѣсѣаѣ локѣица са ordinаре, сеаѣ знде е дѣмпротоколѣтѣ фирма лѣи, сеаѣ дѣ ал кѣрѣи черкѣ се аѣлѣ ашпѣзѣмантѣа лѣи коммерциале.

Форѣрѣе специалѣ (§. 31 ш. зрм.) че аѣ локѣ дѣ контраверсиѣ персонаѣлѣ пѣнтрѣ нече касѣрѣ а-нѣме, се апликѣ шѣ ла тривнаѣлѣ коммерциалѣ.

§. 57.

Дѣ локѣрѣи знде нѣ се аѣлѣ нѣче о кѣрте жѣдекѣторѣаскѣ де дѣтелѣлѣ форѣа declinatѣ а депинде потѣтатаѣ жѣдециарѣ коммерциале, контраверсиѣе че се динѣ де атарѣи жѣдеце се потѣ addѣче шѣ ла компетитѣле жѣдецѣ ordinаре, аѣарѣ де чѣле че се пасѣ дѣн даравѣрѣ камѣиалѣ (§. 55, Nr. 1, lit. c.)

§. 58.

Лѣкѣсѣе камѣиарѣ се потѣ да нѣмаѣ ла кѣртеа жѣдекѣторѣаскѣ де форѣаѣ примѣ declinatѣ а депинде потѣтатаѣ жѣдециарѣ коммерциале.

Амортизарѣа полицѣлорѣ компѣте ачѣлѣ кѣрѣи жѣдекѣторѣсѣи де форѣаѣ дѣтелѣ declinate а жѣдека дѣ чѣле меркантиѣ, дѣ алѣ кѣрѣи черкѣ се аѣлѣ локѣлѣ де солѣрѣа полицѣи.

4. Potestatea жѣдекѣторѣаскѣ дѣ касѣ минерарѣ.

§. 59.

Кѣрѣиѣ жѣдекѣторѣсѣи де форѣаѣ примѣ, declinate а жѣдека дѣ касѣ минерарѣ, ворѣ деѣидѣ дѣ черкѣндарѣлѣ лорѣ дѣ tote контраверсиѣе:

1. десѣре дрѣнтѣрѣи реалѣ шѣ вѣлѣ с. фодине металѣче шѣ чѣле че се динѣ де дѣнсѣле, знде нѣ се нѣмерѣ нѣмаѣ конѣцѣсниѣе date дерѣтрѣ аstopitatea минераре де а чѣрѣчѣта дѣнѣ вѣне металѣче шѣ де а сѣѣа, шѣ конѣцѣспѣрѣе минерарѣ конѣсѣе де дѣнѣа, чѣ шѣ tote ачѣле конѣцѣспѣрѣе дѣнѣ фадѣтѣ, пѣ-мѣнтѣрѣи шѣ ашпѣзѣминѣте, карѣи-с' declinate сѣре а кѣштѣга шѣ прѣпарѣ минералѣе, сеаѣ карѣи шѣ дѣ алѣ modѣ сѣнтѣ коллегатѣе ка зндѣ дѣнтрѣгѣ кѣ ваѣа с. фодина шѣ се фодосѣскѣ;

2. десѣре фодосѣрѣа де атарѣи оперѣ шѣ де чѣле че се динѣ де дѣнсѣле;

3. десѣре векѣмеѣа дѣ арѣалѣлѣ минераре ла конѣцѣснаѣа де фодине минерарѣ;

4. десѣре проѣварѣе де а деѣиѣе марѣиѣиѣе, дѣнтрѣ карѣи сѣ се рѣстриѣгѣ лѣкѣрѣеа минераре;

5. десѣре нѣнѣрѣеа де метѣ арѣалѣлѣи де ваѣтѣ;

6. десѣре фодосѣлѣ шѣ кѣтѣлѣ де конѣцѣспѣрѣе сѣрѣординаре дѣнѣ фодине минерарѣ шѣ сѣтрѣиѣе;

7. késedelmi nyilatkozatok fölött;

8. bányaművelési jogositványok fölszabadtása (elvesztése) iránti nyilatkozatok fölött;

9. örökhalag-illetmények, vagy egyéb akna- és alagadók fölött;

10. idegen bányamezőkbe vezetett segéd és fölnyitási művekérti kártalanítás fölött;

11. az idegen bányák, épületek, vízeresztő, légvezető és kitakarító készülétek közös használatáérti kártalanítás fölött;

12. a társládák fölött, azok kezelése, hátralevő járulványok, s azoknak a társládai tagok iránti kötelezettségeik miatt;

13. bánya- és hutaművekeni rongálások fölött, melyek a bánya-törvények rendeleteinek elhanyagolásából származnak;

14. bányavizek tulajdona vagy használata fölött;

15. a közös bánya- és hutaművek üzlete, használata, vagy értéktése iránti társasági szerződések fölött;

16. a műnek s tartozékának üzlete iránti kezelés és számvitel fölött, a bányabirtokosok s ezeknek tisztjei vagy meghatalmazottjai között.

60. §.

A bányászati ügyekbeni törvényhatóság gyakorlatára rendelt első folyamodási törvényszékek tartoznak a körületekben fekvő bányák s azok tartozéka fölött a bányakönyvet is vezetni, s az azok fölötti dologi törvényhatóság egyéb hivatalos cselekvényeit is gyakorolni.

61. §.

Bányászati tárgyakat érdeklő birtokháborítási perekben, melyeknél a legutolsó tetleges birtoktalapot tárgyalása forog fön, azon járási bíróság határoz, mellynek körületében a birtokháborítás történt.

62. §.

A bányabirtokosok és bányamunkások között a szolgálati szerződésből eredő pereket, habár az utóbbiak állandóul vannak is fölfogadva, a járási bíróság határozza el.

II. A végrehajtási eljárásban.

63. §.

A végrehajtás első foka mindig azon bírónál kérendő, kitől az első folyamodási határozat eredt, vagy ki előtt a végrehajtásra alkalmas egyezség kötött.

Mennyiben kérethetnek a további végrehajtási fokok közvellenül azon bíróságnál, mellynek járásában a végrehajtás teljesítendő, a perrendtartás

7. über Retardats-Erklärungen;

8. über Frei-Erklärungen (Verfallenheit) von Bergbauberechtigungen;

9. über Erbftollengebühren oder sonstige Schacht- und Stollenabgaben;

10. über Entschädigung für in fremde Grubenfelder geführte Hilfs- und Aufschlußbaue;

11. über Entschädigung für die Mitbenützung fremder Grubengebäude, Wasserlösungs-, Wetterführungs- und Förderungs-Vorrichtungen;

12. über die Bruderladen, wegen deren Verwaltung, wegen rückständiger Beiträge und wegen der Verpflichtungen derselben gegen die Bruderladgenossen;

13. über Beschädigungen an Berg- und Hüttenwerken, welche aus einer Vernachlässigung der Vorschriften der Berggesetze entstehen;

14. über das Eigenthum oder die Benützung von Grubenwässern;

15. über Gesellschaftsverträge, rüchftlich des Betriebes, der Benützung oder Verwerthung gemeinschaftlicher Bergbaue und Hüttenwerke;

16. über die Verwaltungs- und Rechnungs-führung zwischen Bergwerksbesitzern und ihren Beamten oder Bevollmächtigten über den Betrieb des Werkes und dessen Zugehör.

§. 60.

Die zur Ausübung der Gerichtsbarkeit in Bergbau-Angelegenheiten bestimmten Gerichtshöfe erster Instanz haben auch das Bergbuch über die in ihrem Sprengel gelegenen Bergwerke und deren Zugehör zu führen, und die übrigen Amtshandlungen der Real-Gerichtsbarkeit über dieselben auszuüben.

§. 61.

In Streitigkeiten über Besitzstörungen, welche Bergbau-Objekte betreffen, und wobei es sich um die Erörterung des letzten faktischen Besitzstandes handelt, entscheidet das Bezirksgericht, in dessen Sprengel die Besitzstörung vorgefallen ist.

§. 62.

Streitigkeiten aus dem Dienstvertrage zwischen den Werkbesitzern und den Bergarbeitern entscheidet, auch wenn die letzteren bleibend aufgenommen sind, das Bezirksgericht.

II. Im Vollstreckungsverfahren.

§. 63.

Der erste Grad der Execution ist stets bei demjenigen Richtern anzufuchen, von welchen das Erkenntniß erster Instanz ergangen, oder bei welchen der zur Execution geeignete Vergleich geschlossen worden ist. In wieferne die weiteren Executiongrade unmittelbar bei demjenigen Gerichte angefucht werden können, in dessen Be-

7. despre dekretările de întârziare recunoscute prin lege;

8. despre dekretările care se fac de către minele a petrecerilor, adică proprietarilor la c'asă stăru;

9. despre taxele pentru galeria c. kăminăle principale, vor altele kămince pentru locurile de scărzura unei mi pentru galerie;

10. despre decădere pentru construcțiile de ajutoare și de decădere pentru aparatele de alăzia;

11. despre decădere pentru construcțiile de apă, edificiale și aparatele altele de depozitare unei, kămince aerului și altele scărzuri;

12. despre casa comuna de ajutoare, administrarea ei, contribuțiile pe care și îndatoririle ei față de cei ce ieșă parte la dăru;

13. despre stricături la fodine și scărzuri pe care și nevoierile prescripțiilor locale minele;

14. despre proprietatea pe folocirea angloare ce se scărzuri din vâ;

15. despre contrate de asociere și privința kămincei, folocirea pe vinderile fodinelor și scărzurilor minele comune;

16. despre administrarea și dăruirea părților între proprietarilor vâlelor și oficiilor pe amputericiilor lor, despre lăruirea și oficiile minele și an cele ce se țin de ea.

§. 60.

Trăvănălele declinate a depinde potestatea judeciare și kăse ce se țin de kătră minele, vor și țin și kătea minele despre fodinele din cercăndările lor și despre cele ce se țin de dăruirea și vor și kămince și celelele lăruire ce se țin de judecarea reale.

§. 61.

An kăse de cminții din posesiune, ce se țin de oăntele de kătră de minele, și unde e vorba numai de lăruirea celor din zruț posesiuni și fante, decide judecările de prețuri, și ală kătră și instă c'a kămincei cmințioara din posesiune.

§. 62.

Kontraverciile din kontrate de serviciu între proprietarilor de fodine și între lăruirilor minele, le decide judecările de prețuri, și kăndă aceseli din zruț vor și kămince pentru totdeauna.

II. An procesura esecutivă.

§. 63.

Anteiză gradă de esecutivă se va cere totdeauna dela judecările, dela kătră a emiț cămințioara și forță primă, vor la kătră c'a kămincei kămințioara kămințioara pentru esecutivă.

Perșămintălele judecătorești apară pînă kămințioara se potă cere gradele altele de esecutivă dela aceseli judecări, și ală kătră ceră e a

határozza meg. Városilag kiküldött járási bíróságok az ingóságokbani végrehajtás megtételére föl vannak ugyan hatalmazva, de nem az ingatlanokbani végrehajtás teljesítésére.

A végrehajtás teljesítésére nézve a 9—11 §§. rendeletei tartandók meg.

64. §.

A külföldi bírói hatóságok határozatainak fogantatása, a mennyiben idegen álladalmak bíróságainak határozatai, a fenálló törvények s álladalmi szerződvények szerint az ausztriai álladalomban általában végrehajthatók, csak azon első folyamodási törvényszék által engedtetethetik meg, mellynek bírói járásában a végrehajtás teljesítendő.

65. §.

Abbeli határozatért, hogy a végrehajtási jog az ítélet vagy bírósági egység után következett tényeknél fogva elenyészett, a végrehajtást szenvedő csak azon bíróságnál léphet föl, melly a végrehajtás első fokát elrendelte.

66. §.

A végrehajtás előleges megállítása végetti kérelem, ez esetben, azon bíróságnál is beadathatik, melly a végrehajtás teljesítésére hivatva van.

Egy harmadiknak azon végrehajtási cselekvény megszüntetése végotti keresete is, melly által ő magát birtokában, tulajdonában vagy más jogában sértve érzi, felperes választása szerint vagy ítélt bíróságnál vagy az azon bíróságnál nyújthatatik be, melly a végrehajtási cselekvényt teljesítette.

III. A csődeljárásban.

67. §.

A csőd rendszerint az eladósodottnak személyi bíróságánál, és pedig olly nemesi javak birtokosai ellen, mellyekkel az 1848. évig a törvényhatóság gyakorlása volt egybekapcsolva, s azon helységek lakosai ellen, mellyekben első folyamodási törvényszék székelt, ennél, különben pedig a járási bíróságnál nyitandó meg, s mindig az adósoknak összes, bárhol található ingó javaira, továbbá azon koronatországokban, mellyekben hasonló csődrendtartás hatályos, fekvő ingatlan javaira kiterjed.

Fontos bukási esetekben az adós vagy a hitelesők kérelme, avvagy az alsóbb hatóságok indítványa folytán, a föltörvényszék által a csőd tárgyalására azon első folyamodási törvényszék küldetethetik ki, mellynek körületében az adós lakhelye van.

zürke die Execution vollzogen werden soll, bestimmt die Gerichtsordnung. Städtisch-delegirte Bezirksgerichte sind zwar zur Vornahme der Mobilien, nicht aber zu jener der Immobilien-Execution berechtigt.

In Ansehung des Vollzuges der Execution sind die Vorschriften der §§. 9—11 zu beobachten.

§. 64.

Der Vollzug der Erkenntnisse auswärtiger Gerichtsbehörden kann, in soferne die Erkenntnisse der Gerichte fremder Staaten nach den bestehenden Gesetzen und Staatsverträgen in dem österreichischen Staate überhaupt vollstreckbar sind, nur von demjenigen Gerichtshofe erster Instanz bewilliget werden, in dessen Gerichtsbezirk die Execution vollzogen werden soll.

§. 65.

Um Entscheidung, daß das Executionrecht durch Thatfachen, welche dem Erkenntnis oder dem gerichtlichen Vergleich nachgefolgt sind, erloschen sei, kann der Execut nur bei dem Gerichte einschreiten, welches den ersten Grad der Execution bewilliget hat.

§. 66.

Das Ansuchen um vorläufige Einstellung der Execution kann in diesem Falle auch bei jenem Gerichte angebracht werden, welches zur Vornahme der Vollstreckung berufen ist.

Auch die Klage eines Dritten wegen Aufhebung eines Executionsbates, durch welchen er sich in seinem Besitze, Eigenthume oder in einem anderen Rechte gekränkt erachtet, kann nach der Wahl des Klägers entweder bei dem Erkenntnisgerichte oder bei jenem Gerichte, welches den Executionsbat vorgenommen hat, angebracht werden.

III. Im Concursverfahren.

§. 67.

Der Concurß ist in der Regel bei der Personal-Instanz des Verschuldeten, und zwar wie bei der Besitzer adeliger Güter, mit welchen die Ausübung der Jurisdiction bis zum Jahre 1848 verbunden war, und wider Einwohner derjenigen Ortschaften, in welchen ein Gerichtshof erster Instanz seinen Sitz hat, bei diesem Letzteren, außerdem aber bei dem Bezirksgerichte zu eröffnen, und erstreckt sich stets auf das gesammte, wo immer befindliche bewegliche, dann auf das in den Kronländern, für welche die gleiche Concurß-Ordnung Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen desselben. Für wichtige Creditfälle kann auf Ansuchen des Schuldners oder der Gläubiger oder auch über Antrag der Unterbehörden von dem Obergerichte der Gerichtshof erster Instanz, in dessen Sprengel der Verschuldete seinen Wohnsitz hat, zur Verhandlung des Concurßes delegirt werden.

се право на ликвидация ескажувања. Претреле делегате аз дрентал де а право ескажување не ликвидаторе, сар' не ми по чело немишк'оре.

Како не пр'а правото ескажување на фант, се ворџ оксерва перзале дин § 9—11.

§. 64.

Ескажувања сжтинделорџ пронаучиате де ждеце етрине, дексмба, дсрџ лејиле ми трпнтателе де етал антзал, сжтинделе пронаучиате де ждеце-ле аиторџ етале се нотџ нечетотџ ескаста на етаталџ Азетриет, се ва нотџ кончеде нсмаџ декџтрџ ачеа крпте ждекџторесекџ де антџлџ форџ, на алџ крпел черкандарџ е а се амплини ескажување.

§. 65.

Супре а се деиде, кснтџ дренталџ де ескажување с'а етинеџ прин фанте, че аз зрматџ дсрџ сжтинџ вер дсрџ дивојала фџкџтџ дпайтеа ждекџториеџ, ескажџлџ се ва нотџ адреса нсмаџ кџтрџ ждекџторџа, карџ а кончесџ антџлџ градџ де ескажување.

§. 66.

Черереа нентџ а конџини деокамдатџ ескажување, се нотџ да на ачестџ касџ ми ла ачелџ ждегџ, карџ е компетинте де а ефсатса ескажување.

Ми инстанџа зсџ алџ трџле нентџ рџдикареа ескажување, прин карџ се еимте ассеприџ на посесџвање, проприџатџа вер алџ дрентџ алџ сџџ, се ва нотџ да дсрџ аллечереа инстантелџ сџџ ла ждегџлџ че а пронаучиалџ сжтинџа, сџџ ла ачела, карџ а дпирепринсџ антџлџ ескажување.

III. Прочесџра де конкџрсџ.

§. 67.

Конкџрсџлџ де перзџл се ва деиде ла форзџл персоналџ алџ фалџлџл, ми антџе на конџра посесџорџл де вспрџл повџлтарџ, кџ карџ пџлџ ла 1848 ера дпирепнатџ нотетале ждекџторесекџ, ми дпконџра локџиторџл дин ачело локџрџ, на карџ вр'о крпте ждекџторесекџ де форзџл примџ про сказылџ сџџ, се ва деиде ла ачџаста крпте, сар' афорџ де ачџаста ла ждегџлџ де прџсрџ, ми се еелинде толдоасна несте тотџ аверџа лџ чџа мишкџторџа вер знде се ва афла, апол несте тотџ аверџа лџ чџа немишкџторџа че се афлџ на перџле имперџлџл, нентџ карџ аро нотџре ачџашџ леце де конкџрсџ.

На касрџ дпсепмџторџа де крџдџ, де ва черџ деторџлџ вер кредиторџл, сџџ ми де ворџ проазне аиторџлџиле маџ де жџсџ, крптеа апеллатџлџ ва нотџ делегџа супре нертрантареа конкџрсџлџл не крптеа ждекџторесекџ де антџлџлџ форџ, на алџ крпел черкандарџ аро фалџлџл локџинџа са.

§. 68.

Ha oly vagyontulást, kinek vagyona fölött az említett koronaországokon kívül nyitott csőd, azokban ingatlan javakat bír, ott ezen javak fölött külön csődöt kell nyitni.

Ha azon ingatlan javak, mellyek fölött a csőd megnyitandó, különböző koronaországokban, vagy különböző bíróságok alatt vannak, ez esetben a megelőzés határoz.

§. 69.

A kereskedők, gyárosok s a velők egyenlő közkereseti társaságok és részvényegyletek fölötti csődtárgyalás a kereskedelmi törvényhatóság gyakorlatára hivatott azon első folyamodási törvényszéket illeti, mellynek körületében meg vannak telepedve.

§. 70.

A bányásztársulat, mint ilyen fölötti csődtárgyalás azon első folyamodási törvényszéknél tartandó, melly az a fölötti bányai törvényhatóság gyakorlatára rendeltetett.

Harmadik fejezet.

A peres ügyeken kívüli ügyletekbeni törvényhatóságokról.

§. 71.

Hagyatékok tárgyalására rendszerint, az a járási hatóság (városilag kiküldött járási bíróság is) van hivatva, mellynek járásában a meghalt rendes lakását tartotta.

§. 72.

Ha azonban valamely hagyatékban oly nemesi javak léteznek, mellyeknek birtokával az 1848 évig a törvényhatóság gyakorlása volt egybekapcsolva, vagy azon helyek területében fekvő ingatlan javak, hol első folyamodási törvényszékek székelnek, ugy a tárgyalás azon első folyamodási törvényszéket illeti, mellynek járásában a meghalt rendes lakása volt.

Egyéb hagyatékokra nézve, mellyek nevezetes jószág- vagy más vagyontulást foglalnak magukban, a főtörvényszék által a felek kívánságához képest, valamely első folyamodási törvényszék küldethetik ki, a hagyaték-tárgyalás teljes ellátása végett.

§. 73.

Ha valamely ausztriai álladalmi polgár külföldön halt meg, a hagyaték-tárgyalás a belföldön utolsó rendes lakhelye járási bíróságát, vagy ha lakása ki nem tudathatik, azon járási bíróságot vagy első folyamodási törvényszéket (§. 72 §) illeti, mellynek körületében ingatlan javai egészen vagy legnagyobb részint, s ha csupán ingó vagyont bír

§. 68.

Besitzt der Creditar, über dessen Vermögen außer den genannten Kronländern der Concurs eröffnet wurde, in denselben unbewegliche Güter, so muß dieselbst über diese Güter ein besonderer Concurs eröffnet werden.

Liegen die unbeweglichen Güter, über welche der Concurs zu eröffnen ist, in verschiedenen Kronländern oder unter verschiedenen Gerichten, so gibt die Zuorkommung den Ausschlag.

§. 69.

Die Concursverhandlung über Handelsleute, Fabrikanten und die ihnen gleichgestellten Gewerkschaften und Actien-Vereine steht dem zur Ausübung der Handelsgerichtsbarkeit bestimmten Gerichtshofe erster Instanz zu, in dessen Bezirk sie ansässig sind.

§. 70.

Die Concursverhandlung über eine Gewerkschaft als solche ist bei demjenigen Gerichtshofe erster Instanz zu pflegen, welcher zur Ausübung der Berggerichtsbarkeit über dieselbe bestimmt ist.

Drittes Hauptstück.

Von der Gerichtsbarkeit in Geschäften außer Streitsachen.

§. 71.

Zur Abhandlung von Verlassenschaften ist in der Regel das (auch städtisch-delegirte) Bezirksgericht berufen, in dessen Bezirk der Verstorbene seinen ordentlichen Wohnsitz hatte.

§. 72.

Befinden sich jedoch in einer Verlassenschaft adelige Güter, mit deren Besitz die Ausübung der Gerichtsbarkeit bis zum Jahre 1848 verbunden war, oder Realitäten in dem Gebiete der Orte, wo die Gerichtshöfe erster Instanz ihren Sitz haben, so kommt die Abhandlung demjenigen Gerichtshofe erster Instanz zu, in dessen Bezirk der Verstorbene seinen ordentlichen Wohnsitz hatte.

Für andere Verlassenschaften, welche einen bedeutenden Güter- oder anderen Vermögensbesitz in sich begreifen, kann auf Ansuchen der Parteien von dem Obergerichte ein Gerichtshof erster Instanz zur vollständigen Pflege der Verlassenschaftsabhandlung delegirt werden.

§. 73.

Ist ein österreichischer Staatsbürger im Auslande gestorben, so kommt die Verlassenschafts-Abhandlung dem Bezirksgerichte seines letzten ordentlichen Wohnsitzes im Inlande, oder, wenn sich dieser nicht ausmitteln läßt, demjenigen Bezirksgerichte oder Gerichtshofe erster Instanz (§. 72) zu, in dessen Sprengel sich seine unbeweglichen Güter ganz oder zum größten Theile und wenn er bloß bewegliches Vermögen beses-

§. 68.

Dakъ фактътъ с. кредитора, несте а крпс авере с'а децкис конкрус афаръ дс нсмителе депл, ва поезде ан ачесте депл внсрл немимк-торе, се ва децкис ави знд конкрус сиециале несте ачесте внсрл.

Кандс внсрлс немимк-торе, несте крпс е а се децкис конкрус, се ворс афла ан диверсе депл вер сха диверсе жсдек-торис, атснл препен нга (каре а аукаатс анainte) аре прес ринд.

§. 69.

Пертантаеа де конкрус несте неродитопт ми фаспангл, анол несте содичеде де ксмитс ми рснисиале ангиарл че снтс парификате ачелора, комнете крпел жсдек-торесчл де форснд примс declinate а жсдека ан кассе коммерциал, ан аз крпел черкандарлс аз мезамантсндс лорс.

§. 70.

Пертантаеа конкрусале несте знд колелс де минерпал ка атаре, комнете ачелсл трисналс, каре е азс а депинде потестатоа жсдегипе минерпс несте дансндс.

КАПЪ III.

Деспре есеричулс потестател жсдегипарл ан кассе фърс де контраверсис.

§. 71.

A депранта деспре челе ртассе о комментате де рсрлс, жсдегис де претср (ми претсра делора) ан аз крпел динстс 'мт-а австс рпосатс мезамантсндс сс ordinаре.

§. 72.

Еар' дакъ антре ретассе се ворс афла внсрл колитларл, аз крпел рнзс ла 1848 ера анпреспатс потестате жсдек-тореск, аз релитсрл ан динстс локк-крпелорс знде аз трисналеле сканналс лорс, пертантаеа комнете ачелсл трисналс, ан аз крпел черкандарлс авсе рпосатсндс локсинга са ordinаре.

Пентр ате ретассе, че ксприндс ан сине о поссесине ансепн-торе де внсрл вер алтс авере, де ворс чере псрдиле, крпелс апелативс ва потс делера о крпел жсдек-тореск де антсндс форс саре а пертанта педепинс ретасселе.

§. 73.

Дакъ знд четсцианс азс с'атсрлс ссрпикс а мспикс ан с'рпннтате, пертантаеа ретасселорс аз комнете жсдегис де претср, ан аз крпел динстс авсе чса дин крпс а са локсингс ordinаре, — ссаз дакъ ачелс а се потс рссчл, комнете ачелс жсдегис де претср вер ачелсл трисналс (§. 72), ан аз крпел черкандарлс се афлс внсрлс аз челе немимк-торе тотс ссаз пертеа лорс чса мап таре, ми дакъ а австс нсмап авере мимк-торе,

volna, ez utóbbinak nagyobb része találtaik. Ez iránti kétség esetében a megelőzés határoz.

74. §.

Ha valamely idegen álladalmi alattvaló az ausztriai álladalomban meghalt, vagy ottan vagyont hagyott hátra, a meghaltak ingó hagyatékára nézve mind az örökségi tárgyalás, mind a peres örökségi igények fölötti határozat, mennyiben a viszonyosság gyakorlása más eljárást nem tesz szükségossé, a külföldi bírói hatóságnak engedendő st.

Mennyiben van ez alól azon idegenek hagyatékára nézve, kik már rendes lakásokat az ausztriai álladalomban vettek, kivételnek helye, ha magukat minden érdekeltek az ausztriai törvények és hatóságoknak alávetik, továbbá mennyiben tartoznak az ausztriai bírói hatóságok a meghalt ingó javainak és irományainak biztonságáról, az olly hiteltelőknek, kik ausztriai alattvalók vagy itten tartózkodó idegenek, kielégítéséről, s a belsőldön létező öröksők és hagyományosok igényeinek időleges biztosításáról minden esetben gondoskodni, s hagyaték-tárgyalásoknál eljárás iránti rendszabályok által fog meghatározatati.

75. §.

Az ausztriai álladalomban fekvő azon ingatlan javakra nézve, mellyek valamely külföldinek hagyatékához tartoznak: a hagyaték-tárgyalás mindig azon ausztriai járási bíróságot vagy első folyamodási törvényszéket (72. §) illeti, mellynek körületében azon ingatlan javak egészen vagy legnagyobb részint fekszenek, ha azon álladalommal, mellyhez a meghalt tartozott, más egyezke. és nem történt.

76. §.

Mikép kelljen azon török alattvalók hagyatékára nézve, kik az ausztriai álladalomban meghaltak, vagy ottan vagyont hagytak hátra, eljárni, különös rendszabályok által határozatati meg.

77. §.

Gyám vagy goadnok rendelésére, s mindazon ügyletek ellátására, mellyek törvény szerint a gyámsági vagy gondnoksági hatóságot illetik, azon helyeken, hol árvabizottmányok állittatnak föl, esen bizottmány, más helyeken pedig, vagy mig az árvabizottmány föllállításá megtörténik, rendszerint azon járási bíróság (városilag kiküldött járási bíróság is) van hivatalba, mellynek személyi törvényhatósága alá a kiskorú vagy gyámolt peres ügyekben tartozik.

Mindazáltal a járási bíróságok azon intézkedé-

sen haben sollte, der größere Theil des letzteren befindet.

Im Zweifel hierüber entscheidet die Zustimmung.

§. 74.

Ist ein fremder Staatsangehöriger in dem österreichischen Staate gestorben, oder hat er daselbst Vermögen zurückgelassen, so ist der auswärtigen Gerichtsbehörde in Ansehung des beweglichen Nachlasses des Verstorbenen, soferne nicht die Ausübung der Gegenseitigkeit ein anderes Verfahren nothwendig macht, sowohl die Erbschaftsverhandlung, als die Entscheidung über alle streitigen Erbrechtsansprüche zu überlassen.

In wieferne hiervon bei Verlassenschaften derjenigen Fremden, welche bereits ihren ordentlichen Wohnort in dem österreichischen Staate genommen haben, eine Ausnahme Platz greife, wenn alle Betheiligten sich den österreichischen Gesetzen und Behörden unterwerfen, dann, in wieferne die österreichischen Gerichtsbehörden in jedem Falle für die Sicherheit der Effecten und Erbschaften des Verstorbenen, für die Befriedigung der Gläubiger, welche österreichische Untertanen, oder hierlandes sich aufhaltende Fremde sind, und für die einstweilige Sicherstellung der Ansprüche der im Inlande befindlichen Erben und Vermächtnisnehmer zu sorgen haben, wird durch die Vorschriften über das Verfahren bei Verlassenschaftsabhandlungen bestimmt.

§. 75.

Rücksichtlich der in dem österreichischen Staate gelegenen unbeweglichen Güter, die zu dem Nachlasse eines Ausländers gehören, kommt die Verlassenschaftsabhandlung stets demjenigen österreichischen Bezirksgerichte oder Gerichtshofe erster Instanz (§. 72) zu, in dessen Sprengel diese unbeweglichen Güter ganz, oder ihrem größten Theile nach, gelegen sind, wenn nicht mit dem Staate, welchem der Verstorbene angehört, eine andere Uebereinkunft getroffen worden ist.

§. 76.

Wie sich in Ansehung des Nachlasses türkischer Untertanen zu benehmen ist, welche in dem österreichischen Staate gestorben sind, oder daselbst Vermögen zurückgelassen haben, wird durch besondere Vorschriften bestimmt.

§. 77.

Zur Bestellung des Vormundes oder Curators und zur Besorgung aller Geschäfte, welche der Vormundschafts- und Curatelbehörde nach dem Gesetze obliegen, ist an denjenigen Orten, wo Waisen-Commissionen errichtet werden, diese Commission; an anderen Orten aber, oder bis die Aufstellung einer Waisen-Commission erfolgt, in der Regel das (auch städtisch-delegirte) Bezirksgericht berufen, dessen persönlicher Gerichtsbarkeit der Minderjährige oder Pflegebefohlene in Streitsachen untersteht.

Doch kommt die Entscheidung über jene Ver-

ände de афрз партеа чеа маі маро а асесел авері. — Оііндэ адоіаіа де сурре асесел, де іде пре-веніага.

§. 74.

Dara köd cadditö ađ zndi ctatö ctpzind a ma-pitö an Azotria, ver a лсатö аві dнр сіно авере, азнді, дакь пратіка ревіпроітаелі нз ва фаче де аісез ааіа провесарь, an prівінга ремаселорö mимарторе але репосатзлі, се ва лса азотітаелі жадкаторечі ctpzino атзт нертрантареа ерезітаелі, жаті мі деісісіноа асзара претінсізіліорö де ерезіта челорö контраверсе.

Нзур an каті ва аве локö вр'о есеселіне дела асеселі рерзл an prівінга ремаселорö ачелорö ctpzini, kapl ađ аузкаті а'мі лза мезыман-тзö лорö ordinarе an ctatзлі Azctriel, дакь тоді чі іnt-pecagl се сзпезнэ леліорö мі азотітздіорö азсріач-, аноі нзур дпекаті ворö аве а днрпіні аві-рїтздіа жадекаторечі азсріаче ла тоіа дн-тамлареа пентр секрїта'еа ефентелорö мі скрї-телорö ршоасатзлі, пентр днпзкареа кредіторіорö че-с' cddiігl азсрїачі, вер ctpzini, kapl нерекö аві, мі пентр провісоріа асесзаре а дрентзілорö че ворö фі авандö ерезіі мі лератаріі kapl се афрз аві an імперіа, — се детермінз прін норматівезо де сурре провесара an нертрантзріае де ремасе.

§. 75.

Katö nentр азспріае nemimkrtore din ctatзлі Azctriel, kapl се цінö де ртамаселе знді ctpzind, нертрантареа деепре ртамасе комнете тотдеазна ачеллі жадедö азсрїакö де претзр, вер ачеллі трї-звалö (§. 72), an алö кзрлі черкзндаріс жадö ачеліе азспріі номімкзторе днтрепї ссаđ партеа лорö чеа маі маре, де нз кзмба кз ctatзлі, до каре се цїнеа ршоасатзлі, сз ва фі фзкзлі алз днвоіаіа.

§. 76.

Чеа че аре а се фаче кз ремаселе cddiігl-лорö тзрчеші, kapl аđ репосатö an ctatзлі азсрїакö ссаđ аđ лсатö аві вр'о авере дзпз сіна, се ва рерзла прін норматіве спеціал.

§. 77.

Сапе а нзне знді тзторö аđ кзраторö мі суре а днмліні тоіе тревіае, че лееа нзне асзара аз-тотітаелі де тзторіа мі кзраторіа, не знді с'аđ консітісітö коммісісіні де орфані, сжнтö компетінгї ачеліе коммісісіні; сар' an аліе локзрі, аđ нзур ла консітісіреа атзрорö коммісісіні, де рерзл е комелінте жадедзлö де претзр (мі претзра деле-ратз) сзат алö кзрлі форö персонале сзз мінора-нзлö ссаđ кзрдандзлі an кзссе контраверсе.

Ks tote ачеліе деісісінеа асзара ачелорö

sei fölöttei határozat, mellyek által örültség vagy tompaelműség, avagy pazarlás miatt gondnokság rendelendő vagy az ismét megszüntetendő, az alyai hatalom vagy gyámság a k skoruság idején tul meghozzabbítandó, továbbá az örökbe fogadási kérvények végleges elintézése, végre a gyámság gondnokságalattiak ingatlan vagyona elárulásának megengedése csak az első folyamodási törvényszékhez illeti, mellyhez ennél fogva a tartott tárgyalások a járási bíróságok által beküldendők.

78. §.

Gyámsági vagy gondnoksági hatóságul, az olly örök hagyók kiskorú gyermekei fölött, kiknek hagyatékában olly nemesi javak, mellyeknek birtokával az 1843. évig a törvényhatóság gyakorlása volt egybekapcsolva, vagy olly helyek területeben fekvő ingatlan javak léteznek, hol az első folyamodási törvényszékek székhelye van, s az illy juszágokat bíró vagy szerző gyámság vagy gondnokság alattiak fölött általában, azon első folyamodási törvényszék van hivatalva, mellynek személyi törvényhatósága alá a gyámság vagy gondnokság alatti személy peres ügyekben tartozik.

Más nagyobb fontosságú gyámsági és gondnoksági ügyekre nézve, a 72. § ban említett föltétel alatt, bíróküldés után valamely első folyamodási törvényszék rendelkezhetik ki gyámsági vagy gondnoksági bíróságul.

79. §.

Egyes perek vagy ügyletekrei gondaokrendelés, a polgári jog és a perrendtartás határozataihoz képest, azon bíróságot illeti, mellynél a tárgyalás folyamatban van.

80. §.

Azon bíróság, melly mint gyámsági vagy gondnoksági hatóság, törvényhatóságát gyakorolni elkezdte, a 78. § első pontjában említett eseteket kivéve, a gyámság vagy gondnokság levégezteig illetékes marad, habár a gyámság alatti egyén a közben más bíróság törvényhatósága alá kerülne is.

81. §.

Az ágytól és asztaltól közakarattal elválás megengedésére azon hitfelekezetteliek tekintetében, kiknek a házassági kötelek iránti perlekedései az egyházi bíróságok elé tartoznak, az egyházi bíróság, a zsidó hitorsosok tekintetében azon járási bíróság van hivatalva, mellynek törvényhatósága alá a férj tartozik.

Az elvált házastársak ismétli egyesülésének bejelentése jelentése azon bíróságnál eszközendő, melly az elválást a házastársak kérelmére megengedte, vagy az iránti perlekedés esetében a fölött itéletet hozott.

fügungen der Bezirksgerichte, durch welche wegen Wahn- oder Blödsinnes, oder wegen Verschwendung eine Curatel verhängt oder dieselbe wieder aufgehoben, die väterliche Gewalt oder Vormundschaft über die Zeit der Minderjährigkeit verlängert werden soll, dann die definitive Erledigung der Adoptionsgesuche, endlich die Genehmigung der Veräußerung unbeweglicher Sachen der Mündel und Pflegebefohlenen nur dem Gerichtshofe erster Instanz zu, an welchen daher die gepflogenen Verhandlungen von den Bezirksgerichten zu diesem Behufe einzujenden sind.

§. 78.

Als Vormundschafts- und Curatels-Behörde über die minderjährigen Kinder solcher Erblasser, in deren Nachlasse adelige Güter, mit deren Besitz die Ausübung der Gerichtsbarkeit bis zum Jahre 1848 verbunden war, oder Realitäten in dem Gebiete der Orte, wo die Gerichtshöfe erster Instanz ihren Sitz haben, sich befinden, und über Mündel und Pflegebefohlene überhaupt, welche selbst solche Güter besitzen oder erwerben, ist derjenige Gerichtshof erster Instanz berufen, dessen persönlicher Gerichtsbarkeit der Mündel oder Pflegebefohlene in Streitfachen untersteht.

Für andere Vormundschafts- und Curatels-Angelegenheiten von größerer Bedeutung kann unter Voraussetzung der im §. 72. erwähnten Bedingung die Bestellung eines Gerichtshofes erster Instanz als Vormundschafts- und Curatels-Behörde im Wege der Delegation Platz greifen.

§. 79.

Die Bestellung eines Curators für einzelne Streitfachen oder Geschäfte kommt nach Maßgabe der Bestimmungen des bürgerlichen Rechtes und der Proceß-Ordnung dem Gerichte zu, bei welchem die Verhandlung anhängig ist.

§. 80.

Das Gericht, welches seine Gerichtsbarkeit als Vormundschafts- oder Curatels-Behörde auszuüben angefangen hat, bleibt mit Ausnahme der, in dem ersten Absätze des §. 78. erwähnten Fälle, bis zur Beendigung der Vormundschaft oder Curatel zuständig, wenn auch der Pflegebefohlene inzwischen unter die Gerichtsbarkeit eines anderen Gerichtes treten sollte.

§. 81.

Zur Bewilligung der einverständlichen Scheidung von Tisch und Bett ist in Ansehung derjenigen Religionsgenossen, deren Streitigkeiten über das Eheband vor das geistliche Gericht gehören, dieses, in Ansehung der jüdischen Glaubensgenossen dasjenige Bezirksgericht berufen, dessen Gerichtsbarkeit der Ehegatte unterworfen ist.

Die Anzeige der Wiedervereinigung geschiedener Ehegatten hat bei dem nämlichen Gerichte zu geschehen, welches die Scheidung auf Ansuchen der Ehegatten bewilliget, oder im Falle eines Streites darüber erkannt hat.

dicusceatni ale ждеделоръ де претъръ, prin карі, pentръ тэрараре де минте пер имвечіітате пер pentръ рісіаъ е а се нсно пер десчіінга о краторіъ, е а се пролзніі потестатеа прінтоаскъ аș tstopia necte тіннлѣ minoranitatei, apoi deicicinea definitivъ а чероріоръ pentръ adonчіsne с. пн-філаре ші пн зртъ анпровареа вжозрелі лхрррі-лоръ nemішкѣторе а ле пнмілоръ ші крранзілоръ, компете кррделі ждекторесчї де форлѣ пнтелі; prin зртаре ждеделе де претъръ vorъ тръміте ла ачсасъ кррле снро ачсасъ снонъ десчатеріле ф-ксте ла дансело.

§. 78.

Еар' necte прснчї minoranı аї ачелоръ рѣно-саяї, пнтрє а ле крроръ ретасе се афлѣ вжррї погілтарї, кз карї пнлз ла 1848 ера пнпрєкнатъ потестате ждек. аș ісапїтїлї пн дннстрлѣ ачелоръ локрї, жндє аș трїзналєлє сканпнлѣ лоръ, шї necte пнміл шї крранзіл нecte totъ, карї носедл аș ерезеклѣ пншіл атарї вжррї, е ачсасъ трїзналѣ кїзматѣ а фї аstopitate de tstopіъ ссасъ крраторіъ, ссвт алѣ кррлї форъ персоналє сїл пнміллѣ аș кррандлѣ пн кзсєо контравєрсє.

Pentръ алте кзсєе де tstopіє шї крраторіє де о пнсєmnitate mai mare, сє note delega о кррте ждекторєаскъ де форлѣ пнтеліс ка аstopitate de tstopіъ оп крраторіъ, пнсъ прєсчпнпнандѣ кондї-вїснїє пнсєmnate пн §. 72.

§. 79

Пнєрєа знл крраторъ pentръ контравєрсїз оп трєвл сїнграрї, компете ждекторїєлї ла кзсє сє зрзі пертрантарєа, пн конф. мітате кз дїнсчєсчїніє дрєнтлѣ шївіє шї алє перлїтїмнтс.іс! де прочєсъ.

§. 80.

Ждекторїа кзрє а пнчєнлѣ ашїл денпїндє нїлєрєа сє ждекторєаскъ ка аstopitate de tstopіѣ пер крраторіъ, рєтжнєо компєтїнте — афєръ де кзсрїлє пнсєmnate пн а.їнєа пнтеліс а §. 78, пнлз ла термінєрєа tstopісзлїлї пер а крраторїєлї, де шї пнтр'ачєа пнміллѣ ссасъ кррандлѣ ер трєчє ссвт форлѣ алїлї ждедѣ.

§. 81.

Снрє а да деслєгарє ла десчрїрїєа де пнѣ шї де маєъ prin пнвоїрє, пн прївінга метєрїлоръ ачелоръ конфєсіонї рєлєчїснарї, алє крроръ кзсє matrimonіалї сє дннъ де ждеделє еклєсієлїє, сжнт компєтїнлї ачєстє, сар' пн прївінга єврєїлоръ е компєтїнте ачєлѣ ждедѣ де претєръ ссвт алѣ кррсіа форъ сїл вьрватлѣ.

Аррѣтарєа десчрє рєдпнрєкнарєа конжїлоръ десчрїгїлї, сє ва фачє ла ачєлашї ждедѣ, кзрє дєлз черєрєа лоръ лє а фочїл датѣ воїє де десчрїрїє, аș карє а ждекатѣ кзсєа, де кзмєа с'а пнєсчїлї прєчєсъ днн ачєсас.

§. 82.

Azon eljárás, melly által a házasság fölbon-
tása végett a hiányolt házastárs halála iránti tanu-
bizonyítás előállítandó, vagy a hiányoltak holtnak-
nyilvánítása eszközzendő, a zsidó hitsorsosok te-
kintetében, (a kihird. nyiltpar. III. czikke) azon el-
ső folyamodási törvényszéket illeti, mellynek kerü-
letében a hátrahagyott házastárs lakása létezik.

Valamelly hiányolt személy halála iránti ta-
nubizonyítás megengedése, vagy más czéloból
holtnak-nyilvánítása végett kérelmek azon bíróságnál
adandók be, melly annak halála vagy holt-
nak-nyilvánítása fölötti határozat után a hagyatékok
tárgyalására hivatottak látzók.

§. 83.

A nem peres hitbizományi ügyek iránti tár-
gyalásoknál, hova a birtokosok halála esetében a
hitbizományi vagyontárgyalása, a hitbizomány ele-
nyészte iránti nyilatkozat, s föloszlatásának meg-
engedése is tartozik, az alapítónak a hagyatéktárgya-
lásra hivatott belföldi hatósága illető, a mennyiben
a legfelsőbb jogváhagyott hitbizományi szabály-
ban, vagy a legfelsőbb törvényszék által meg nem
állapítatik, hogy jövendőben mellyik legyen az ejon-
nan föllállított hitbizomány hitbizományi hatósága. Ha
a hitbizományi kötelek az utolsó birtokos halála által
elenyésztek, a hagyatéktárgyalást a meghaltak ha-
gyatéki hatósága tartozik ugyan folytatni; azonban
a hitbizományi kötelekre vonatkozó azon nyilatko-
zat, hogy a hitbizomány megszűnt, azon esetben
is, hol a hitbizományi bíróság egyszersmind nem
hagyatéktárgyalási hatóság, a hitbizományi bíróságot
illeti.

§. 84.

Az ingatlan javakhoz dologi jogok telekkönyvi
bejegyzését vagy kitörlését tárgyazó kérvények s a
telekkönyv vezetésére vonatkozó egyéb hivatalos el-
járások, azon bíróságnál nyújtandók be, mellyeket
a nyilvánkönyvek vezetése illeti (48. §.), továbbá
a 49. §-ban kijelölt dologi cselekvények, ha nem
peres ügyekben fordulnak is elő, a dologi bíróságnál
(48. §.) nyújtandók be.

§. 85.

A kereskedők s gyárosok és a bizonyító ereű
könyvek vezetésére jogosított iparüzők könyveinek
törvényszerű mivolta iránti birói bizonyítvány, ha
a könyvek azon helyen vezetettek, hol a keres-
kedelmi törvényhatóság gyakorlatára rendelt első

§. 82.

Das Verfahren, wodurch zum Zwecke der
Auflösung der Ehe ein Zeugenbeweis über den
erfolgten Tod eines vermissten Ehegatten herge-
stellt oder die Todeserklärung des Vermissten be-
wirkt werden soll, kommt rücksichtlich der jüdi-
schen Glaubensgenossen (Art. III des Kund-
machungspatentes) demjenigen Gerichtshofe er-
ster Instanz zu, in dessen Sprengel der zurück-
gelassene Ehegatte seinen Wohnsitz hat.

Gesuche um Zulassung des Zeugenbeweises
über den Tod eines Vermissten, oder um die
Todeserklärung desselben zu anderen Zwecken,
sind bei demjenigen Gerichte anzubringen, wel-
ches zur Verlassenschafts-Abhandlung des Ver-
storbenen nach erfolgtem Erkenntnisse über den
Tod, oder die Todeserklärung desselben berufen
erscheint.

§. 83.

Bei Verhandlungen in nicht streitigen Fidei-
commiß-Angelegenheiten, wohin auch die Ab-
handlung des Fideicommiss-Vermögens bei To-
desfällen der Besitzer, die Erklärung über die
erfolgte Erlöschung des Fideicommisses und die
Bewilligung zu dessen Auflösung gehört, ist die
zur Verlassenschafts-Abhandlung berufene inlän-
dische Personal-Instanz des Stifters die compe-
tente Behörde, wenn nicht schon in dem Aller-
höchst genehmigten Fideicommiss-Statute oder
durch den obersten Gerichtshof bestimmt wird,
welches andere Gericht für die Zukunft die Fi-
deicommiss-Instanz des neu errichteten Fideicom-
misses sein soll.

Ist das Fideicommissband durch den Tod des
letzten Besitzers erloschen, so hat zwar die Ver-
lassenschaftsbehörde des Verstorbenen die Ab-
handlung zu pflegen; allein die auf das Fidei-
commissband bezügliche Erklärung, daß das Fi-
deicommiss erloschen sei, steht auch in dem Falle,
wo das Fideicommissgericht nicht zugleich Ab-
handlungsbehörde ist, dem Fideicommissgerichte zu.

§. 84.

Alle Gesuche um grundbücherliche Eintra-
gung oder Löschung dinglicher Rechte auf unbe-
wegliche Güter und andere auf die Grundbuchs-
führung sich beziehende Amtshandlungen sind bei
jenem Gerichte anzubringen, welchem die Füh-
rung der öffentlichen Bücher zusteht (§. 48),
und Gesuche um die, im §. 49 bezeichneten Real-
Acte, auch wenn sie in nicht streitigen Angele-
genheiten vorkommen, sind bei der Real-Instanz
(§. 48) anzubringen.

§. 85.

Die gerichtliche Bestätigung über die gefeg-
mäßige Beschaffenheit der Bücher der Handels-
leute, Fabrikanten und der zur Führung beweis-
kräftiger Bücher berechtigten Gewerbsleute ist,
wenn die Bücher an dem Orte geführt werden,
wo sich das Handelsgericht oder der zur Besor-

§. 82.

Аще процесъ, prin care e a ce comprova
prin martori mortea unui conjugal ce lipseste,
si auctenta cu scopul de a descoperi o kuztorie,
kompete sa privinta ebreilor (art. III al paten-
tel de promulgare) avela kuzi kuztorieci
de forsa intels sa ale kuzi cherkndar sa
lokvinga sa soula de kuztorie ce a remas
cinrsu.

Черпие pentru admiterea komprovrei prin
martori a mortei unui ce se fiak porit, a pen-
tru deklararea mortei lui spre alte scopuri, ce
vor sa la avela kuzi, care ce va vedea a fi
kompetinte spre a pertranta remasela rpnocatzi,
dru ce sa datz cantinga decup mortea ver de-
klararea mortei lui.

§. 83.

La pertrantzile sa kasce de fideikommissa
nekontreperce, de kari sa cine mi pertrantarea
avorei de fideikommissa sa kasri de mortea pose-
sorilor, deklararea decupe cinperca fideikommi-
sazi mi koncesionea de al decfave, astopitate
kompetinte va fi forsa personale pmantean
al fndatorzazi, care e kizmatz a pertranta de-
supre rymace, de sa kamba sa ctatizal de fidei-
kommissa aprovat de Maiestatea cea amperatz,
ver prin kritea supremz appellativ sa va deter-
mina, care alz kuztorie cu fiz de aivi aninte
fora de fideikommissa, pentru fideikommissaz
fndatz din noz.

Kandz legizra de fideikommissa sa ctinez
prin mortea chelzi din rym posecorz, astopitate
rpnocatzi, ce ave drentz de a kuzena accupa
remaselorzazi, va pertranta mi akzm kuzralz,
kuz deklararea relativ la legizra de fidei-
kommissa, kuzkz fideikommissaz sa ctinez, kom-
pete kuzezazi de fideikommissa mi sa kasaz kandz
avestz kuzezz sa totdeodatz mi astopitate de
pertrantare.

§. 84.

Toto incanuelo pentru akuzierca sa kuzpila
fndarzi ver cinperca drentzilorzazi realz no sa-
kuzi nemiskutoro, mi pentru alte akuzri ofisialz
ce ce pedskz la kuzi fndarzi ce vor sa la
kuzezaz, kuzi kompete cineca kuzpilorzazi pvalice
(§. 48), apoi pentru antele realz kuzemate sa §.
49, ce vor sa la forsalz reale (§. 48) de mi sa
vorz fi sa kasce kontreperce.

§. 85.

Adeserica kuzektorieaskz kuzkz repectrele
(kuzpila) nekuzitorilorzazi, fapikanuzilorzazi mi ind-
striarilorzazi ce az drentz do a cine kuzi sa kari
cu ce notz legitima, ce cine antpadevz sa kon-
formitato sa leuca, ce va da din parte kuzrei
kuzektorieci de forsalz intels kuzepinate sa

olyamodási törvényszék létezik, ez által, ezen esetben kívül pedig a járási bíróságok által adandó ki-

86. §.

A járási bíróságok nemkülönbén a városilag kiközlött járási bíróságok is, az illetőség megszorítása nélkül, kérelem folytán az aláírások hitelesítésére, a másolatok láttamozására és a végrendeletek fölvételére följogosítják.

Negyedik fejezet.

A birói hatóságok másod- s harmad-birósági illetőségéről.

87. §.

Minden első folyamodási birói hatóságoknak mind peres ügyekben, mind azon kívüli határozatai elleni föllebbezések és panaszok fölött másodbiróság föltörvényszék s harmad-biróságilag, a mennyiben a további törvényes lépés törvény szerint megengedhető, a legfőbb törvényszék határoz.

Tartalom.

Első fejezet.

A törvényhatóságról általában

§-§
1-12

Második fejezet.

A peres ügyekbeni törvényhatóságról

I. A határozati eljárásban.

1. Személyi birói illeték

a) általános 13-30
b) különös 31-47

2. dologi birói illeték 48-54

3. Kereskedelmi törvényhatóság 55-58

4. Bányai törvényhatóság 59-62

II. A végrehajtási eljárásban 63-66

III. A csödeljárásban 67-70

Harmadik fejezet.

A peres ügyeken kívüli ügyletekbeni törvényhatóságról 71-86

Nyolczadik fejezet.

A birói hatóságok másod- s harmad-birósági illetőségéről 87

gung der Handelsgerichtsbarkeit bestimmte Gerichtshof erster Instanz befindet, von diesem, außer diesem Falle aber von den Bezirksgerichten auszufertigen.

§. 86.

Die Bezirksgerichte, sowie auch die städtisch-delegirten Bezirksgerichte können ohne Beschränkung der Zuständigkeit auf Begehren die Legalisirung von Unterschriften, die Widimtrung von Abschriften und die gerichtliche Aufnahme, leghwilliger Anordnungen vornehmen.

Второе Hauptstück.

Von der Zuständigkeit der Gerichtsbehörden in zweiter und dritter Instanz.

§. 87.

Ueber Berufungen und Beschwerden gegen die Entscheidungen aller Gerichtsbehörden erster Instanz, sowohl in als außer Streitfachen, ist in zweiter Instanz von dem Oberlandesgerichte und in dritter Instanz, sofern noch ein weiterer Rechtszug gesetzlich zulässig ist, von dem obersten Gerichtshofe zu entscheiden.

Inhalt

Erstes Hauptstück.

§. bis §.

Von der Gerichtsbarkeit im Allgemeinen 1-12

Zweites Hauptstück.

Von der Gerichtsbarkeit in Streitfachen.

I. Im Erkenntniß-Verfahren.

1. Personalgerichtsstand.

a) allgemeiner 13-30
b) besonderer 31-47

2. Real-Gerichtsstand 48-54

3. Handelsgerichtsbarkeit 55-58

4. Berggerichtsbarkeit 59-62

II. Im Vollstreckungs-Verfahren 63-66

III. Im Concurs-Verfahren 67-70

Drittes Hauptstück.

Von der Gerichtsbarkeit außer Streitfachen 71-86

Viertes Hauptstück.

Von der Zuständigkeit der Gerichtsbarkeit in zweiter und dritter Instanz 87

escerpişază notecitatei judecătoreşti comerciale, dară scrisoarea ce mişcă la un loc unde se află atare judecătoreşti; ear afară de acestă cauză ce va da avea adeseori de scris judecătore de preţuri.

§. 86.

Judecătore de preţuri, precum şi judecătore delegate, parate fiind vorbă noté legaliza scrisoritură, vorbă noté vidima konie mi a şa an scris judecătoreşce dicuşceştinî teştământari, şur pe-ctranşerea komnetingel.

КАПЪ I.

Компетинга асторитъциоръ judeciari an az doiaie mi az tpeiaie şorş.

§. 87.

Accşura appealşivşilorş mi namşcorilorş date an kontra decişivşilorş tşşşorş aştoritъциорş judeciari de şorşaz ştelş, ataş an, azş mi afară de kontraşerie, va decide an az doiaie şorş şpteş appealşivş mi an azş tpeiaie şorş dară ce iarş appealşivşne mai deşpte, va decide şpate şpte appealşivş.

Indice.

КАПЪ I.

Decşne notecitateş judecătoreaşş necşe totş §.-§. 1-12

КАПЪ II.

De notecitateş judecătoreaşş an kaşce kontraşerie.

I. An proceşşra şantingiare

1. Şorşaz şersonale

a) şinerare 13-30
b) şneşiale 31-47

2. Şorşaz şeale 48-54

3. Potecitateş judeciare comerciale 55-58

4. Potecitateş judecătoreaşş an kaşce minerari 59-62

II. An proceşşra eceştivş 63-66

III. An proceşşra de konkşrcş 67-70

КАПЪ III.

Decşne eşerpişază notecitatei judeciari an kaşce şurş de kontraşerie 71-86

КАПЪ IV.

Компетинга асторитъциоръ judeciari an az doiaie mi azş tpeiaie şorş 87

134. szám.

Császári nyiltparancs

1853-diki július 5-ről

kibetó Alsó- és Felső-Ausztriára, Cseh- Morvaországára, Sziléziára, Galliciára és Lodomeriára, Krakóra, Stájerországra, Karantánra, Krajnára, Salaburgra, Bukovinára, Tirol és Vorarlbergre, Isztriára, Görz, és Gradiskára s Triest városára vitékével együtt,

melly által a faizási, legeltetési s erdei terményszedési jogoknak, további néhány szolgálmi s közös birtok- és haszonvételi jogoknak szabályozását és megváltását tárgyazó határozatok állapittatnak meg.

A birodalmi törvénylap XLII. dar. 130. sz. kiadatott és szétküldetett július 14-kén 1853.

Nr. 134.

Kaiserliches Patent

vom 5. Juli 1853,

wießam für Oesterreich ob und unter der Enns, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien und Lodomerien, Krakan, Steiermark, Kärnthén, Krain, Salzburg, Bukowina, Tirol mit Vorarlberg, Istrien, Görz und Gradiška und die Stadt Triest mit ihrem Gebiete.

wodurch die Bestimmungen über die Regulirung und Ablösung der Holz-, Weide- und Forstprodukten-Bezugsrechte, dann einiger Servituts- und gemeinschaftlichen Besitz- und Benützungrechte festgesetzt werden.

Im Reichsgefesblatte XLII. Stück No. 130, ausgegeben und versendet am 14. Juli 1853.

Nr. 134.

Patentъ

императорскѣ дин 5. Іюля 1853,

вѣнствъ Австрія де естѣ ми де морѣ, Боemia, Моравія, Галиція, Галиція ми Лодомерія, Краковія, Сірія, Каринтія, Каринтія, Салцсбургъ, Буковина, Тиролъ и Форарлбергъ, Істрия, Горица, ми Градишка, ми четата Триестъ и епитопіа еѣ,

прин капе се статорескѣ динъсечізіліе дестре реглареа ми рекзмпърареа дпрентзіорѣ де а тѣя лемне, де а пасче дн прѣдрі ми де а се възра де ате продънте селбане, прекзп ми а знорѣ дпрентзі де сервісте ми де носечізіне ми Фолосіре коммѣнъ.

Дн възлетінзлѣ имперіале тѣнзнатлѣ XLII, Nr. 130, естрпатѣ ми трѣмічѣ дн 14. Іюліе 1853.

BCU Cluj / Central University Library Cluj